

#FaulknerandFaye

Dark Tales of LONDON

โดย

piyarak

Content Warnings: การฆาตกรรม (Murder)

ฉากที่อาจทำให้เกิดความไม่สบายใจหรือหวาดกลัว (เช่น การชันสูตร เลือด ความรุนแรง)
(Disturbing scenes (e.g. autopsy, blood, violence))

การฆ่าตัวตาย (Suicide)

(กล่าวถึงโดยอ้อม) การใช้ยา ((Implied) Drug use)

(กล่าวถึง) การทำให้การรักเพศเดียวกันเป็นอาชญากรรม
((Mentioned about) Homosexual criminalisation)

ดาร์กเทลส์ออฟลอนดอน

Dark Tales of London

ผู้เขียน Piyaarak

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ห้ามคัดลอกเนื้อหา ดัดแปลง ทำซ้ำ ไม่ว่าจะด้วยสื่อประเภทใดหรือวิธีการใด
ก่อนได้รับอนุญาต

พิมพ์ครั้งที่ 1 มีนาคม 2564

ราคา 395 บาท

ISBN 978-616-93658-2-2

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย

สำนักพิมพ์บีโกเนียพับลิชชิง (ในบริษัท บีโกเนีย พับลิชชิง จำกัด)

132 ซอยบางระมาด 9 ถนนบางระมาด แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน

กรุงเทพมหานคร 10170

Twitter: @begonia_pub

FB: BegoniaPublishing

บรรณาธิการบริหาร ญาณิศา ปรักกโมดม

บรรณาธิการ เพียงพรพร

ศิลปกรรมปก Vanshound

ศิลปกรรมรูปเล่ม ญาณิศา ปรักกโมดม

พิสูจน์อักษร กฤติกา ส่งแสง

เรื่องราวในหนังสือเล่มนี้เป็นเรื่องแต่ง ไม่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ บุคคล
หรือสถานที่จริงแต่อย่างใด

Contents

The Hand of Glory	9
มือมาร	
The First Foot	129
ผู้มาเยือนคนแรกของปี	
The Ghosts of Robin Hood's Bay	137
ปีศาจแห่งอ่าวโรบินฮู้ด	
The Walking Corpse of Alnwick	163
ผีดิบแห่งอาลันนิค	
The Man Who Died Twice	175
ทวิฆาต	
The Night Wanderer	331
ผู้เดินทางยามราตรี	
The Follower	343
ผู้ติดตาม	
Heather Honey	353
น้ำผึ้งดอกเฮเธอร์	
Intro to Victorian Forensic	381
การชันสูตรศพยุควิคตอเรียน	

The background of the entire page is a dark, monochromatic marbled paper. It features intricate, swirling patterns of various shades of grey, black, and white, creating a complex, organic texture that resembles stone or liquid swirls.

The Hand of Glory

มือมาร

บทนำ

ลอนดอน, ธันวาคม 1888

ใกล้สิ้นปี 1888 ข้าพเจ้าได้ของขวัญชิ้นใหญ่ในโอกาสลงวาระครบสิบปีแห่งการทำงานในกรุงลอนดอน คือวันหยุดหนึ่งวันเต็ม และคำสั่งโยกย้ายจากแผนกสืบสวนคดีอาชญากรรมดิวิชันเอ็น เขตอิสลิงตันให้ไปเป็นสารวัตรสืบสวนแผนกสืบสวนคดีอาชญากรรมประจำกองบัญชาการตำรวจนครบาลที่ไวท์ฮอลล์ ซึ่งคนส่วนใหญ่รู้จักสถานที่นี้ในนาม ‘สก๊อตแลนด์ยาร์ด’ หรือ ‘เดอะยาร์ด’¹

1 สก๊อตแลนด์ยาร์ด (The Scotland Yard) เดิมมีที่ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 4 ไวท์ฮอลล์ เฟลส (Whitehall Place) เหตุที่เรียกชื่อกองบัญชาการตำรวจนครบาลว่า ‘สก๊อตแลนด์ยาร์ด’ เนื่องจากทางเข้าด้านหลังอาคาร ซึ่งใช้เป็นทางเข้าออกของบุคคลทั่วไปที่มาติดต่อราชการตั้งอยู่บนถนนเกรทสก๊อตแลนด์ยาร์ด (Great Scotland Yard) จึงกลายเป็นชื่อเรียกของกองบัญชาการกลางตำรวจนครบาลไปด้วย

แม้เพื่อนร่วมงานที่อิจฉาริษยาต่างพร้อมใจกันแสดงความยินดี แต่ข้าพเจ้าก็ยังคงลังเลอยู่จนบัดนี้ว่า ควรดีใจหรือเสียใจกับเรื่องดังกล่าว กันแน่ ถ้าแม่ ภรรยาของข้าพเจ้ายังมีชีวิตอยู่ ข้าพเจ้าคงมีคนคอยรับฟัง เรื่องน่ายินดีระคนหนักใจและให้คำแนะนำในฐานะคู่คิดได้บ้าง ทว่าหล่อน ได้จากไปร่วมสิบปีแล้ว

ความก้าวหน้าครั้งสำคัญหนึ่งทำให้ข้าพเจ้าอยากกลับไปเยี่ยม หลุมศพของแม่ที่วชิรบุรี เพื่อบอกกล่าวให้หล่อนได้รับรู้ ถึงจะฟังดูเหลวไหล แต่การได้กลับไปหาความสงบสุขในช่วงระยะเวลาสั้นๆ อาจทำให้ข้าพเจ้า ตั้งตัวเตรียมใจได้มากขึ้น กระนั้น ข้าพเจ้าคงทำได้เพียงแค่วัดใจ เพราะ อาชญากรรมในลอนดอนไม่เคยรอทำให้ตำรวจอย่างข้าพเจ้าได้ตั้งหลัก

ปี 1878 หรือเมื่อสิบปีก่อน เป็นปีแรกที่ข้าพเจ้าย้ายจาก สถานีตำรวจในภูมิภาคคอร์ธโรดิง หรือยอร์กเชียร์ตอนเหนือและยอร์ก มาสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลในลอนดอน ในปีนั้นมีการก่อตั้ง แผนกสืบสวนคดีอาชญากรรมกลางขึ้นแทนที่แผนกสืบสวนสอบสวนเดิม เพื่อกอบกู้ชื่อเสียงที่เสียหายจากน้ำมือของตำรวจสืบสวนบางนายที่ ก่อเรื่องอื้อฉาวในคดีฉ้อราษฎร์บังหลวงครั้งใหญ่ของสก๊อตแลนด์ยาร์ด¹ จนเป็นเหตุให้ต้องปฏิรูประบบตำรวจสืบสวนเสียใหม่เป็นปีแรก จึงนับ ได้ว่าข้าพเจ้าเติบโตในหน้าที่การงานและผ่านร้อนผ่านหนาวมาพร้อมกัน กับแผนกสืบสวนอาชญากรรมก็ว่าได้

1 Turf Fraud Scandal (1877) เป็นคดีที่ตำรวจระดับสูงจำนวนหนึ่งของสก๊อตแลนด์ยาร์ด ใช้อำนาจสืบสวนสอบสวนในทางที่มีขอบ และรับสินบนเพื่อที่จะไม่ดำเนินคดี รวมถึงช่วยเหลือ ตำรวจด้วยกันในการกระทำความผิด เป็นเหตุให้สก๊อตแลนด์ยาร์ดต้องปฏิรูปหน่วยสืบสวน และเปลี่ยนชื่อเป็นแผนกสืบสวนอาชญากรรม (Crime Investigation Department หรือ CID) ในปี 1878

ครั้งแรกที่ย้ายที่ทำงานของตนเข้ามาในมหานครลอนดอน ข้าพเจ้ายังจดจำได้ว่า ทุกอย่างดูเป็นเรื่องแปลกใหม่ไปเสียหมดสำหรับ ตำรวจจากเมืองในชนบทอย่างข้าพเจ้า การใช้ชีวิตตามลำพังในถิ่นฐานที่ไม่รู้จักไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ยั้งดีที่ข้าพเจ้าไม่ต้องใช้ชีวิตอย่างกระเสือกกระสนเกินจำเป็น เพราะอย่างน้อยที่สุด ข้าพเจ้าค่อนข้างมีโชคในการหาที่อยู่อาศัย มีเจ้าของบ้านที่น่ารัก และมีเพื่อนร่วมบ้านเช่าที่เข้ากันได้ดี

ที่พักของข้าพเจ้าเป็นที่พักประเภทบอร์ดิ้งเฮาส์ หรือบ้านที่เจ้าของแบ่งห้องให้เช่าและรับดูแลเรื่องอาหารการกินกับความสะอาดให้ ในย่านใจกลางเมือง มีลิสเพเนโลพี แอ็บเนอร์ สุภาพสตรีผู้เป็นเจ้าของบ้านที่ข้าพเจ้าเช่าอยู่เป็นหญิงม่ายตัวคนเดียว ไม่มีบุตรธิดา อีกทั้งมรดกที่สามิผู้ล่วงลับของหล่อนทิ้งไว้ให้ก็ทำให้หล่อนอยู่ได้อย่างสบายไปตลอดชีวิต ความประสงค์เพียงอย่างเดียวของหล่อนในการแบ่งห้องให้เช่า คือต้องการให้ชายโสดที่มีหน้าที่การงานดี ไว้ใจได้มาอยู่เป็นเพื่อน และช่วยดูแลความปลอดภัยให้เท่านั้น ส่วนเพื่อนร่วมแฟลตของข้าพเจ้าคือ เบ็นเน็ตต์ ดาลบี้ จิตรกรและนักวาดภาพประกอบหนังสือชาวเยอรมัน เป็นเน็ตต์เช่าห้องอยู่ก่อน และในช่วงเวลาที่ข้าพเจ้าย้ายมาลอนดอน เขากำลังมองหาคนที่กำลังจะมาแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายส่วนดังกล่าวอยู่ เขาเป็นคนใจกว้าง อารมณ์ดี และเข้ากับใครก็ได้ เราจึงเช่าบ้านอยู่ด้วยกันอย่างไร้ปัญหามา นับแต่บัดนั้น เป็นอันว่าค่าเช่าบ้านใจกลางกรุงลอนดอน ทั้งยังเป็นย่านที่เต็มไปด้วยสำนักพิมพ์กับสำนักข่าว จึงอยู่ในวิสัยที่ข้าพเจ้าสามารถจ่ายได้ โดยที่มีเงินเก็บและยังเหลือพอใช้อย่างสบายไปตลอดเดือนโดยไม่ต้องอยู่อย่างกระเบียดกระเสียร

ในส่วนของการงาน แม้จะมีประสบการณ์การเป็นตำรวจที่สภาเบอระมาร่วมทศวรรษ แต่งานสืบสวนในลอนดอนเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้า

ต้องเริ่มต้นนับหนึ่งใหม่ ข้าพเจ้าต้องทำความรู้จักกับพื้นที่ผู้คน เพื่อนร่วมงาน และระบบการทำงานทุกอย่างให้เร็วที่สุด เพื่อให้ตามเพื่อนร่วมงานคนอื่นซึ่งเติบโตและคุ้นเคยกับเมืองหลวงแห่งนี้มาก่อนได้ทัน ไม่ให้ตนเองกลายเป็นตัวถ่วงในการทำงานของใครๆ ได้

ยังทำงานไปนานวัน ข้าพเจ้ายังได้เรียนรู้ภูมิทัศน์ของเมืองหลวงมากขึ้น ได้พบเจออาชญากรรมและอาชญากรมาแทบทุกรูปแบบ ประสบทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวในการทำคดี ได้รับฟังทั้งคำชื่นชมและเสียงก่นด่ามาอย่างครบถ้วน โดยเฉพาะช่วงกลางถึงปลายปี 1888 ถือเป็นปีที่สก๊อตแลนด์ยาร์ดต้องพบกับบททดสอบสำคัญ คือเหตุฆาตกรรมต่อเนื่องที่ไวท์ชาเพลโดยฝีมือของฆาตกรฆ่าซ้ำและศพหญิงโสเภณีที่ผู้สื่อข่าวเรียกขานกันว่า ‘แจ๊คเดอะริปเปอร์’

ยิ่งนานวัน ความกดดันจากจำนวนหญิงเคราะห์ร้ายก็ยิ่งเพิ่มขึ้นทุกขณะ ถึงจะมีการระดมตำรวจสืบสวนมือดีจากทุกเขตมาทำงาน ก็ยังไม่มีแว่วว่าจะนำตัวฆาตกรมาลงโทษได้ ศรัทธาที่ประชาชนเคยมีต่อแผนกสืบสวนอาชญากรรมกลางของนครบาลจึงเริ่มเสื่อมถอยลงอย่างเห็นได้ชัด นิตยสารพังก์¹ ถึงกับเขียนภาพล้อเป็นรูปตำรวจถูกปิดตา เพราะคลำหาตัวอาชญากรตัวเฮอร์ายนี้มาลงโทษไม่ได้ แม้จะปฏิเสธความจริงนั้นได้ยาก แต่ข้าพเจ้าซึ่งเป็นหนึ่งในสารวัตรสืบสวนที่ถูกดึงตัวไปทำงานร่วมกับทางสอบสวนกลางด้วยทราบดีว่า แผนกสืบสวนคดีอาชญากรรมที่ทำงานกันหามรุ่งหามค่ำกันมากเพียงใด

คดีฆาตกรรมต่อเนื่องที่ไวท์ชาเพลครั้งนี้ทำให้ฝ่ายสืบสวนต้อง

1 นิตยสารพังก์ (Punch Magazine) หรือ The London Charivari เป็นนิตยสารรายสัปดาห์แนวขำขันและล้อเลียนเสียดสี ก่อตั้งขึ้นโดย Henry Mayhew และ Ebenezer Landells ในปี 1841 มีจุดเด่นที่ภาพการ์ตูนล้อเลียนเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น

ระดมทุกสรรพวิทยาการมาใช้แก้การรวบรวมพยานหลักฐานและเสาะหาตัวคนร้าย ความเปลี่ยนแปลงชัดเจนที่สุดประการหนึ่งคือ มีการใช้ภาพถ่ายภาพที่เกิดเหตุอย่างจริงจังมากขึ้น โดยเฉพาะกรณีของแมรี เคลลีเหยื่อรายล่าสุดของแจ็คเดอะริปเปอร์ที่ถูกฆ่าและแทบไม่เหลือชิ้นดีในช่วงเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา มีการนำภาพถ่ายศพที่เกิดเหตุมาใช้ในการวิเคราะห์รูปการณ์แห่งคดี และภาพดังกล่าวเป็นตัวช่วยให้การสืบหาข้อเท็จจริงและช่วยให้การทำงานในคดีฆาตกรรมแมรี เคลลีมีความชัดเจนยิ่งขึ้นกว่าเหยื่อรายก่อนหน้าที่มีเพียงแต่บันทึกเป็นตัวอักษรและภาพวาดตามคำบอกเล่าของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้พบศพเห็นศพในที่เกิดเหตุเท่านั้น

ในขณะที่วิทยาการใหม่นี้นำมาใช้ในการสืบสวนบางอย่างทำให้การสืบคดีมีประสิทธิภาพมากขึ้น การทดลองใช้ประโยชน์จากภาพถ่ายบางเรื่องก็น่าขันและดูสิ้นหวังอยู่ไม่น้อย เช่น การถ่ายภาพดวงตาของศพไว้เพื่อค้นหา ‘ภาพสุดท้าย’ ของฆาตกรที่ยังคงหลงเหลืออยู่ในดวงตาของเหยื่อ แต่เรื่องดังกล่าวล้มเหลวไม่เป็นท่า

ตลอดช่วงเวลาที่ทำงานร่วมกับตำรวจนครบาลนั้น ข้าพเจ้าและคนอื่น ๆ ในคดีดื่มซากาแฟให้ทนถ่างตาตื่นอยู่ได้เสียมากกว่าจะหาอาหารใส่ท้องให้อิ่ม และอาศัยโต๊ะทำงานต่างที่นอนติดต่อกันมาหลายวัน โดยสองสิ่งแรกที่เห็นในยามตื่นขึ้นของแต่ละวัน คือกองสำนวนคดี และที่เขียนุหรีที่มีกันบูหรีพูนจนล้น แต่ถึงกระนั้นคดีฆาตกรรมที่ไวท์ชาเพลแทบไม่คืบหน้า มิหนำซ้ำยังมีคดีอื่นที่เกี่ยวกับแจ็คเดอะริปเปอร์บ้างไม่เกียบบ้างเข้ามาอีก

เพราะคดีในมือท่วมท้นและเริ่มจะทับถม ประกอบกับความกดดันจากประชาชนชาวลอนดอนและเสียงตำหนิจากหลายฝ่ายทั้งที่ทำงานหนัก

ชนิดหามรุ่งหามค่ำ เพื่อนและผู้ใต้บังคับบัญชาของข้าพเจ้าหลายคนจึงลาออกไปหางานที่ดีกว่า เสี่ยงภัยน้อยกว่า โดยเฉพาะเมื่อมีลูกเมียต้องรับผิดชอบ แต่ข้าพเจ้าก็ยังคงยึดมั่นอยู่กับอาชีพของข้าพเจ้า แม้จะท้อใจอยู่บ้าง ทว่ายังไม่ถึงกับหมดใจกับการทำหน้าที่ของตนเองไปเสียทีเดียว เพราะถ้าให้ข้าพเจ้ากลับไปทำงานเอกสารอย่างที่เคยทำ ชีวิตของข้าพเจ้าคงเหี่ยวเฉาเอาการ

อย่างไรก็ตาม หลังจากกระแสมวลชนที่ให้ความสนใจกับชาตกรมือมืดเริ่มสร่างซา สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ก็ทำให้ข้าพเจ้าเริ่มตั้งคำถามกับตัวเองว่า ข้าพเจ้าจะเป็นตำรวจไปได้อีกนานเท่าใด และถ้าข้าพเจ้ายังเป็นตำรวจต่อไป ข้าพเจ้าจะมีความสามารถเพียงพอสำหรับการเป็นสารวัตรสืบสวนสังกัดกองบัญชาการกลางตำรวจนครบาลหรือไม่ เพราะข้าพเจ้าได้ประจักษ์แล้วว่า งานสืบสวนของกองบัญชาการกลางนั้นสาหัสกว่างานสืบสวนของสถานีตำรวจนครบาลทั่วไปมาก แต่ข้าพเจ้ายังไม่ทันหาคำตอบให้ตัวเองได้ ก็มีคำสั่งให้เข้าสังกัดแผนกสืบสวนอาชญากรรมกลางเสียก่อน

ความคิดเกี่ยวกับหน้าที่การงานที่เกิดขึ้นทำให้ข้าพเจ้าอดนึกย้อนถึงช่วงปีสุดท้ายที่ข้าพเจ้าเป็นตำรวจอยู่ที่สกาเบอระ ก่อนจะย้ายเข้ามาทำงานในเมืองหลวงไม่ได้ ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่ข้าพเจ้าไม่มีวันลืมได้ลง เพราะเป็นช่วงเวลาหลังจากแม่รี ภรรยาของข้าพเจ้าแท้งลูกเป็นครั้งที่สอง ในเวลานั้น ข้าพเจ้าเริ่มคิดว่าตนเองอาจคิดผิดที่มาเป็นตำรวจจนทำให้หล่อนขาดคนดูแล และคิดจะลาออกจากงานกลับไปเป็นเสมียนเช่นที่เคยเป็นมาก่อนหน้านี้ แต่ในช่วงเวลาเดียวกัน ข้าพเจ้าก็ได้ทำคดีร่วมกับนายตำรวจมากฝีมือจากกองบัญชาการตำรวจนครบาลนายหนึ่ง และเขาผู้นั้นออกปากหลังจากคดีคลี่คลายลง

ด้วยดีว่า อยากสนับสนุนให้ข้าพเจ้าย้ายไปเป็นตำรวจสืบสวนสังกัด ตำรวจนครบาลในลอนดอนซึ่งเป็นโอกาสที่หาได้ไม่มากนัก

การสูญเสียที่เกิดขึ้นในครอบครัวทำให้ข้าพเจ้าต้องตรึกตรอง ให้ถี่ถ้วนเกี่ยวกับอนาคต เพราะการไปจากสภาเบอระในช่วงเวลาที่ สุขภาพของแมรียังอ่อนแออยู่อาจทำให้อาการของห่อ่นทรุดลง แม้จะมี ทางเลือกอีกทางหนึ่ง คือให้ข้าพเจ้าล่องหน้าไปลอนดอนก่อน และให้แมรี กลับไปพักฟื้นที่บ้านเดิมของห่อ่นที่วิทบี เมื่อข้าพเจ้าจัดการทุกอย่าง เรียบร้อยแล้วจึงค่อยกลับมารับห่อ่นไปอยู่ด้วยกันที่ลอนดอน แต่ท้าย ที่สุดแล้ว แมรีก็อาจต้องใช้ชีวิตในลอนดอนตามลำพังและต้องดูแลตัวเอง เช่นเดิมอยู่นั่นเอง ทางเลือกสุดท้ายของข้าพเจ้าจึงวนกลับไปจุดเดิม คือลาออกจากตำรวจ กลับไปทำงานเป็นเสมียนเช่นเดิมเพื่อจะได้มีเวลา ให้ห่อ่นมากขึ้น และหวังว่าเราจะไม่เสียลูกไปอีกหากแมรีตั้งท้องอีกครั้ง

อย่างไรก็ตาม เมื่อข้าพเจ้าพูดคุยกับแมรีถึงเรื่องดังกล่าวใน วันหนึ่ง ห่อ่นบอกข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้าจะเลือกทางใดก็ได้ เว้นเสียแต่ลาออก จากตำรวจเพื่อมาดูแลห่อ่น เพราะห่อ่นเห็นว่าข้าพเจ้าไม่เหมาะกับการนั่งทำงานอยู่กับโต๊ะ และมีความสุขกับการเป็นตำรวจมากกว่าตอนที่ ยังเป็นเสมียนในสำนักงานทะเบียนของที่ว่าการเมืองอยู่เสียอีก ยิ่งไป กว่านั้น ห่อ่นไม่ยอมให้ข้าพเจ้ามาแย่งงานในบ้านไปทำจนห่อ่น ไม่เหลืองานจะทำ ได้แต่นั่ง ๆ นอน ๆ ทั้งวัน หรือถ้าข้าพเจ้าอยากจะรับ ภาระงานบ้านของห่อ่นไปเป็นของข้าพเจ้าทั้งหมดจริง ๆ ห่อ่นก็ไม่ขัดขวาง แต่อย่างน้อย ขอให้เหลืองานขัดกระดูกเงินบนล้อเครื่องแบบของข้าพเจ้า ให้ห่อ่นทำบ้างก็ยังดี ห่อ่นพูดถึงขนาดนี้แล้ว เรื่องลาออกจากตำรวจ จึงเป็นอันตกไป และได้ข้อสรุปกันว่าห่อ่นจะกลับไปอยู่ที่บ้านที่วิทบีก่อน ส่วนข้าพเจ้าเดินทางไปลอนดอน กระทั่งข้าพเจ้าจัดการทุกอย่างลงตัว

แล้ว จึงค่อยกลับมาพักผ่อนไปอยู่ด้วยกัน

ทุกอย่างดูเหมือนจะเป็นไปด้วยดี แต่ทว่ามีเรื่องไม่คาดฝันเกิดขึ้น เพราะหนึ่งสัปดาห์หลังจากแมรีกลับไปที่บ้าน ข้าพเจ้าก็ได้รับโทรเลข ให้ข้าพเจ้ารีบเดินทางไปที่วชิบีโดยด่วน เนื่องจากอาการป่วยของหล่อนทรุดลงอย่างกะทันหัน เมื่อข้าพเจ้าไปถึง อาการของหล่อนก็เพียบหนักจนแทบไม่รู้สติไปเสียแล้ว

โดโรธี พี่สาวของหล่อนบอกข้าพเจ้าว่า แมรีมีไข้สูง เวียนหัว หน้ามืด และหัวใจเต้นแรงติดต่อกันมาหลายวัน แพทย์ที่พี่สาวของหล่อนตามมาดูแลอาการจ่ายยาให้แล้วก็ยังไม่ดีขึ้น แพทย์จึงตัดสินใจรักษาด้วยการระบายเลือดของหล่อนออกเพื่อลดความดัน ซึ่งไม่ได้ผลแต่อย่างใด มีหน้าซ้ำๆ จะทำให้ร่างกายของหล่อนอ่อนแอลงกว่าเก่า ตั้งแต่นั้นหล่อนก็นอนหลับ และอยู่ในอาการครึ่งหลับครึ่งตื่น แทบไม่สามารถพูดคุยกับใครได้มาตลอด

โดโรธีเล่าให้ข้าพเจ้าฟังด้วยว่า แมรีห้ามมิให้ตามข้าพเจ้ามา เพราะไม่อยากให้ข้าพเจ้าเป็นห่วง แต่โดโรธีมองออกว่าหล่อนอยากพบข้าพเจ้าที่สุด จึงขอให้บิดาส่งโทรเลขแจ้งข้าพเจ้า เนื่องจากเกรงว่าน้องสาวจะอยู่ได้อีกไม่นาน

โทรเลขจากวชิบีฉบับนั้นทำให้ข้าพเจ้านั่งไม่ติดที่ ไม่มีสมาธิกับงานที่ทำเลยแม้แต่น้อย ใจของข้าพเจ้าอยู่กับภรรยาที่กำลังเจ็บหนัก แต่ตัวยังไม่สามารถไปไหนได้ เพราะติดเป็นพยานในศาล กระทั่งเสร็จภารกิจ ข้าพเจ้าก็รีบกลับบ้านไปเก็บกระเป๋า และจับรถไฟเที่ยวสุดท้ายที่ออกจากสกาเบอร์เรไปยังวชิบีทันที

เมื่อข้าพเจ้าเข้าไปหาแมรีในห้องนอน ภาพของภรรยาที่นอนนิ่งอยู่บนเตียงทำให้ข้าพเจ้าใจหาย หล่อนแทบไม่มีเค้าของหญิงสาวผู้ว่าริณคนเดิมหลงเหลืออยู่ มีเพียงร่างบอบบางที่พร้อมจะแตกสลายได้ทุกเมื่อเท่านั้น

ข้าพเจ้านั่งลงบนเตียงข้างหล่อนและเอ่ยเรียกชื่อหล่อน แมรีดูเหมือนจะรับรู้ ลืมตาขึ้นมามอง และพยายามยืมให้ข้าพเจ้า สีหน้าของหล่อนทำให้ข้าพเจ้าใจสั่นและพยายามกลืนน้ำตาเอาไว้ ทว่าเมื่อหล่อนยกมือขึ้นสัมผัสใบหน้าของข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้ายอมรับอย่างไม่อายว่า น้ำตาของข้าพเจ้าไหลออกมาโดยไม่รู้ตัว หล่อนเองก็เช่นกัน ข้าพเจ้ารู้ว่าหล่อนแทบไม่เหลือกำลังที่จะมีชีวิตต่อไปอีกแล้ว แต่หล่อนก็ยังอดทนรออยู่เพื่อพบหน้าข้าพเจ้า

แม้รู้ดีว่านี่อาจเป็นการพบกันครั้งสุดท้าย แต่เราต่างไม่อาจเอ่ยคำใดออกมาได้ ข้าพเจ้าจูบหล่อนที่หน้าผากและริมฝีปาก จับมือของหล่อนเอาไว้จนถึงนาทีสุดท้าย

แม้จากไปอย่างสงบในวันที่ข้าพเจ้าไปถึงโดยที่เราต่างไม่ได้เอ่ยคำลาใด ๆ ต่อกัน

ข้าพเจ้าอยู่จัดการพิธีฝังศพของแมรีที่สุสานเหนือหน้าผาของโบสถ์เซนต์แมรีที่วิกบีจนเสร็จจึงเดินทางกลับสกาเบอระ ความตายของหล่อนทำให้ข้าพเจ้าไม่ลังเลใจที่จะย้ายไปสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลในลอนดอนอีกต่อไป เพราะข้าพเจ้าทนใช้ชีวิตอยู่ในบ้านที่เราเคยอยู่ร่วมกันมาถึงสิบปีตามลำพังไม่ได้ นับจากวันนั้นเป็นต้นมา ข้าพเจ้าก็ไม่เคยนึกถึงการลาออกจากการเป็นตำรวจอีกจนถึงบัดนี้

เมื่อพูดถึงแมรี ข้าพเจ้ายังมองไม่ออกว่า นอกจากหล่อนแล้ว จะมีใครคนไหนที่จะมาเป็นคู่ชีวิตของข้าพเจ้าเช่นนี้ได้อีก

ถึงหล่อนจะมีได้เป็นหญิงสาวที่งามเลิศสะดุดตาและห่างไกลจาก

คำว่า ‘นางฟ้าในบ้าน’¹ ถึงขั้นที่มารดาของหล่อนเคยออกปากกับข้าพเจ้า เมื่อหล่อนไม่ได้ยิน ว่าคงไม่มีผู้ชายหน้าไหนอยากได้แมรี เอลิซาเบธ แลงก์เคล ผู้หญิงที่เตียงผู้ชายกลับได้ทุกค่างอย่างหล่อนไปเป็นภรรยาแน่ แต่ที่สุดแล้ว ก็มีข้าพเจ้าคนหนึ่งที่มาิร์กหล่อนจริงจังจนกระทั่งขอหล่อนแต่งงาน

จริงอยู่ แมรีไม่ใช่แม่ศรีเรือนในอุดมคติของผู้ชายส่วนใหญ่ แต่หล่อนเป็นคนเดียวที่ทำให้ข้าพเจ้าสนใจได้ตั้งแต่แรกพบ เป็นรักแรกและเป็นหญิงเดียวที่ข้าพเจ้ารัก บ้านที่มีหล่อนอยู่ก็เป็นบ้านที่อบอุ่นที่สุดสำหรับข้าพเจ้า หล่อนเป็นคนฉลาด มีอารมณ์ขัน อยู่ด้วย พูดคุยด้วยแล้วมีความสุข และบางครั้งหล่อนยังรู้ใจข้าพเจ้ายิ่งกว่าข้าพเจ้ารู้ใจตัวเองเสียอีก

ความสูญเสียครั้งนั้นทำให้ข้าพเจ้ายังไม่พร้อมเปิดใจรับผู้หญิงคนไหน และยังคงสถานะเป็นม่ายและสวมแหวนแต่งงานงวมเดิมมาจนปัจจุบัน

ณ วันนั้น แมรีจากข้าพเจ้าไปสิบปีแล้ว เวลาช่างผ่านไปเร็วอย่างไม่น่าเชื่อ ทั้งที่ตลอดสัปดาห์ของพิธีศพและการทุกอย่างเกี่ยวกับหล่อนให้เรียบร้อยในความรู้สึกของข้าพเจ้า ณ ตอนนั้นยาวนานราวกับชั่วกัลปาวสาน การใช้ชีวิตในลอนดอนโดยปราศจากหล่อนมาตลอดสิบปีนั้น ข้าพเจ้าสามารถประคองชีวิตของตนเองให้ผ่านพ้นช่วงที่ทุกข์โศกสาหัสจากการสูญเสียมาได้ ไม่ได้ย่ำแย่อย่างที่ข้าพเจ้าเคยคิด เว้นเสียแต่ในเวลาทีเผชิญปัญหา มีเรื่องที่คิดไม่ตก หรือมีเรื่องน่าอินตีย่างยิ่งผ่านเข้ามา ข้าพเจ้าก็ยังอดเสียใจอยู่บ้างไม่ได้ที่ไม่มีคนที่เคยร่วมทุกข์ร่วมสุขอยู่ข้างกายเพื่อรับรู้เรื่องราวเหล่านั้นด้วยกัน

1 ‘The Angel in the House’ (1854) เป็นบทกวีที่แต่งโดยโคเวนทรี แพทมอร์ บรรยายถึงผู้หญิงที่เป็นแม่ศรีเรือนในอุดมคติคือ ดุแลลูกและงานบ้านเป็นอย่างดี เชื่อฟังและเคารพสามี ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้หญิงสมัยวิกตอเรียน

ข้าพเจ้าหยิบหนังสือคำสั่งจากลิ้นชักขึ้นมาพิจารณาอีกครั้ง

ช่วงเวลาครบรอบสิบปีของการจากไปของภรรยาที่รักของข้าพเจ้า และสิบปีของการเป็นตำรวจในลอนดอน เป็นช่วงเวลาที่ข้าพเจ้าต้องพบ บททดสอบสำคัญของชีวิตอีกครั้ง และคราวนี้ข้าพเจ้าต้องตัดสินใจเอง แต่เพียงผู้เดียว

แต่แล้ว เสียงฝีเท้าที่วิ่งขึ้นตามขั้นบันไดและเสียงเคาะประตูห้อง รัวเร็วก็ทำให้ข้าพเจ้าต้องปลุกตัวเองจากห้วงความคิด

“สารวัตรเพย์! สารวัตรเพย์ครับ” เสียงร่อนรนของผู้ใต้บังคับบัญชาของข้าพเจ้างัดลอดประตูเข้ามา

ข้าพเจ้าเก็บคำสั่งลงในลิ้นชัก ลั่นกุญแจ รีบลุกขึ้นจากโต๊ะ เขียนหนังสือ เดินไปเปิดประตู

“เกิดอะไรขึ้น”

สีหน้าของจ้าวิลเลียม มัสเกรฟชืดขาวสลับแดง ยังเหนื่อยจากการเดินทางเกินกว่าที่จะพูดคำใดกับข้าพเจ้าได้ แม้แต่คำทักทาย กิริยาอาการทั้งหมดก็ทำให้ข้าพเจ้าประเมินออกทันทีว่า เหตุการณ์ที่ชักนำเขามาหาข้าพเจ้าไม่ปกตินักและคงจะร้ายแรงพอตัว

“มีคนถูกฆ่าตายในร้านขายของเก่าที่บัคเคิลสตรีทครับ สารวัตร” เขาพูดต่อได้ในที่สุดทั้งที่ยังหอบอยู่ไม่หาย “ผู้ตายชื่อเจมส์ พ็อตต์ เป็นเจ้าของร้าน สภาพศพไม่ปกตินัก มีรอยมืออยู่ข้างหนึ่งอยู่บนลำคอ ไม่มีของมีค่าอื่น ๆ สูญหาย เว้นแต่ของชิ้นหนึ่งที่เขาเพิ่งได้มา ชาวบ้านแถวนั้น ร่ำลือกันว่าเป็นฝีมือของสิ่งที่เขาเพิ่งเอามา ท่านผู้บังคับการกองสืบสวน มอบหมายให้สารวัตรเป็นผู้รับผิดชอบคดีนี้ และให้ผมรีบมาแจ้งสารวัตร ให้ไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็ว”

บัคเคิลสตรีทอยู่ในเขตไวท์ชาเพล ไม่ใช่เขตอิสลิงตันที่ข้าพเจ้า

เคยสังกัด การได้รับมอบหมายให้ทำคดีนอกเขตที่เคยรับผิดชอบนั้น ตอกย้ำสถานะของข้าพเจ้าว่า ถูกนับเป็นสมาชิกแผนกสืบสวนกลางไปแล้วอย่างไม่ต้องสงสัย และข้าพเจ้าก็ยังหาข้ออ้างที่จะขอย้ายหรือลาออกไม่ได้ ตราบใดที่คดีนี้ยังไม่เสร็จสิ้นหรือหาคนใหม่มาทำแทนได้ ยิ่งไปกว่านั้น ข้อมูลโดยสังเขปของคดีที่เกิดขึ้นที่บัคเคิลสตรีทมีอะไรบ้างอย่างที่กระตุ้นความสนใจของข้าพเจ้าได้มาก

ออกจะเป็นเรื่องแปลกอยู่สักหน่อยที่คดีฆาตกรรมพ่อค้าของเก่า ในอีสต์เอนด์กลายเป็นคดีของกองบัญชาการกลางแทนที่จะเป็นคดีในความรับผิดชอบของแผนกสืบสวนในสถานีดาร์วจนครบาลประจำเขต

ข้าพเจ้าหยิบสมุดบันทึกเล่มเล็กและดินสอใส่กระเป๋าเสื้อ กุ๊ก จากเก้าอี้ที่นั่งอยู่ ถอดเสื้อคลุมอยู่กับบ้านโยนพาดพนักเก้าอี้เอาไว้ตรงไปหยิบเสื้อฟร็อก¹มาสวม ตามด้วยเสื้อโค้ทยาวทับอีกชั้น พันผ้าพันคอ คว่ำหมวกมาสวมกึ่งเดินกึ่งวิ่งตามวิลเลียม มัสเกรฟลงบันไดไปยังรถม้าที่จอดรออยู่หน้าแพลตฟอร์ม

คำที่แม่รีเคยกล่าวกับข้าพเจ้าเอาไว้ในคืนวันหนึ่ง ซึ่งเราพูดคุยกันเรื่องแผนการของชีวิตที่ข้าพเจ้าอาจต้องเลือกระหว่างกลับไปทำงานเป็นเสมียนกับเป็นตำรวจต่อไปจนกลับมาในความทรงจำ

“คุณเชื่อในสิ่งที่ถูกกำหนดเอาไว้ไหม ไมเคิล... ที่คุณเงย เพราะคุณอาจยังสงสัย ฉันยอมรับว่าในบางครั้งฉันก็สงสัย แต่เมื่อเราต้องทำอะไรบางอย่างที่เราไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ หรือมีเหตุให้เปลี่ยนไปทำสิ่งอื่นไม่ได้ เราก็อธิบายอื่นไม่ได้ นอกจากต้องบอกตัวเองว่า นี่คือ

1 เสื้อฟร็อก (Frock coat) เป็นเครื่องแต่งกายแบบทางการของสุภาพบุรุษในช่วงวิคตอเรียนและเอ็ดเวิร์ดียน มีลักษณะเป็นเสื้อโค้ทที่เข้ารูปช่วงเอว แขนยาว ความยาวชายเสื้อเสมอเข่า

ชะตาที่ถูกกำหนดเอาไว้แล้ว”

เสียงของหล่อนในวันวานสะท้อนแจ่มชัดในความทรงจำของ
ข้าพเจ้าในวันนี้ยิ่งกว่าไหน

“การที่คุณเลือกเป็นตำรวจ ฉันคิดว่านี่คือสิ่งที่คุณคิดทบทวนมา
ดีแล้วว่า เป็นอาชีพที่ต้องกับนิสัยของคุณ ไม่ใช่โชคชะตาพาไป ตราบใด
ที่คุณบ่นเหนื่อย แต่ไม่เคยบ่นเบื่อ บ่นว่างานหนัก แต่ยังมีกำลังใจที่จะออก
ไปทำคดีใหม่ และเริ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในคดีนั้น เราจะพบนั่น
กันสักขิลึงก็ได้ว่า คุณไม่มีทางเลือกเป็นตำรวจได้หรอก”

สิ่งที่แม่รีเคยกล่าวไว้เอ่ยอาจถูกต้องแล้วก็ไปได้ และข้าพเจ้า
เป็นฝ่ายแพ้พินัน

1

เหตุที่บัคเคิลสตรีท

บัคเคิลสตรีทเป็นถนนเส้นสั้นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตรอกแคบๆ มากกว่า ที่ตั้งของมันอยู่ใจกลางของไวท์ชาเพิลพอดี้ จะเรียกว่าเป็นทำเลที่ไม่เลวสำหรับการเปิดร้านค้าก็ว่าได้ แต่ถึงอย่างนั้นก็ยังจัดว่าอยู่เขตเสื่อมโทรมของลอนดอนที่เต็มไปด้วยชุมชนแออัดอยู่นั่นเอง

ไวท์ชาเพิลในฤดูหนาวเลวร้ายกว่าในฤดูร้อนหลายเท่า ไม่เฉพาะกลิ่นอาหารหลากหลายชนิดจากร้านแผงลอยและรถเข็นที่ผสมปนเปไปกับกลิ่นมูลม้าจากรถม้าที่คนโกยมูลสัตว์ยังไม่ได้มาเก็บกวาดออกไปจากพื้นถนนที่ชื้นแฉะ แต่ยังมีกลิ่นของควันไฟจากปล่องไฟและตะกร้าเหล็กใส่ถ่านร้อนที่ตั้งไว้ริมทางเพื่อให้คนที่ผ่านไปมาได้รับความอบอุ่น ลอยปะทะจมูกทันทีที่ก้าวลงจากรถม้า แต่ลึกลับใหญ่ประสาหรับกลิ่นของข้าพเจ้าก็เริ่มด้านชาไปเองในเวลาไม่นาน

ที่ปากตรอก มีพลตระเวนสองนายในเครื่องแบบสีน้ำเงินตัวขาวสวมปลอกข้อมือเป็นแถบสีฟ้าขาวเป็นเครื่องหมายว่ากำลังปฏิบัติงาน ยืนเฝ้าอยู่ วิล มัสเกรฟแนะนำข้าพเจ้ากับพวกเขา ก่อนที่พลตระเวน

ทั้งสองจะหลีกทางให้เราเข้าไปยังร้านขายของเก่าซึ่งเป็นที่เกิดเหตุ

เดินตามถนนไปอีกไม่กี่ไกล เราก็พบกับตัวอาคารร้านของเก่า ซึ่งอยู่ในตึกแถวคูหาหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ท่ามกลางร้านรวงที่ปิดร้าง บ้างก็ติดป้ายให้เช่า ร้านของเก่าที่เกิดเหตุนี้ไม่มีชื่อ มีเพียงป้ายเก่าๆ ที่เขียนขึ้นจากไม้กระดานอย่างหยาบๆ ว่าทำกิจการโดยอยู่เท่านั้น ที่ประตูทางเข้ามีตำรวจในเครื่องแบบอีกกลุ่มหนึ่งยืนเฝ้าอยู่ สีหน้าของพวกเขาดูกระอักกระอ่วนชอบกล และดูดีใจอย่างออกนอกหน้าเมื่อเห็นจามส์เกรฟและข้าพเจ้าเข้ามาสมทบ ก่อนจะทำความเคารพและชี้ทางบอกแก่พวกเราว่า ผู้บังคับบัญชาของพวกเขากำลังรอข้าพเจ้าอยู่ที่ห้องด้านใน

เท่าที่ฟังรายงานสรุปจากจามส์เกรฟระหว่างทางจากบ้านพักของข้าพเจ้าที่ฟลีตสตรีทมายังไวท์ชาเปล ศพของเจมส์ พ็อตต์อยู่ในห้องหนังสือบนชั้นสองของตึกซึ่งใช้เป็นที่พักอาศัยของสามีภรรยาพ็อตต์ ส่วนชั้นหนึ่งและห้องใต้ดินนั้น ใช้เป็นร้านค้าและที่เก็บสินค้าตามลำดับ ศพนั้นยังไม่ถูกผู้ใดแตะต้อง นอกจากคลารา พ็อตต์ ผู้เป็นภรรยา ซึ่งเป็นผู้รายงานแก่พลตระเวนที่ออกตรวจตราในช่วงเชื่อว่าสามีของตนเสียชีวิตแล้ว

เมื่อเข้าไปภายในตัวตึก ร้านขายของเก่าของมิสเตอร์พ็อตต์ ผู้ตายในความเห็นข้าพเจ้าดูเหมือนโรงรับจำนำเสียมากกว่า เพราะเครื่องเรือน เครื่องเงิน และเครื่องกระเบื้องต่างๆ ที่วางแสดงอยู่เพื่อจำหน่ายภายในร้านนั้น หลายชิ้นเป็นของอย่างธรรมดาอันจะซื้อหาที่ใดก็ได้ หลายชิ้นดูไม่มีราคาหรือแทบหาความประณีตไม่พบ การจัดหมวดหมู่ของข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและปนเปกันไปหมด การจัดเก็บของบางประเภทก็ไม่ถูกต้องตามหลักที่ควรจะเป็น เช่น เาภาชนะสำหรับใส่สำหรับอาหารที่ทำจากเงินไว้นอกตู้กระจก ปล่อยให้ถูกอากาศและ

ความชื่นชมเกิดเป็นคราบดำไม่น่าดู สภาพของสิ่งที่เห็นทำให้ข้าพเจ้าเกิด
ข้อกังขาเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของเจ้าของร้านอยู่มากพอควร

ของที่เขานำมาสนใจอยู่บ้างหรือพอจะสวยหน่อย เห็นจะมีแต่
พวกเครื่องกระเบื้องจีน และเครื่องรางแปลกประหลาดต่าง ๆ ซึ่งอย่างหลัง
ค่อนข้างน่ากลัวมากกว่าน่าดู

ขณะเดินขึ้นบันไดไปชั้นบน ข้าพเจ้าต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ
เพราะได้ยินเสียงไม้กระดานไต่พรหมลั่นจนหัวน้ใจว่า ถ้าเผลอย่ำหนักไป
ข้าพเจ้าซึ่งเป็นคนสูงใหญ่อยู่แล้วอาจทำให้พื้นทะลุลงไปได้ และเมื่อไปถึง
ชั้นพักอาศัย ข้าพเจ้าต้องแปลกใจอีกคำรบหนึ่ง เนื่องจากข้าวของเครื่องใช้
ในส่วนที่พักอาศัยนั้น หลายชิ้น โดยเฉพาะที่เป็นของใหม่ จัดได้ว่าเป็น
ของชั้นดีผิดจากของที่ขายอยู่มาก ของบางอย่างดูจะฟุ่มเฟือยเกินฐานะ
ด้วยซ้ำไป

กิจการร้านขายของเก่าเป็นกิจการชนิดเดียวที่สามิภรรยาคุณ
ใช้ทำกินเลี้ยงชีพอยู่ทุกวันนี้จริงหรือ ข้าพเจ้ายิ่งสงสัย หากแต่เริ่มเข้าใจ
เหตุที่ผู้บังคับบัญชาของข้าพเจ้าตัดสินใจรับเอาคดีนี้เข้าเป็นคดีในความ
รับผิดชอบของสก็อตแลนด์ยาร์ดขึ้นมานี้บ้าง

“สารวัตรเฟย์” ชายหน้ากลม สูงสันทัด อายุราวสี่สิบปลายซึ่งยืน
อยู่ที่ปากประตูห้องร้องทุกข์และสัมผัสมือกับข้าพเจ้า “ผมคือสารวัตร
เจมส์ แบล็ก จากตึกชั้นเอช เป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้ทำงานร่วมกับสารวัตร
สืบสวนคนใหม่ของสก็อตแลนด์ยาร์ด”

“ยินดีเช่นกันครับ” ข้าพเจ้าตอบรับสั้น ๆ ด้วยไม่ยากเสวนาให้
มากความ เพราะจากที่เคยได้ยินกิตติศัพท์มา สารวัตรแบล็กเป็นคนช่างคุย
และมักจะพาทสนทนาออกนอกเรื่องนอกกราวเสมอแม้อยู่ในเวลางาน

“ศัลยแพทย์ตำรวจ¹กับช่างภาพ²มาถึงหรือยัง”

การรีบตัดเข้าสู่ระดูเหมือนจะทำให้เขาผิดหวังกับท่าที่ไม่เอาใจใส่จะพูดจาทำความเข้าใจกันฉันมิตรของข้าพเจ้าอยู่พอควร แต่เขาก็ไม่ได้ออกปากบ่นอันใด เพียงแต่พยักหน้ารับคำถามของข้าพเจ้าคนหนึ่ง

“มาแล้ว รออยู่ในห้องหนังสือนั่นแหละ”

เขานำข้าพเจ้าและจ่ามัสเกรฟเข้าไปในห้อง แนะนำข้าพเจ้ากับศัลยแพทย์ตำรวจและช่างภาพ

เมื่อทำความเข้าใจข้อเสียเรียงนามของช่างภาพพอเป็นพิธีกันแล้ว ข้าพเจ้าก็ให้เขาทำการถ่ายรูปห้องและศพเอาไว้ ก่อนแพทย์ที่ถูกตามตัวมาชั้นสูตรจะเริ่มทำงานของตนเองเป็นลำดับถัดไป

ระหว่างรอให้นายแพทย์ที่มาตรวจศพในที่ที่เกิดเหตุในเบื้องต้นเตรียมตัว ข้าพเจ้าก็นำสมุดบันทึกและดินสอออกมาจากกระเป๋าเสื้อวาดแผนที่ห้องคร่าว ๆ และจดสิ่งที่สังเกตเห็นลงไปเพื่อจะได้ย้อนกลับมาดูใหม่อีกครั้งได้

สภาพทั่วไปของห้องหนังสือของมิสเตอร์ฟ็อตต์ค่อนข้างเรียบร้อย มีพวกหนังสือ ภาพเขียน และเครื่องรางอีกจำนวนหนึ่งอยู่ในตู้ เพื่อรอติดฉลากราคาก่อนนำลงไปขายในร้านข้างล่าง ส่วนที่เป็นพิรุณที่สุดมีเพียงจุดเดียว คือบริเวณโตะทำงานของเขาซึ่งมีหนังสือและกระดาษต่าง ๆ กระจุยกระจายไปทั่ว หมึกดำสำหรับเขียนหนังสือหกนองไปทั่ว

1 ศัลยแพทย์ตำรวจ (Police surgeon) ในสมัยนั้น ยังไม่มีแพทย์นิติเวช (Forensic pathologist) ที่ทำหน้าที่ชันสูตรศพโดยเฉพาะเหมือนในปัจจุบัน แต่จะใช้ศัลยแพทย์ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในเรื่องการผ่าตัดและกายวิภาคศาสตร์มาทำหน้าที่ตรวจศพและผ่าศพพิสูจน์

2 ในสมัยวิกตอเรียน การถ่ายภาพที่เกิดเหตุอาจทำโดยตำรวจหรือช่างภาพมืออาชีพที่ได้รับการว่าจ้างมาก็ได้ เนื่องจากกล้องถ่ายภาพยังไม่แพร่หลายมากเท่าในปัจจุบัน

โตะไม้มะฮอกกานี และไหลหยดลงบนพื้นพรมเบื้องล่างเป็นรอยต่างวงใหญ่ ขณะเดินสำรวจภายในห้อง ข้าพเจ้ารู้สึกหนาวเยือกขึ้นมาจนต้องกระชับเสื้อพริอกเข้าหาตัว เมื่อมองไปรอบ ๆ จึงได้สังเกตเห็นว่าหน้าต่างด้านหลังห้องถูกดึงขึ้น ทำให้ความหนาวเย็นจากภายนอกไหลเข้ามาทางช่องเปิดนั้นได้ ซึ่งการเปิดหน้าต่างห้องทิ้งไว้ในช่วงเดือนธันวาคมเช่นนี้ไม่ใช่เรื่องที่คนทั่วไปจะทำกัน และเมื่อพินิจให้ถ้วน ก็พบว่าบนกลอนและขอบไม้ของหน้าต่างด้านล่างนั้นก็มียอยนิ้วมือเปื้อนหมึกติดอยู่ด้วย

“สารวัตรพอจะทราบไหมว่า หน้าต่างเปิดอยู่ก่อนแล้ว หรือตำรวจเป็นคนเปิดในภายหลัง” ข้าพเจ้าหันไปถามสารวัตรแบล็ก เขาไม่ตอบ หากโบกมือเรียกพลตระเวนซึ่งเข้าถึงที่เกิดเหตุคนแรกมาหาข้าพเจ้า

“กระผมไม่ทราบขอรับ” พลตระเวนผู้นั้นตอบ “เมื่อเข้ามาถึงห้อง กระผมก็กันเอาคนออกไปข้างนอกหมด ไม่ได้แตะต้องศพหรือสิ่งใด ใช้ให้สาวใช้ในบ้านไปตามตำรวจจากสถานีมา ส่วนกระผมอยู่เฝ้าหน้าห้องโดยตลอด กระทั่งสารวัตรแบล็กมาถึงขอรับ”

“ตอนที่ผมมาถึง ก็ยังไม่ได้แตะต้องอะไรในห้องเหมือนกัน” สารวัตรแบล็กบอกโดยไม่รอให้ข้าพเจ้าถาม “ยกเว้นให้คนเอาผ้ามาคลุมศพกันอุจาดตาเท่านั้น”

เขาชี้นิ้วไปทางร่างไร้วิญญาณที่อยู่ใต้ผ้าผืนใหญ่ น้ำหนักของผ้าที่ถ่วงแนบลงมาตามรูปร่างและขนาดเท่าที่โผล่พ้นผืนผ้าออกมา เห็นได้ชัดว่าผู้ตายเป็นคนร่างใหญ่เอาการทีเดียว

“แล้วทราบได้อย่างไรว่าของหายไปชิ้นเดียวโดยไม่มีของมีค่าอย่างอื่นหายไปอีก” ข้าพเจ้าถาม ขณะกวาดสายตามองสำรวจมุมต่าง ๆ ภายในห้องไปพร้อมกัน เพื่อว่าจะมีพิรุณหรือจุดสังเกตบางอย่างที่อาจหลงตาไปบ้าง

“รู้จากการสอบถามภรรยาผู้ตาย หล่อนบอกอย่างนั้น ผมสั่งให้ หล่อนอยู่แต่ในห้องกับสาวใช้จนกว่าทางตำรวจจะตรวจที่เกิดเหตุเสร็จ เมื่อเสร็จจากตรงนี้แล้ว สารวัตรจะไปถามหล่อนซ้ำอีกครั้งก็ได้” สารวัตร แบล็กตอบ ซี่ไปที่กล่องบุกำมะหยี่ที่เปิดอ้าอยู่บนโต๊ะทำงาน “หล่อนบอกว่า ของที่เคยอยู่ในกล่องนั้นหายไป ลิ่นชักต่าง ๆ ไม่มีร่องรอยการเปิดหรือ รื้อค้น ส่วนพวกเงินที่ได้จากการค้าขายก็ไม่ได้หายไปไหน ยังคงอยู่ เหมือนเดิม หล่อนบอกว่าไม่ได้ยินเสียงแปลกปลอมใด ๆ ทั้งสิ้น เมื่อตื่นเช้า ขึ้นมา ไม่เห็นสามีสั่งมารอที่ห้องอาหารเช่นเคยจึงขึ้นมาตามและพบเขา เป็นศพอยู่ในห้อง”

“ของที่หายไปคืออะไร” ข้าพเจ้าถาม แม้พอจะทราบอยู่ก่อนแล้ว ว่าสิ่งนั้นคืออะไร

“มีมนุษย์ทำแห่ง” สารวัตรแบล็กทำสีหน้าขะแยงสิ่งที่พูดถึง อย่างไม่ปิดบัง “ที่เขาเรียกกันว่า ‘เดอะแชนด์ออฟกลอรี’ สารวัตรเคยได้ยิน อยู่บ้างกระมัง”

ข้าพเจ้าพยักหน้าแทนคำตอบว่า เคยได้ยินและรู้จัก

‘เดอะแชนด์ออฟกลอรี’ คือเชิงเทียนที่ทำจากมือผู้ร้ายฆ่าคน ซึ่ง พวกอาชญากร โดยเฉพาะพวกปล้น เชื่อกันว่ามีอำนาจลึกลับสะกดคน ในบ้านให้หลับสนิท ไม่อาจเคลื่อนไหว ไม่มีทางต่อสู้ได้ แต่ข้าพเจ้ายังนึก ไม่ออกว่า คนธรรมดาจะอยากได้ของน่าสยดสยองนี้ไปเพื่ออะไร และถ้า พวกโจรอยากได้สิ่งนี้จริง พวกมันจะเอาไปแค่มีดี่แห่ง ๆ อย่างเดียว โดยไม่ค้นเอาของมีค่าที่พอจะมีอยู่ในห้องนี้ไปด้วยเชียวหรือ และถ้ามี คนร้ายเข้ามาในบ้าน เหตุใดจึงไม่มีใครในบ้านได้ยินเสียง

“เจมส์ พ็อตต์ไปเอามือนี้มาจากไหน สารวัตรได้ถามมิสซิสพ็อตต์ หรือไม่ว่า” ข้าพเจ้าซักต่อ ซึ่งบอกช่างภาพให้เดินไปถ่ายรูปประตูหน้าต่างที่เปิด

เอาไว้ระหว่างรอฟังคำตอบ

“ถามซีถาม” สารวัตรแบล็กตอบด้วยท่าทางกระตือรือร้นขึ้น เมื่อข้าพเจ้าดูให้ความสนใจกับสิ่งที่เขาเล่ามากขึ้นกว่าเดิม “หล่อนบอกว่าสามีของหล่อนได้มาจากกะลาสีเรือคนหนึ่งเมื่อสักห้าวันก่อน และเมื่อสักสองสามวันก่อน เขาก็ทำท่ากระหึ่มยิ้มบอกล่อนและพูดกับเพื่อนฝูงที่โรงเหล้าว่า มือผืนนี้ให้ลาภนัก เพราะได้มาไม่นานก็ขายมือผืนนี้ได้ในราคาดีเสียด้วย”

“ใครกันที่อยากซื้อของพรรค์นี้” ข้าพเจ้าขมวดคิ้ว นอกจากพวกที่นำของแปลกหรือคนแปลกไปจัดแสดงอย่างทอม นอร์แมน¹ หรือพี ที บาร์นัม² หรือพวกนิยมสะสมของแปลกไว้ในห้องสารภณ³แล้วจะมีใครได้อีก

“เซอร์เอ็ดเวิร์ด สแตนตัน” เขากระซิบให้ได้ยินกันเพียงสองคน ชื่อนั้นทำให้ข้าพเจ้านิ่งตะลึง ก้มลงมองหน้าคนพูดอย่างไม่อยากเชื่อหูตนเอง

“เซอร์เอ็ดเวิร์ด สแตนตัน มหาเศรษฐีนักเดินเรือและหนุ่มสังคม

1 ทอม นอร์แมน (Tom Norman) มีฉายาว่า ‘ซิลเวอร์คิง’ เป็นนักธุรกิจการจัดแสดง (Showman) ชาวอังกฤษ ซึ่งนำสิ่งของประหลาดหรือมนุษย์ที่มีลักษณะประหลาดมาแสดงให้ผู้คนได้ชม การแสดงที่โด่งดังที่สุดของนอร์แมน คือ การนำโจเซฟ เมอร์ริค (Joseph Merrick) หรือ มนุษย์ช้าง ออกแสดงที่ไวท์ชาเพล ลอนดอน ในปี 1884

2 พี ที บาร์นัม หรือ ฟีนีส เทย์เลอร์ บาร์นัม (Phineas Taylor Barnum) เป็นนักธุรกิจการจัดแสดงชาวอเมริกัน เป็นผู้ก่อตั้งคณะละครสัตว์บาร์นัมและเบย์ลีย์ จัดการแสดงมนุษย์และสิ่งของแปลกประหลาด ซึ่งบางอย่างก็ไม่ใช่ของจริง เช่น นางเงือกฟิจิที่ทำมาจากขากลิงและปลาเย็บต่อเข้าด้วยกัน

3 ห้องสารภณ (Cabinet of curiosity) หรือห้องสะสมของพิสดารเป็นที่นิยมของนักเดินทาง นักสำรวจ นักวิชาการที่สะสมสิ่งของแปลกประหลาด หายาก หรือตัวอย่างของสัตว์ สิ่งของ และอื่นๆ ที่ได้มา พิภพภณที่ประวัติศาสตร์และธรรมชาติวิทยาลอนดอนก็มีจุดเริ่มต้นจากของสะสมใน Cabinet of curiosity

ด้วยคนนั้นนั่นละ ไม่ผิดดอก” เขาย้ำ “สารวัตรคิดว่า มันน่าแปลกไหมเล่า ที่คนระดับเซอร์เอ็ดเวิร์ดจะดันดันมาหาซื้อของพิสดารอย่างนี้จากร้านของเก๋าลอม ๆ อย่างร้านของตาเจมส์ พ็อตต์”

“ร้านของเก๋าลอม ๆ อย่างนั้นหรือ” ข้าพเจ้าทวนคำ

ดูเหมือนสารวัตรแบล็กจะรู้ดีในลึกลับบางอย่างของผู้ตายอยู่พอควรทีเดียว

“สารวัตรเดินผ่านในร้านมาแล้ว คิดว่ามันเหมือนร้านขายของเก๋าลอมหรือไม่เล่า” คู่สนทนาของข้าพเจ้าทำเสียงที่ในลำคอ “ถึงจะทำมาหากินด้วยการขายของเก๋าลอม แต่เบื้องหลังทำทั้งป้อยกู่และรับจ่านำของเป็นอาชีพลัก นอกจากเปิดกิจการผิดประเภทแล้ว ก็ยังไม่เห็นว่าทำผิดกฎหมายร้ายแรงอะไร จะจับเขาหรือ จับไปแล้วชาวบ้านที่ไม่มีปัญญาจะไปยืมเงินจากธนาคารจะไปเอาเงินจากไหนมาใช้ ก็เลยช่างมันไปก่อน”

“แสดงว่าสารวัตรก็รู้จักกับเจมส์ พ็อตต์อยู่บ้าง”

“ถูกต้อง รู้จักบ้าง แต่ไม่ได้สนิทสนม รู้จักเท่าที่ควรจะรู้จัก” เขารับ “แต่เพราะรู้จัก ผมก็เลยไม่ค่อยอยากทำคดีนี้ด้วยตัวเอง และเพราะเห็นว่ามีคนในสังคมชั้นสูงเกี่ยวข้อง จึงได้แจ้งให้ทางสก๊อตแลนด์ยาร์ดส่งนักสืบมาอย่างไรเล่า”

“เข้าใจแล้ว” ข้าพเจ้าบอก “ขอบคุณมากที่แจ้งเหตุไป ถ้ามีข้อมูลหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับผู้ตายเพิ่มเติมในภายหลัง ผมคงต้องขอความช่วยเหลือจากทางสารวัตรอีก”

“ด้วยความยินดี” เขายิ้มให้ “ถ่ายภาพเสร็จแล้ว สารวัตรจะให้หมอตตรวจศพผู้ตายเลยไหม”

“ดีเหมือนกัน” ข้าพเจ้าเห็นด้วยและหันไปหา นพ. เบนจามิน เวสต์ ซึ่งเตรียมตัวพร้อมแล้วและยืนรออยู่ “ขอโทษด้วยครับที่ทำให้ต้องรอ”

นายแพทย์เวสต์เป็นชายร่างเล็กอายุประมาณห้าสิบปีเศษ ไร้หนวดและเครา ผมสีดำหยักศกของเขาเริ่มมีสีเทาแซมอยู่บ้าง ข้าพเจ้า เคยพบเขาอยู่สองสามครั้งระหว่างที่ร่วมทำคดีแจ็คเดอะริปเปอร์ เขาเป็นคนใจเย็นและใจดี ดูสงบนิ่งจนบางครั้งก็ดูเหมือนนักบวชประจำโบสถ์ มากกว่าแพทย์ในโรงพยาบาล

“ไม่เป็นไร” เขาตอบยิ้มๆ และบอกให้เจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยเปิด ฝ้าคลุมศพที่นอนอยู่ด้านหลังโต๊ะทำงานออกไป

แม้จะเห็นศพมานานักต่อนัก แต่สภาพศพของผู้ตายรายนี้ก็ทำให้ ทั้งศิัลย์แพทย์ตำรวจ ช่างภาพ และข้าพเจ้าผะไปชั่วครู่ เพราะใบหน้า บิดเบี้ยวของเขาเป็นใบหน้าของคนที่ตกอยู่ในความหวาดกลัวสุดขีด ก่อนถึงแก่ความตาย ข้าพเจ้านึกเห็นใจช่างภาพอยู่ไม่น้อย เพราะเขา ทำหน้าเหมือนอยากจะทำอะไร แต่ก็สะกดใจตนเองให้ทำหน้าที่ต่อไปได้

ดวงตาที่ลึ้มค้างอยู่ของเจมส์ พ็อตต์เหลือกลานจนแทบถลน ออกมานอกเบ้า ในตาขาวมีจุดสีแดงปรกฏอยู่เต็มไปหมด ปากที่เปิดอ้า มีคราบน้ำลายแห้งติดอยู่ทั้งสองข้างของมุมปาก กล้ามเนื้อในร่างกาย ของเขาบิดเกร็งไปทั้งร่าง สองมือหงิกงอ เป็นอาการที่บ่งบอกถึง การกระสือกระสนก่อนตาย บนลำคอมีรอยมือข้างซ้ายที่เปื้อนหมึกดำ ทาบอยู่ เป็นรอยมือขนาดเล็กและผอมบางเหมือนมีแต่กระดูก รอยมือ ส่วนที่เป็นนิ้วโป้งประทับอยู่บริเวณลูกกระเดือก ส่วนอีกสี่นิ้วที่เหลือพาด อยู่ข้างลำคอ บนเสื้อเชิ้ตสีขาวของเขามีรอยหมึกหยดกระเซ็นเป็นดวง เล็กๆ หลายรอย

นพ. เวสต์คุกเข่าลงข้างศพเพื่อสำรวจร่องรอยอื่นที่อาจมีอีก ให้ชัดเจนขึ้น ข้าพเจ้าตามเขาเข้าไปดูใกล้ๆ ในขณะที่สารวัตรแบล็ก ยืนมองอยู่ข้างหลัง

ไม่มีร่องรอยอื่นบนร่างกายหรือในบริเวณรอบตัวของเขานอกจากรอยมือดังกล่าวเท่านั้น

เมื่อศัลยแพทย์ตำรวจใช้มือซ้อนด้านหลังศีรษะของศพขึ้น เขาก็พบว่าด้านหลังศีรษะมีรอยปูดเพราะถูกกระแทกอยู่รอยหนึ่ง ซึ่งอาจเกิดขึ้นเพราะตกจากเก้าอี้ที่ล้มอยู่ใกล้ๆ กันมากกว่าถูกทำร้าย

เจมส์ พ็อตต์เป็นคนตัวใหญ่หนาและยังดูแข็งแรงจนไม่น่าเชื่อว่ามือซ้ายเล็กๆ ข้างนั้นจะบีบคอเขาจนตายได้ แต่ถ้าไม่ใช่ผลจากการกระทำของมือนั้น แล้วอะไรที่ทำให้เขาอยู่ในสภาพเช่นนี้

“เท่าที่ดู คุณหมอบอกว่าเขาตายมานานเท่าใดและด้วยสาเหตุอะไร” ข้าพเจ้าถาม

นพ. เวสต์ลุกซ์ขึ้นยืน ก่อนมองข้าพเจ้าพลางถอนใจ “คะเนจากการแข็งตัวของศพก็น่าจะตายมาได้ประมาณ 10-12 ชั่วโมงแล้ว ส่วนสาเหตุการตายนั้น ผมยังตอบทันทีไม่ได้ ต้องรอตรวจอย่างละเอียดก่อน”

“ถ้าอย่างนั้น ก็ให้คนมาย้ายศพไปไว้ที่โรงเก็บของโรงพยาบาลได้แล้ว” สารวัตรแบล็กสตรูปและสั่งการกับผู้ใต้บังคับบัญชา ส่วนจามัสเกรฟซึ่งยืนฟังอยู่และช่วยข้าพเจ้าบันทึกข้อมูลที่ได้อีกทางหนึ่งออกไปขอน้ำและสบู่จากมิสซิสพ็อตต์ที่ถูกกักตัวไว้ในห้องใกล้ๆ มาให้นพ. เวสต์ชำระมือหลังตรวจศพเสร็จ

เมื่อนึกถึงรอยมือบนลำคอและบนหน้าต่าง ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันอย่างยิ่ง สิ่งหนึ่งที่ผุดขึ้นมาในความคิดของข้าพเจ้า เมื่อสมมุติตัวเองเป็นชาวบ้านธรรมดาคนหนึ่งที่ได้ยินข่าวการตายของเจมส์ พ็อตต์ คือมือปีศาจนั้นบีบคอผู้ที่เชื่อมั่นมาจนตาย แล้วเปิดหน้าต่างหนีออกไปข้างนอก

“สภาพศพสมกับที่ชาวบ้านเขาเล่าลือกันว่าเจมส์ พ็อตต์ตายเพราะไอ้มือผีนั้นไหมละ สารวัตรเพย์ ตอนที่เข้ามาเจอศพกับรอยมือ

ครั้งแรก ลูกน้องผมก็แย่งกันไปทำหน้าที่เฝ้าปากทางไม่ให้คนเข้ามาในถนนที่เกิดเหตุกันหมด เพื่อจะได้ไม่ต้องอยู่ในบ้านกับศพของของตาพ็อตต์นี่” สารวัตรแบล็กว่าพลางส่ายหน้า “เพราะอย่างนี้แหละ ตำรวจท้องถิ่นอย่างพวกผมไม่มีปัญญานักหรอก อย่างคราวแจ๊คเดอะริปปเปอร์ก็ทำอะไรไม่ได้ คราวนี้ก็ต้องอาศัยฝีมือของสก็อตแลนด์ยาร์ดอย่างคุณมาไซค์ดี”

คำพูดที่แสดงความมั่นใจอย่างยิ่งของเขาทำให้ข้าพเจ้าได้แต่ยิ้มเพื่อน ๆ เมื่อนึกถึงความจริงที่ว่ายังมีคดีที่แม้แต่สก็อตแลนด์ยาร์ดเองก็ยังปิดไม่ลงอยู่อีกมาก และคดีนี้อาจกลายเป็นอีกคดีหนึ่งที่อยู่ในข่ายนั้นก็เป็นได้

แม้จะยังจับต้นชนปลายไม่ถูกนัก แต่ข้าพเจ้าคิดว่า การที่คนร้ายเอาเรื่องของมือผีนั้นมาเป็นส่วนประกอบของคดี ต้องมีวัตถุประสงค์เฉพาะบางอย่าง และอาจมีนัยบางอย่างแอบแฝงอยู่ในเรื่องของมือนี้ก็เป็นได้ ถึงข้าพเจ้าจะเกิดและเติบโตในหมู่บ้านที่มีคนเรือและชาวประมงซึ่งมีความเชื่อเรื่องโชคลางและภูตผีอยู่มาก ทว่าข้าพเจ้าก็จากที่นั่นมานานมากแล้ว ความรู้เรื่องตำนานและความเชื่อที่มีอยู่ก็เป็นแบบผิวเผินเต็มที

“คุณหมอครับ พอจะทราบเรื่อง ‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’ บ้างหรือไม่”

“เคยได้ยิน แต่ผมไม่รู้รายละเอียดหรือความเชื่ออะไรที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนี้ดอกนะ สารวัตร” นพ. เบนจามิน เวสต์บอก “แต่ถ้าสารวัตรอยากทราบ มีอยู่คนหนึ่งที่ผมคิดว่าสารวัตรอาจสอบถามเขาเรื่องนี้ได้”

“ใครหรือครับ”

“โทเบียส ฟอล์กเนอร์ ศัลยแพทย์ตำรวจประจำเขตไวท์ชาเพิล เหมือนผมนี่ละ”

ดูเหมือนชื่อดังกล่าวจะทำให้สรวีตรแบล็กสะดุ้งเล็กน้อย แต่ก็เก็บอาการได้โดยเร็ว และหันไปอนุญาตให้สาวใช้ของสามีภรรยาพื้อดต์นำอ่างใส่น้ำล้างมือ สบู่ และผ้าเช็ดมือเข้ามาตั้งบนโต๊ะวางของใกล้ๆ ตู้หนังสือ

สาวใช้นำของเข้ามาด้วยท่าที่กลั้วๆ กลั้วๆ มือของหล่อนสั่น สายตาของหล่อนจ้องตรงไปยังจุดที่ศพของนายจ้างนอนอยู่ ท่าทางของหล่อนทำให้ข้าพเจ้าตัดสินใจรับเอาภาดใส่อ่างน้ำและอุปกรณ์สำหรับล้างมือที่หล่อนถืออยู่มาเสียเอง และบอกให้หล่อนออกไปได้ หล่อนมองข้าพเจ้าด้วยท่าที่ลังเล ก่อนจะมองไปที่ศพอีกครั้ง แล้วส่งภาดให้ข้าพเจ้า และหันหลังกลับออกไปจากห้อง ลงบันไดไปชั้นล่างอย่างรวดเร็วจนแทบจะเป็นวิ่ง

ข้าพเจ้าเบนความสนใจจากสาวใช้กลับมาที่แพทย์ผู้ตรวจศพและคำแนะนำของเขา

จะว่าไป ข้าพเจ้าเคยทำงานร่วมกับตำรวจและศัลยแพทย์ตำรวจในเขตไวท์ชาเพลมหลายโอกาส แต่ข้าพเจ้าแทบไม่มีสิ่งใดเกี่ยวกับเขาในความทรงจำ

“ดร. ฟอล์กเนอร์หรือ ผมไม่คุ้นชื่อนี้สักเท่าไร ดูเหมือนจะไม่เคยพบกันมาก่อน”

“เขาไม่ค่อยชอบพบปะผู้คน มักจะประจำอยู่ที่โรงเก็บศพเป็นส่วนใหญ่ หรือไม่กี่ไปสอนที่ห้องเรียนกายวิภาคของโรงเรียนแพทย์”

“แสดงว่าฝีมือดีพอตัวทีเดียว”

“ไม่ใช่แค่พอตัว นับได้ว่าไม่เป็นสองรองใคร” นพ. เวสต์บอกขณะล้างมือในชามอ่างที่สาวใช้ของมิสซิสพื้อดต์นำมาให้ “วันนี้เขาไม่มีเวร น่าจะพักผ่อนอยู่กับบ้าน แต่ผมไม่สามารถรับรองได้ว่า เขาจะคุยกับ

สารวัตรหรือเปล่า”

“อ้าว” ข้าพเจ้าร้องด้วยความประหลาดใจ “ทำไมเป็นอย่างนั้นเล่า”

คู่สนทนาของข้าพเจ้าโคลงคิริษะ “เขาออกจะแปลกคน อยู่สักหน่อย แต่ก็เป็นคนเก่ง ตำรวจในเขตไวท์ซาเฟลเกรงเขายิ่งกว่า นพ. ฟิลลิป หัวหน้าศัลยแพทย์ตำรวจเสียอีก”

“ดร. ฟอล์กเนอร์นี้อายุมากแล้วหรือ” ข้าพเจ้าถาม ภาพตาหมอกแก่ เจ้าอารมณ์ผู้ขึ้นมาในความคิดอย่างช่วยไม่ได้

“เปล่าเลย อายุราวสามสิบปีเท่านั้น” นพ. เวสต์ตอบยิ้มๆ พลังหยิบสบู่อ่อนใหม่เอี่ยมที่เจ้าของบ้านเตรียมไว้ให้มาถูมือด้วยท่าที่พึงพอใจ เพราะโดยส่วนใหญ่แล้ว แพทย์ผู้ตรวจศพมักจะได้ใช้สบู่นั้นแบ่งมาจาก สบู่อ่อนเก่าหรือเศษสบู่เสียมากกว่า “ผมว่าสารวัตรอย่าถามผมต่อให้มากความเลย ไปพบเขาเสียก่อนเถิด แล้วจะทราบเองว่าจะเขาเป็นอย่างไร”

จากนั้น เขาก็บอกที่อยู่ของ นพ. ฟอล์กเนอร์ให้ข้าพเจ้าจดใส่สมุด เพื่อที่จะตามไปหาเจ้าตัวได้ถูก

“สารวัตรเคยเลี้ยงแมว หรือชอบแมวไหม” จู่ๆ คู่สนทนาของข้าพเจ้าก็ถามขึ้น หลังจากเห็นว่าข้าพเจ้าทวนความถูกต้องของสิ่งที่จดลงไปเรียบร้อยแล้ว

แม้จะนึกงง แต่ข้าพเจ้าก็ตอบตามตรง “ชอบครับ ภรรยาที่เสียไปแล้วก็เคยเลี้ยงแมวไว้ตัวหนึ่ง ทำไมหรือ คุณหมอ”

ศัลยแพทย์ตำรวจมิได้ตอบคำถามข้าพเจ้า เพียงแต่ยิ้มน้อยๆ ที่มุมปากอย่างมีนัย

“ถ้ารู้จักนิสัยแมวอยู่บ้าง สารวัตรก็คงรับมือกับเขาได้ไม่ยาก”

2

นายแพทย์ฟอล์กเนอร์

ด้วยชื่อเสียงที่กล่าวขวัญกันว่า เป็นคนเข้าถึงยากและไม่ยอมตกปากรับคำทำอะไรให้ใครอย่างง่าย ๆ ข้าพเจ้าจึงไม่ยอมพลีลาเข้ามาพบเขาเพื่อให้ตนเองถูกปฏิเสธกลับมาให้เสียการ เพราะข้าพเจ้ารู้ว่า คนเช่นนี้ยิ่งรบเร้ามากเท่าใด ก็ยิ่งแข็งขึ้นมากขึ้นเท่านั้น ข้าพเจ้าจึงต้องสืบข้อมูลเสียก่อนที่จะไปหา เพื่อให้รู้ว่าเขาเป็นคนเช่นไรและต้องวิสาสะกับเขาอย่างไรจึงจะถูกอภัยด้วย ทว่าจากการพูดคุยกับตำรวจที่ไวท์ชาเพลแล้ว ข้าพเจ้ากลับรู้สึกเหมือนตนเองเดินเข้าหาทางตัน เพราะตำรวจส่วนใหญ่ที่ได้พูดคุยด้วยบอกข้าพเจ้าว่า เขาไม่ชอบวิสาสะกับตำรวจ

ไม่ใช่แค่ตำรวจ ไม่ว่าจะเป็นใครที่ไมรู้จักคุ้นเคย เขาก็ไม่ค่อยอยากจะสูงลิ้นด้วย ที่ผ่านมามีใครเลยที่ชักชวนเขาให้มาสังสรรค์นอกเวลางาน หรือเจ็ดเวลามาดื่มชาและพูดคุยเล่นในเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากเรื่องงานได้สำเร็จสักครั้ง ขวนเขวออกมาไม่ได้ ก็แทบไม่ต้องคาดหวังเลยว่าจะเข้าไปในอาณาเขตส่วนตัวของเขาได้

ไม่ว่าหันหน้าไปถามใคร ก็มีแต่คำตอบที่บั่นทอนกำลังใจว่า

ข้าพเจ้าคงไม่มีโอกาสได้พบเขานอกเวลางานเป็นแน่แท้

อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้ายังไม่อยากปักใจเชื่อในคำกล่าวขวัญที่เหล่าเพื่อนร่วมอาชีพของข้าพเจ้าในไวท์ชาเพิลล้วนประสานเสียงฟ้องกันเป็นเสียงเดียวเกี่ยวกับนพ. ฟอล์กเนอร์ เพราะท่าทีของคัลยแพทย์ตำรวจที่ใกล้ชิดกับเขามากกว่าอย่างนพ. เวสต์ดูจะเชื่อมั่นและชื่นชมเขาผู้นี้เป็นอันมาก และนั่นทำให้ข้าพเจ้าอดเชื่อไม่ได้ว่า เขาคงไม่ใช่คนที่ไร้เหตุผลจนเกินไปนัก

ในช่วงเวลาที่ข้าพเจ้าต้องทำใจว่าจะพลาดหวัง ก็ดูเหมือนโชคจะเข้าข้างข้าพเจ้าอยู่บ้าง เมื่อสารวัตรแบล็กพบว่า มร. อัลเฟรด คอร์ทนีย์ เพื่อนร่วมบ้าน นพ. โทเบียส ฟอล์กเนอร์ยืนอยู่ท่ามกลางผู้คนที่มาชะเง้อดูเหตุการณ์อยู่นอกเขตกั้นพอดี้

เหตุที่สารวัตรแบล็กรู้จักกับเพื่อนสนิทของ นพ. ฟอล์กเนอร์นั้น เนื่องจาก มร. คอร์ทนีย์เคยทำงานเป็นนักข่าวของโปลิศกาเซ็ตต์¹ ซึ่งเป็นนิตยสารข่าวตำรวจ และเคยรับผิดชอบติดตามข่าวสารของเขตไวท์ชาเพิลมาก่อน จึงรู้จักมักคุ้นกันพอควร แม้จะออกจากที่ทำงานเดิมไปเป็นผู้ช่วยบรรณาธิการของนิตยสารคอร์นฮิลล์² นิตยสารปิกนิกและวรรณกรรมมีชื่อ แต่ มร. คอร์ทนีย์ก็ยังแวะเวียนมาในย่านนี้เป็นครั้งคราวเพื่อหาข้อมูล

1 โปลิศกาเซ็ตต์ (The Police Gazette) เป็นนิตยสารรายสัปดาห์ของกระทรวงมหาดไทย มีกองบัญชาการตำรวจนครบาลเป็นบรรณาธิการบริหาร เริ่มจำหน่ายในปี 1772 ในชื่อ The Quarterly Pursuit ต่อมาจึงเปลี่ยนชื่อเป็น Hue and Cry and Police Gazette, Hue and Cry or Police Gazette (1828) และ The Police Gazette (1839) ตามลำดับ เป็นนิตยสารรายงานข่าวเกี่ยวกับคดีอาชญากรรม ประกาศจับและความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับคดีต่างๆ ของตำรวจและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โปลิศกาเซ็ตต์ยังมีขายอยู่จนถึงปัจจุบัน

2 นิตยสารคอร์นฮิลล์ (Cornhill Magazine) เป็นวารสารวรรณกรรมและนิยาย ก่อตั้งในปี 1859 โดย จอร์จ เมอร์เรย์ สมิธ (George Murray Smith) มีคอลัมน์หลักเป็นนิยายเรื่องยาวและบทความอื่นๆ

สำหรับงานเขียน

มร. คอร์ทนีเป็นชายหนุ่มวัยสามสิบเศษ เขามีใบหน้ากลมแป้น รูปร่างเจ้าเนื้อ แต่ดูคล่องแคล่วและกระตือรือร้น ข้าพเจ้าต้องขอบคุณเขาเป็นอย่างยิ่งที่อาสาเป็นผู้เบิกทางให้ข้าพเจ้าได้พบกับศัลยแพทย์ตำรวจผู้ถือสันโดษ เมื่อสารวัตรได้แนะนำให้ข้าพเจ้ากับเขาได้รู้จักกัน พร้อมเล่าถึงเหตุที่ข้าพเจ้าอยากพบนายแพทย์หนุ่มที่เขาอาศัยอยู่ด้วย เขาก็ให้ความร่วมมือแก่ข้าพเจ้าอย่างกระตือรือร้น และนำข้าพเจ้ามาพบ นพ. ฟอล์กเนอร์ที่บ้าน

เป็นเหตุการณ์ประจวบเหมาะและเป็นโชคดียิ่งเหลือเชื่อ แต่อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าไม่กล้าคาดหวังอะไรมากนัก เพราะหากคนที่ข้าพเจ้าอยากพบไม่สะดวกจะให้ความร่วมมือเสียแล้ว ข้าพเจ้าก็คงต้องเคารพการตัดสินใจของเขาและแสวงหาทางสืบข้อมูลด้วยตนเองต่อไป

พูดถึงซานเซอรีเลน อันเป็นที่ตั้งของแฟลตซึ่ง นพ. โทเบียส ฟอล์กเนอร์พักอาศัยแล้ว ในคราวแรกที่ทราบจาก นพ. เวสต์ ข้าพเจ้าแปลกใจเล็กน้อยที่เขายู่ที่นั่น เพราะย่านนั้นเป็นย่านพักอาศัยของผู้พิพากษา ตุลาการ ทนายความ และเสมียนทนายเป็นส่วนมาก เนื่องจากใกล้กับศาลและสำนักอบรมทนายความแห่งเนติบัณฑิตยสภาอังกฤษทั้งสี่แห่ง¹ ซึ่งอยู่ไม่ไกลถนนฮอลบอร์น อันเป็นย่านที่พักอาศัยของผู้มีอันจะกิน

¹ เนติบัณฑิตยสภาอังกฤษ (Inns of Court) เป็นองค์กรวิชาชีพของทนายความ (Barrister) ในสหราชอาณาจักรอังกฤษและเวลส์ประกอบด้วยสำนักอบรมสี่แห่ง ได้แก่ ลิงคอล์นอินน์ (Lincoln's Inn), อินเนอร์เทมเพิล (The Inner Temple), เกรย์สอินน์ (Gray's Inn) และ มิดเดิลเทมเพิล (The Middle Temple)

และนักธุรกิจทั้งหลาย

ระหว่างที่นั่งรถมารับจ้างจากไวท์ชาเพลมายังย่านฮอลบอร์น ซึ่งอยู่ห่างไกลกันคนละปากเมือง อัลเฟรด คอร์ทนีได้เล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า เชปติมัส ฟอล์กเนอร์ บิดาของ นพ. ฟอล์กเนอร์ รวมถึงพี่ชายของเขาก็คือ สามคนล้วนแต่เป็นหมอความฝีปากเอก แม้จะมีบ้านของครอบครัวและสำนักงานหลักอยู่ในเซอร์รีย์ แต่การต้องเดินทางมาว่าความในลอนดอนอยู่บ่อยครั้งทำให้ฟอล์กเนอร์ตัดสินใจซื้อแฟลตหลังนี้ไว้เพื่อจะได้มีที่พักและสถานที่จัดเตรียมเอกสารสำหรับลูกค้า และว่าจ้างแม่บ้านพร้อมคนรับใช้ให้เฝ้าอยู่ประจำคอยดูแลบ้านนี้ไว้ด้วย

เมื่อขรลงและมีโรคประจำตัวที่ทำให้ไม่สะดวกในการเดินทาง เชปติมัส ฟอล์กเนอร์จึงเน้นรับว่าความในคดีที่ไม่ต้องเดินทางมากนัก ส่วนทิมothy ฟอล์กเนอร์ บุตรชายคนโตของทนายใหญ่ซึ่งรับราชการในกระทรวงสำคัญ สมรสกับภรรยาและแยกบ้านออกไปอยู่ด้วยกันเพื่อความเป็นส่วนตัว บุตรที่เป็นทนายความคนอื่นก็รับช่วงสำนักงานในท้องถิ่น ทำให้ไม่ค่อยได้เดินทางเข้าเมืองหลวงมากครั้งอย่างแต่ก่อน ประจวบเหมาะกับเวลาที่โทเบียส ฟอล์กเนอร์ซึ่งลาออกจากการเป็นแพทย์ทหารเนื่องจากได้รับบาดเจ็บจากสมรภูมิอาบูเคลีย ในสงครามมาห์ดีสต์ที่ซูดาน¹ พักฟื้นจนหายดี และได้ตัดสินใจกลับมาเป็นศัลยแพทย์ที่โรงพยาบาลในลอนดอนตามคำชักชวนของอาจารย์ฟอดี นายแพทย์หนุ่ม

1 The Battle of Abu Klea (1885) เกิดขึ้นที่อาบูเคลีย (Abu Klea) ในประเทศซูดานระหว่างสงครามมาห์ดีสต์ (The Mahdist War (1881-1899)) เป็นสงครามอาณานิคม (Colonial war) ที่เกิดขึ้นในทวีปแอฟริกาซึ่งเป็นอาณานิคมของอังกฤษในยุคนั้น เริ่มต้นจากความขัดแย้งระหว่างอียิปต์และซูดานโดยมีอังกฤษซึ่งเป็นเจ้าอาณานิคมเข้าแทรกแซง ทำให้ชาวซูดานนำโดยมุฮัมมัด อาห์มัด (Mohammed Ahmed) หรือ มะฮ์ดี (The Mahdi) ผู้นำศาสนาในซูดานทำสงครามต่อต้าน

จึงได้ขอซื้อแฟลตนี้จากบิดาและพี่ชายเพื่อใช้เป็นที่พักอาศัย ส่วนมร. คอร์ทนีย์ เพื่อนเก่าแก่ของ นพ. ฟอล์กเนอร์มาตั้งแต่สมัยเรียนโรงเรียนกินนอนจนถึงมหาวิทยาลัย กำลังหาที่อยู่ใหม่ เพราะต้องการความสงบสำหรับเขียนหนังสือพอดี จึงขอแบ่งเช่าแฟลตนั้นและอาศัยอยู่เป็นเพื่อนกัน แม้ นพ. ฟอล์กเนอร์จะไม่รับค่าเช่า แต่มร. คอร์ทนีย์ก็ขอแบ่งเบาด้วยการช่วยจ่ายค่าจ้างให้แม่บ้านและคนรับใช้ที่ช่วยดูแลเรื่องต่างๆ ในบ้านถึงจะไม่เห็นด้วยกับความคิดนี้สัก แต่ท้ายที่สุดเจ้าของบ้านก็จำยอมเพราะเขายินยอมว่าจะช่วยค่าใช้จ่ายอย่างใดอย่างหนึ่งให้ได้ ไม่เช่นนั้นเขาจะไปอยู่ที่อื่น

นอกจากนี้ยังมีคนร่ำลือว่าประหลาด ชื่อ 'โทเบียส' ของเขานั้นก็ค่อนข้างฟังแปลกหู เพราะโดยปกติแล้ว ชื่อนี้มักออกเสียงว่า 'โทไบอัล' เพื่อให้แน่ใจอีกครั้งว่าตนเองฟังมาไม่ผิด ข้าพเจ้าจึงถาม มร. คอร์ทนีย์ ก่อนเข้าไปภายในบ้านอีกครั้ง เพื่อจะได้เรียกชื่อของ นพ. ฟอล์กเนอร์อย่างที่เขาต้องการให้เรียกและจะได้ไม่ทำให้เขาขุ่นเคืองใจในความไม่รู้ไม่เตรียมการของข้าพเจ้า และได้รับคำตอบจากเพื่อนของเขาว่าชื่อ 'โทเบียส' ของเขาออกเสียงตามชื่อของคุณดาวิดซึ่งเป็นนักวิชาการเชื้อสายสแกนดิเนเวียที่มาสอนหนังสือในมหาวิทยาลัยในอังกฤษ ก็เป็นอันว่าที่ข้าพเจ้าได้ยินมานั้นถูกต้องแล้ว และข้าพเจ้าคิดถูกในเรื่องที่เขาออกจะหน้าใจกับการต้องคอยแก้การออกเสียงชื่อของเขาอย่างขอไปที่อยู่มาที่เดียว เพราะ มร. คอร์ทนีย์เล่าเสริมให้ข้าพเจ้าฟังว่า เจ้าของชื่อนั้นถึงกับเคยออกปากกับเพื่อนๆ ว่าอยากเรียกอย่างไรก็เชิญ หรือไม่งั้นนั้นก็ตัดปัญหาด้วยการเรียกชื่อเล่นเขาว่า 'โทบี้' ไปเกิด

คำบอกเล่าในเรื่องดังกล่าวจากปากของคนที่สนิทสนมกับ นพ. ฟอล์กเนอร์จนอยู่ร่วมบ้านเดียวกันได้อย่างแนบชิดสนิทสนมทำให้

ข้าพเจ้าต้องพิจารณาคำร่ำลือเกี่ยวกับเขาเสียใหม่

“เราอยู่กันที่นครีบ สารวัตร” อัลเฟรด คอร์ทนีย์บอกข้าพเจ้า หลังจากลงรถม้าและนำข้าพเจ้าไปยังบ้านพักซึ่งเขาอาศัยอยู่กับบุคคลที่ข้าพเจ้าต้องการพบเพื่อขอความช่วยเหลือ “วันนี้ มีสซิสตาร์ลตัน ผู้ดูแลบ้านของเราไม่อยู่ ไปทำธุระข้างนอก อาจไม่ได้รับความสะดวกบ้าง ต้องขอยกยสารวัตรด้วย”

บรรณาธิการนิตยสารไซกุญแจเปิดประตู ผายมือเชิญให้ข้าพเจ้าเข้าไปภายในบ้าน ช่วยข้าพเจ้านำหมวก ผ้าพันคอ และเสื้อฟร็อกไปแขวนที่ตะขอข้างประตู กลิ่นอายของไม้พินที่กำลังเผาไหม้และความอบอุ่นภายในบ้านทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกผ่อนคลายขึ้นมาเล็กน้อย โดยเฉพาะเมื่อกวาดตาสังการตกแต่งภายในบ้านที่ดูเรียบง่ายกว่าที่คิด และทำให้อดคิดถึงบรรยากาศของร้านหนังสือของครอบครัวของภรรยาผู้ล่วงลับที่หวนกลับมาในความทรงจำอีกครั้งไม่ได้ ด้วยสิ่งที่เรียงรายไปตามกำแพงยาวไปจนถึงบันไดชั้นบนนั้นไม่ใช่ภาพวาดหรือของประดับผนังจากต่างแดนอย่างที่นิยมกันตามยุคสมัย แต่เป็นชั้นวางที่อัดแน่นไปด้วยหนังสือสารพัดราวกับห้องสมุดขนาดย่อม

ที่หน้าเตาผิง มีเก้าอี้หวายสองตัวพร้อมโต๊ะตั้งอยู่ ถัดไปอีกด้านหนึ่งของห้องคือเก้าอี้ยาวบุวมตัวใหญ่ ซึ่งถูกครอบครองด้วยบุคคลในเสื้อคลุมอยู่กับบ้านที่นอนเหยียดขายาวอ่านหนังสืออยู่ และดูเหมือนว่าเสียงฝีเท้าของเราจะขัดจังหวะความเพลิดเพลินของเขา ด้วยนิ้วยาวที่กำลังจะพลิกเปิดหน้าต่อไปชะงักลงชั่วครู่ แม้ผู้อ่านจะไม่ได้หันหน้ามาทางเรากก็ตาม

เป็นเวลานั้นเองที่อัลเฟรด คอร์ทนีย์แนะนำให้ข้าพเจ้ารู้จักกับเขา “สารวัตรเพย์คริบ นีคือโทเบียส ฟอล์กเนอร์”

เมื่อได้ยินเสียงแนะนำ ดวงตาสีเขียวที่จ้องอยู่กับเนื้อหาของหนังสือก็เปลี่ยนทิศมาจับจ้องยังใบหน้าของสหายร่วมแฟลตของเขาซึ่งเป็นผู้นำข้าพเจ้าเข้ามา ตามด้วยใบหน้าของข้าพเจ้า

นายแพทย์โทเบียส ฟอล์กเนอร์ เป็นชายหนุ่มรูปร่างสูงเพรียว ผอมของเขาเป็นสีทราयरับกับดวงตาสีเขียวที่ซ่อนอยู่หลังกระจกแว่นสายตา กรอบทอง ใบหน้าของเขาเป็นใบหน้าของผู้ชายที่ใกล้เคียงกับคำว่างดงามมากกว่าหล่อเหลา และเป็นส่วนที่ทำให้เปลืองมองอย่างไม่อาจละสายตาไปได้ อย่างไรก็ตาม ท่าทางของเขาดูจะไม่เป็นมิตรกับใครง่ายดายนัก

อย่างที่นพ.เวสต์เพื่อนร่วมงานของเขานิยามไว้ โทเบียส ฟอล์กเนอร์ เหมือนแมว และเป็นแมวที่กำลังไม่สบอารมณ์เพราะถูกรบกวนความสงบยามอ่านหนังสืออยู่เสียด้วย ถึงไม่พองขนชูพู่ แต่ก็อาจกางเล็บชูได้ทันทีเมื่อเข้าใกล้จนเกินควร หรือไม่ก็พร้อมกระโจนหนีคนแปลกหน้าอย่างข้าพเจ้าได้ตลอดเวลา แม้แววตาที่มองมาจะแสดงความสงสัย ทว่าริมฝีปากของเขายังคงปิดสนิท ไม่กล่าวทักทายหรือตั้งคำถาม

“ดร.ฟอล์กเนอร์” ข้าพเจ้าแนะนำตัว “ผมชื่อไมเคิล เฟย์ เป็นสารวัตรสืบสวนจากสกอตแลนด์ยาร์ด ขอภัยด้วยที่มารบกวนเวลาพักผ่อน แต่เรามีเรื่องจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญ”

“ถ้าสารวัตรต้องการแพทย์ตรวจศพ สารวัตรควรไปหานพ.เวสต์ที่เข้าเวรอยู่ ไม่ใช่ผมที่ลาพักในวันนี้”

แม้จะมีแก้ไขแนะนำ แต่โดยนัยแล้ว ก็เป็นคำปฏิเสธที่ไร้เยื่อใย ลึนดี ทว่าคำตอบของเขาไม่ได้หนีไปจากความคาดหมายของข้าพเจ้านัก

“ดร.เวสต์แนะนำให้ผมมาขอคำปรึกษาจากคุณหมอ เนื่องจากคุณหมอเชี่ยวชาญในเรื่องเหล่านี้”

ศัลยแพทย์ตำรวหนึ่งไปครู่หนึ่ง วางหนังสือลงบนโต๊ะ เปลี่ยนจาก

ท่านอนเหยียดขาบนโซฟามาเป็นหนึ่งพิงพนัก ขยับแว่นสายตาให้เข้าที่ แต่ยังไม่ยอมเชิญให้ข้าพเจ้านั่ง

“เพราะเป็นคดีที่มีเสียงร่ำลือกันว่าเป็นฝีมือของภูตผี หรือสิ่งเหนือธรรมชาติ หรือสิ่งที่อธิบายไม่ได้...”

“ถูกต้องแล้ว”

“สารวัตรไม่เชื่อว่ามันเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านั้น...”

“ผมไม่เชื่อว่าเป็นเช่นนั้น แต่เมื่อมีคนพูดถึง ผมก็พร้อมจะตรวจสอบ แต่ก่อนจะทำเช่นนั้นได้ ผมต้องการความเห็นของบุคคลที่มีความรู้ทั้งทางวิทยาศาสตร์และคติความเชื่อท้องถิ่น โดยไม่ปิดให้สิ่งที่ฟังดูเหลวไหลเป็นเรื่องไร้สาระไปทั้งหมด”

เรามองข้าพเจ้าอย่างพิลึกพิลั่นเพราะห้อยอยู่ครึ่งหนึ่ง ก่อนพยักหน้าช้า ๆ ข้าพเจ้าไม่รู้วาทะทางอย่างนั้นมีความหมายว่าอย่างไร แต่สีหน้าโล่งใจของ มร. คอร์ทนีทำให้ข้าพเจ้าพอจะวางใจได้ส่วนหนึ่งว่าคำขอของข้าพเจ้าคงได้รับการตอบสนอง

“อัลเฟรด วานแกชงขามาให้สักกาเถอะ” นายแพทย์ผู้เป็นเจ้าบ้านว่า เหลือบมองข้าพเจ้า แล้วลอบถอนใจเบา ๆ ก่อนวางหนังสือลงบนเก้าอี้ยาว ค่อย ๆ เปลี่ยนท่าจากนอนมาเป็นนั่ง แล้วลุกขึ้นช้า ๆ จนยืนได้มั่นคงแล้ว จึงหันมาหาข้าพเจ้า

“เชิญนั่งก่อนครับ สารวัตร ผมขอตัวไปแต่งตัวให้เรียบร้อยกว่านี้สักครู่ เราอาจจะต้องคุยกันยาวสักหน่อย”

3

มือผี

ที่แก่อ้วนมหัศจรรย์หน้าเตาผิง ข้าพเจ้าเล่าเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น
ในร้านของเก่าที่บัคเคิลสตรีทให้ นพ. ฟอล์กเนอร์ฟังอย่างละเอียด เขา
ไม่เอ่ยขัดหรือถามแทรกแม้แต่หน่อย ทำเพียงแค่ว่าพยักหน้าเป็นครั้งคราว
และทำเสียงในลำคอเป็นบางที ท่าทีของเขาแสดงให้เห็นว่าเขากำลังตั้งใจ
ฟังและคิดตามสิ่งที่ข้าพเจ้าพูดอยู่ตลอดเวลาที่ฟัง

เมื่อฟังจบแล้ว เขามองหน้าข้าพเจ้านิ่งอยู่ครู่หนึ่ง ก่อนที่จะ
เอ่ยถาม “ในเมื่อมีรอยมือบนลำคอของผู้ตาย บนหน้าต่าที่เปิดอยู่ก็มี
รอยนิ้ว ทำไมสาร์วัตถึงยังไม่เชื่อว่าเป็นฝีมือของมือปีศาจนั้น”

เป็นคำถามที่ข้าพเจ้าไม่คิดว่าเขาจะถาม แต่สีหน้าและน้ำเสียง
ของเขาจริงจังเกินกว่าที่จะพูดล้อเล่น

“ผมตอบตามตรงนะ คุณหมอ” ข้าพเจ้ากล่าวกับเขา “ผมทำคดี
ให้จบด้วยการสรุปว่า เจมส์ พ็อตต์ถูกเชิงเทียนมือมนุษย์ มือปีศาจ หรือ
‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’ ที่เขาซื้อฆ่าตายไม่ได้ สก็อตแลนด์ยาร์ดมีคดี
ที่สรุปไม่ลงมากพอแล้ว แต่การปิดคดีลงให้ได้ ต้องไม่ใช่การปรักปรำใคร

ลักคนเพื่อให้มีตัวผู้กระทำความผิดด้วยเช่นกัน”

ดูเหมือนคำกล่าวของข้าพเจ้าจะทำให้มุมปากของเขาขยับเล็กน้อยคล้ายรอยยิ้ม แต่มันก็เกิดขึ้นในเวลาเพียงเสี้ยววินาที ในขณะที่ดวงตาที่ไม่อาจคาดเดาอารมณ์ได้มีประกายบางอย่างฉายชัดเจนขึ้น ยามมองข้าพเจ้าเป็นเชิงถาม

“แสดงว่าสารวัตรไม่เชื่อว่า เจมส์ พ็อตต์ถูกมือผีนั้นฆ่าตาย”

ข้าพเจ้าส่ายหน้าหนักแน่น “ผมไม่เชื่อว่า เจมส์ พ็อตต์ตายเพราะมือผีนั้น เพราะมีข้อบ่งชี้หลายอย่างที่แสดงให้เห็นว่า เขาตายด้วยฝีมือมนุษย์ และมนุษย์คนที่ว่าก็ใช้มันมาเบี่ยงเบนความสนใจจากตำรวจและผู้พบเห็น และยังเชื่อกับว่า ‘เดอะ แชนด์ออฟกลอรี’ น่าจะมีความหมายสำหรับคนร้ายมากกว่าเป็นแค่ของมีค่าหรือเครื่องรางหายากที่ต้องขโมยไปให้ได้”

“เช่น?”

“เช่น เจมส์ พ็อตต์อาจตั้งใจใช้มือผีนั้นในการรีดเอาทรัพย์สินจากบุคคลผู้หนึ่งมากกว่าตั้งใจขายให้บุคคลผู้นั้น” ข้าพเจ้าบอก “และบุคคลดังกล่าวอาจไม่ต้องการให้เรื่องแพร่พรายจึงต้องการฆ่าเขาเพื่อปิดปากและเอามือนั้นไปเสีย โดยทำที่ว่าเขาถูกลิงลึกลับทำให้ตาย”

“ซึ่งเป็นการพยายามอำพรางคดีที่เหลวไหลและไร้ประโยชน์ล้นต้น” นพ. ฟอล์กเนอร์ออกความเห็นขึ้นเป็นครั้งแรก “เพราะอย่างไรเสีย ตำรวจย่อมต้องหา ‘คน’ ที่เป็นฆาตกรมาให้ได้ เนื่องจากไม่สามารถสรุปว่าเขาตายเพราะสิ่งเหนือธรรมชาติ และคนที่จะถูกเพ่งเล็งมากที่สุดย่อมไม่พ้นคนที่ต้องการชื่อ ‘เดอะ แชนด์ออฟกลอรี’ นั้นเป็นคนแรก”

“แม้จะไม่ใช่การรีดเอาทรัพย์สิน แต่คนที่ชื่อของวิตถารนั้นจาก เจมส์ พ็อตต์ย่อมตกเป็นผู้ต้องสงสัยอย่างเลี่ยงไม่ได้อยู่แล้ว” ข้าพเจ้าว่า

“และหากเป็นการรีดเอาทรัพย์จริง แม้จะเป็นการกระทำที่ดูเลวไปสักหน่อย แต่เมื่อคนเราจนตรอกขึ้นมาแล้ว เขาก็อาจจะเลือกทำในสิ่งที่ลึนคิดที่สุดก็เป็นได้ไม่ใช่หรือ คุณหมอ”

“सारวัตรเชื่อว่าคนที่ฆ่าเขา คือเซอร์เอ็ดเวิร์ด สแตนตันที่ชื่อ ‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’ อย่างนั้นหรือ” น้ำเสียงของเขายามเอ่ยชื่อนั้นออกมามีอะไรบางอย่างที่สะกดหู ทว่าข้าพเจ้าไม่สามารถคาดเดาได้ว่าเป็นอารมณ์ความรู้สึกเช่นไร แต่น้ำเสียงนั้นก็ไม่ได้แสดงถึงความเห็นไปในทางเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อสันนิษฐานนั้น

ข้าพเจ้าส่ายหน้า “เซอร์เอ็ดเวิร์ดเป็นแค่ผู้ต้องสงสัยคนหนึ่ง แต่ผมยังไม่อาจสรุปได้ว่า เขาเป็นคนฆ่าเจมส์ พ็อตต์จริงหรือไม่ หรือใครเป็นคนฆ่ากันแน่ จนกว่าจะได้ทราบสาเหตุการตายที่แท้จริงของเขาจากแพทย์ทั้งมิสซิสคลาร์ว พ็อตต์ และเจนนี สาวใช้ของครอบครัวพ็อตต์ ล้วนอยู่ในข่ายผู้ต้องสงสัยด้วยกันทั้งสิ้น”

นพ. พอลกเนอร์ฟังคำตอบของข้าพเจ้าแล้วก็นิ่งไปครู่หนึ่ง จึงยิ้มออกมา นั่นเป็นครั้งแรกที่ข้าพเจ้าเห็นรอยยิ้มของเขา ซึ่งรอยยิ้มนั้นทำให้เขาดูเป็นมิตรกว่าเดิมมาก แต่ข้าพเจ้าไม่ค่อยเข้าใจความหมายของรอยยิ้มนั้นนัก

“ผมพูดอะไรผิดหรือ คุณหมอ”

“เปล่าครับ ขออภัย” เขายิ้มกว้างกว่าเดิม “มีคนเดียวบอกसारวัตรใหม่่ว่า สारวัตรเหมาะกับอาชีพตำรวจหรือนักสืบ”

คำถามของเขาทำให้ข้าพเจ้าประหลาดใจ “แมรี ภรรยาของผมเคยบอกผมเช่นนั้น แต่หล่อนเสียชีวิตไปนานแล้ว”

“เสียใจด้วยครับ” เขากล่าวและหันไปทางประตูเพื่อมองหาเพื่อนของตน “อัลเฟรดคงจะลืมหาของसारวัตรเสียแล้ว”

“ไม่เป็นไรครับ ไม่ต้องก็ได้” ข้าพเจ้าบอก เมื่อเห็นเขาทำท่าจะลุกขึ้นไปจัดการเรื่องขาให้เสียเอง “ยกเว้นคุณหมอมองต้องการชาด้วย”

“ถ้าอย่างนั้นเราก็คุ้ยธุระของเราให้เสร็จดีกว่า” นพ. ฟอล์กเนอร์นั่งลงกับที่ดังเดิม “สารวัตรบอกผมได้ใหม่ว่า ทำไมสารวัตรถึงคิดว่า เจมส์ พ็อตต์ตายด้วยฝีมือมนุษย์”

“เพราะถึงจะมีรอยมือเปื้อนหมึกอยู่บนลำคอของเขา แต่รอยมือนั้นเป็นแค่รอยที่ทาบบนลำคอ ไม่ได้บอกลักษณะว่ากำและบีบคอเขาจนถึงตาย” ข้าพเจ้าอธิบาย “ถ้ามือผิวนั้นเคลื่อนไหวเองได้จริง และมือนั้นเปื้อนหมึกอยู่ ก็ควรจะมียอยหมึกหยดไปทั่ว อย่างน้อยก็แถวโตะถึงตัวผู้ตาย และจากผู้ตายไปถึงหน้าต่าง แต่ที่ผมเห็นรอยมือเปื้อนหมึกมีแค่บนคอของนายพ็อตต์และบนขอบหน้าต่าง และหยดหมึกเล็กๆ บนเสื้อเขาเท่านั้น ซึ่งลักษณะของหมึกที่หยดเป็นดวงกลมๆ และจุดเล็กๆ เป็นลักษณะของการหยดระยะใกล้ และในแนวราบ”

“ถ้ามือนั้นเปื้อนหมึกมาก่อน และบีบคอเขาจริง รอยเปื้อนของหมึกจะต่างออกไป โดยเฉพาะเมื่อผู้ตายกำลังนั่งหรือยืน หมึกที่ทาบบนโตะนั้น ผมไม่คิดว่าเป็นเรื่องบังเอิญที่มีใครบัดขูดหมึกหก แต่คนร้ายจงใจเทใส่มือผิวนั้น ให้เหมือนขูดหมึกถูกบัดหก แล้วเอามาทาบบนรอยที่ศพกับหน้าต่าง และนำมันไปซ่อนหรือทำลายทิ้งที่ไหนสักที่มากกว่า เพราะถ้าทำหมึกหก แล้วเอามือลงไปจุ่ม แอ่งหมึกที่หกบนโตะจะเป็นอีกแบบหนึ่ง”

“ดูสารวัตรจะชำนาญเรื่องหยดหมึกหรือร่องรอยพวกนี้ทีเดียว” เขาดึงข้อสังเกตุ

“ก่อนมาเป็นตำรวจ ผมเคยทำงานเป็นเสมียนมาก่อน เคยสังเกตุก็เลยพอมีความรู้บ้าง” ข้าพเจ้าตอบตามตรง “มีเรื่องแปลกอยู่อีกอย่าง

หนึ่ง คือใบหน้าที่ของผู้ตายแสดงความหวาดกลัวสุดขีด แต่กลับไม่พบร่องรอยการต่อสู้ ไม่มีรอยรอยการรื้อค้น นัยน์ตาขาวของเขามีจุดเลือดออกเต็มไปหมด ที่ปากมีคราบน้ำลาย บนเนื้อตัวไม่มีบาดแผลอื่น ผมนึกไม่ออกว่ามันเกิดขึ้นจากสาเหตุอะไรถ้าไม่มีใครใช้กำลังกับเขา แต่ต้องมีใครสักคนทำให้เขากลับสุดขีดและไม่มีทางต่อสู้”

นพ. ฟอล์กเนอร์โน้มตัวเข้ามาใกล้และสบสายตากับข้าพเจ้า

“สารวัตรเคยได้ยินเกี่ยวกับอำนาจลึกลับของ ‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’ มาบ้างหรือเปล่า”

“อำนาจสะกดคนให้หลับ หรือเคลื่อนไหวไม่ได้ล่ะหรือครับ”

เขาไม่ตอบ หากแต่ท่อบทกวีขึ้นมาบทหนึ่ง น้ำเสียงของเขาทำให้ข้าพเจ้านั่งนิ่งเหมือนถูกสะกด เย็นเยือกไปทั้งตัว

“At the spell of the Dead Man’s hand!

Sleep, all who sleep! – Wake, all who wake!

But be as the dead for the Dead Man’s sake!”

อำนาจแท้จริงของ ‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’ ทำให้คนที่หลับยังคงหลับ คนที่ตื่นยังคงตื่น ไม่เพียงแต่ทำให้เคลื่อนไหวไม่ได้ หากยังไร้ความรู้สึก ปราศจากการรับรู้เสมือนคนที่ตายไปแล้ว ทำให้ผู้ประสงค์ร้ายสามารถดำเนินการได้ตามอำเภอใจ

“นั่นเป็นอำนาจของ ‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’ ที่เขียนเอาไว้ในเรื่อง *เดอะเนิร์สสตอรี* จากอินโกลด์สปีเลเจนต์ หนังสือรวมบทกวีเล่าเรื่องภูตผีปิศาจตำนานและเรื่องลึกลับ” นพ. ฟอล์กเนอร์กล่าว “อำนาจที่ว่าไม่ได้มีที่มาที่ไปลอยๆ ดอกนะครับ สารวัตร และผมคิดว่ามันเกี่ยวข้องกับ

เรื่องที่สรวัดรอยากทราบเสียด้วย”

“ได้โปรดบอกผม คุณหมอ”

“แน่นอนครับ” เขารับคำ “คำว่า ‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’¹ นั้นสันนิษฐานกันว่ามีที่มาจากคำว่า ‘ลาแม็งเดอกัลว์’ ในภาษาฝรั่งเศส ซึ่งเป็นคำที่เพี้ยนมาจากคำว่า ‘มนตราโกรา’ หรือ ‘แมนเดรก’ ซึ่งเป็นชื่อของพืชในตำนานอีกทีหนึ่ง และคำว่า ‘ลาแม็งเดอกัลว์’ ก็คือคำว่า ‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’ ในภาษาอังกฤษนั่นเอง”

“มนตราโกรา หรือแมนเดรก หรือ ‘ลาแม็งเดอกัลว์’ เป็นพืชในตำนานที่เล่ากันว่า หัวหรือรากของมันมีรากเป็นรูปมนุษย์เมื่อถอนขึ้นมาจากดินจะส่งเสียงกรีดร้องทำให้ผู้ที่ถอนกลายเป็นคนวิกลจริตได้ ในการถอนมนตราโกราจึงต้องอุดหูและใช้สุนัขสีดำถอนมันขึ้นมา” เขายิ้มเหยียด “ซึ่งหมายความว่า สุนัขต้องรับเคราะห์แทนคนที่อยากได้มันไป แต่นั่นก็ไม่ใช่ว่าประเด็นสำคัญ”

เขาเปลี่ยนท่ามานั่งตัวตรง และพูดกับข้าพเจ้าด้วยท่าทางจริงจังกว่าเก่า

“สิ่งที่ผมอยากให้สรวัดรลองฟังแล้วพิจารณาดู คือที่มาของมนตราโกราและคุณสมบัติของมัน”

จากคำอธิบายของ นพ. พอล็กเนอร์ ตามตำนานนั้น ว่ากันว่าจะสามารถพบต้นมนตราโกราหรือ ‘ลาแม็งเดอกัลว์’ ได้ในบริเวณทะเลแลงแกงสำหรับแขวนประจานผู้ร้ายฆ่าคน และน้ำเชื้อของคนที่ถูกประหารด้วยการแขวนคอหยดลงบนดิน เชื้อพันธุ์ของอาชญากรผู้นั้นจะก่อให้เกิดมนตราโกรางอกงามขึ้นมา ส่วน ‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’ มีที่มาจาก

1 La Main de Gloire

การตัดเอามือซ้าย ซึ่งเชื่อว่าเป็นมือแห่งความชั่วร้าย หรือจะเป็นมือข้างขวาที่ใช้กระทำความผิดของฆาตกรที่ถูกแขวนคอประจานอยู่ริมถนนมา แล้วนำไปผ่านกรรมวิธีตามความเชื่อและทำให้แห้ง เพื่อใช้เป็นเชิงเทียนรองรับแท่งเทียนที่ทำจากไขมันมนุษย์ไม่เช่นนั้นก็นำไปจุ่มลงในไขมันมนุษย์ที่ถูกแขวนคอเพราะก่ออาชญากรรมร้ายแรง แล้วจุดไฟบนปลายนิ้วทั้งห้า เพื่อสะกดคนในบ้านไม่ให้เคลื่อนไหว

“สารวัตรพอจะเห็นหรือยังครับว่า ตำนานของมนตราโกราและ ‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’ มีจุดเชื่อมโยงกันอย่างไร” เขาถามข้าพเจ้าข้าพเจ้าพยักหน้ารับ จุดเชื่อมโยงนั้นคือ ทั้งสองสิ่งมีที่มาจากอาชญากรที่ถูกแขวนคอเช่นเดียวกัน

“แล้วคุณสมบัติของมันเล่า คุณหมอ”

“คุณสมบัติในการสะกดคนให้ไม่รู้สึกรู้หาของ ‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’ ก็คือคุณสมบัติหนึ่งของมนตราโกรา” เขาตอบ “รากของมนตราโกรามีคุณสมบัติในทั้งกดประสาท กล่อมประสาท และในขณะเดียวกันก็มีฤทธิ์หลอนประสาทด้วย แม้จะมีประโยชน์ทางการแพทย์ แต่ถ้าใช้อย่างไม่ระมัดระวัง นอกจากทำให้ผู้ได้รับพิษจากมนตราโกราประสาทหลอนแล้ว คุณสมบัตินี้ในการกดประสาทอาจไปกดการทำงานของระบบหายใจ ทำให้คนผู้นั้นหายใจไม่ออกจนตายได้”

เขายื่นมือออกมา และปลายนิ้วบนขอบสมุดบันทึกที่ข้าพเจ้าใช้จดรายละเอียดสิ่งที่ได้ฟังจากเขา

“ในขณะที่มนตราโกราหรือแมนเดรกเป็นพืชที่มีอยู่จริง สามารถพบได้ในประเทศแถบเมดิเตอร์เรเนียน แต่มีผีตากแห้งที่เรียกว่า ‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’ นั้น ใกล้เคียงกับตำนานเสียยิ่งกว่า เพราะนอกจากคำบอกเล่าแล้ว ณ เวลานั้นแทบไม่มีใครเคยเห็นกับตาเลยว่า ‘เดอะแฮนด์ออฟฟลอรี’

ของจริงเป็นอย่างไร ซึ่งถ้าผมได้มันมา ถ้าไม่ขายให้กับคนที่จ่ายหนักมากพอ ผมก็คงเอามันไปไว้ในพิพิธภัณฑ์สักแห่งในฐานะของแปลกประหลาดมากกว่าเก็บไว้กับตัว เพราะมันไม่ใช่สิ่งที่น่าเก็บไว้ใกล้ตัวนักหรอกในความเห็นของผม”

ข้าพเจ้าเงยหน้าขึ้นจากสมุด สบตากับเขา “คุณหมอมหาความว่า เจมส์ พ็อตต์อาจจะตายเพราะพิษแมนเดรก”

“ข้อนั้นผมยังไม่อาจบอกได้ จนกว่าจะมีการตรวจศพพิสูจน์ ซึ่งยากที่จะบอกว่าเขาตายเพราะพิษของแมนเดรกหรือไม่ เพราะสารวัตรบอกผมเองว่า ยังไม่พบหลักฐานในที่เกิดเหตุที่บ่งชี้ถึงสิ่งนี้ และยังไม่มีพยานคนไหนพูดถึงมัน อย่าเพิ่งเชื่อผมจนกว่าจะรู้สาเหตุการตายที่แท้จริงของเขา” เขาเตือน “สารวัตรอย่าลืมว่า ในคดีนี้ยังมี เดอะแฮนด์ ออฟกลอรี ที่ทำจากฝีมือมนุษย์ของจริงอยู่ และน่าจะเป็นสิ่งที่มีความหมายอะไรบางอย่างตามที่สารวัตรสันนิษฐานมาตั้งแต่ต้น ซึ่งเป็นส่วนที่ทางตำรวจต้องแสวงหาความจริงกันต่อไป ถ้าสารวัตรต้องการทราบอะไรเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผมยินดีช่วยเหลือเท่าที่ผมจะช่วยให้ แต่ขอเวลาผมได้ทบทวนความรู้ของตนเองและค้นคว้าเพิ่มเติมเสียก่อน”

การเสนอตัวให้ความช่วยเหลือของเขานั้น ข้าพเจ้ายอมรับว่าเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าไม่เคยคาดคิดและคาดหวังมาก่อน และผิดไปจากสิ่งที่ข้าพเจ้าได้ยินเกี่ยวกับตัวเขามาก แต่นั่นก็ทำให้ข้าพเจ้ามั่นใจได้อย่างหนึ่งว่า เขาพูดออกมาจากใจจริง มิใช่พูดตามมารยาทและไม่ถือเอาคำพูดตนเป็นเรื่องจริงจัง

“ขอบคุณคุณหมอมาก” ข้าพเจ้ากล่าว เก็บสมุดจดและดินสอเข้ากระเป๋า “ถ้าผลการพิสูจน์ศพของเจมส์ พ็อตต์ออกมาเมื่อใด ผมคงต้องขอพบคุณหมอเพื่อขอคำปรึกษาอีก”

“ด้วยความยินดีครับ” นพ. ฟอล์กเนอร์ยิ้มให้ข้าพเจ้า “ศพของ เจมส์ พ็อดต์อยู่ที่ไหน”

“ผมให้เอาไปไว้ที่ห้องเก็บศพของโรงพยาบาลแล้ว” ข้าพเจ้าตอบ
“ถ้าเช่นนั้น เราไปโรงพยาบาลกัน”

ว่าแล้ว เขาก็ลุกขึ้นจากเก้าอี้นวม เดินกลับไปห้องพักของตนเอง แล้วกลับออกมาพร้อมเสื้อโค้ท หมวก ถือไม้เท้าและกระเป๋าสตางค์ของแพทย์ออกมาพร้อมในเวลาไม่กี่นาที ข้าพเจ้าได้แต่ยืนตะลึงกับการตัดสินใจอันรวดเร็วของเขา

“ประเดี๋ยวก่อน คุณหมอ”

“ไม่เดี๋ยวแล้ว สารวัตร” เขาว่า “ถ้าไม่ฝ่าพิสูจน์ดู จะรู้หรือว่าเขาตายด้วยสาเหตุอะไรแน่”

เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็ไม่มีทางอื่นนอกจากนำเสื้อนอก และหมวกที่ฝากแขวนไว้ขึ้นมาสวม และเร่งฝีเท้าตามเขาลงไปชั้นล่าง แต่เมื่อเดินมาถึงบันได ข้าพเจ้าก็เห็นกลุ่มควันบางอย่างลอยออกมาจากทางห้องครัว ในเวลาเดียวกับที่คนเดินนำหน้าข้าพเจ้าชะลอฝีเท้าลง เพราะสังเกตเห็นสิ่งเดียวกัน

“คุณพระช่วย!” นพ. ฟอล์กเนอร์อุทานเมื่อไปถึงปากประตูห้องครัวซึ่ง มร. คอร์ทนีเข้ามาตม่น้ำชงชา แต่ดูเหมือนว่า ฝ่ายหลังกำลังง่วนอยู่กับการจดอะไรลงในสมุดบันทึกระหว่างรอให้น้ำเดือด จนลืมไปเสียสนิทว่าทำอะไรค้างไว้ เพราะน้ำที่เขาตั้งไว้เดือดจนระเหยไปหมด เหลือแต่กลุ่มควันและกลิ่นไหม้ลอยออกมาเต็มห้อง ส่วนคนที่อยู่ในครัวก็จดจ่อกับงานเสียจนไม่สนใจสิ่งรอบข้าง เพิ่งจะมารู้ตัวยามได้ยินเสียงร้องของสหายร่วมแฟลตนั่นเอง

“ฮา! เกิดอะไรขึ้น!” มร. คอร์ทนียั่สะดุ้ง และเมื่อหันไปตามทิศที่

นพ. ฟอล์กเนอร์ชี้ เขาถึงกับอุทานลั่นด้วยความตกใจ และรีบตรงเข้าไปที่เตาเพื่อหยิบกาน้ำออก

“อัลเฟรด อย่าทำแบบนั้น” นพ. ฟอล์กเนอร์ก้าวเข้าไปถึงตัวของมร. คอร์ทนีย์อย่างทันท่วงที ก่อนอีกฝ่ายจะเปลือยมือเปล่ายกกาน้ำลงจากเตาด้วยอารามรีบ ดึงเสื้อของเขาให้ถอยออกมาและกันออกไปให้พ้นทาง ไซ้ไม้เท้าเกี่ยวหูของกาน้ำบนเตา ยกออกมาวางบนแผ่นไม้สำหรับรองภาชนะร้อน ส่วนข้าพเจ้ารีบตามเข้าไปตั้งหน้าต่างขึ้น เพื่อระบายควันออกนอกครัว และใช้เหล็กเขี่ยถ่านราไฟในเตาให้อ่อนลงเมื่อทุกอย่างสงบ เราต่างยืนสบตากันยังอยู่ครู่ใหญ่ แล้วถอนใจด้วยความโล่งอกออกมาพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย

“เกือบได้เตาโรงแรมนอนกันคืนนี้เสียแล้วไหมเล่า พ่อนักเขียนใหญ่ เรื่องไฟในไฟประมาทไม่ได้เลยทีเดียว” นพ. ฟอล์กเนอร์ว่า ก้มเก็บหมวกที่ปูลอยทิ้งลงกับพื้นระหว่างเข้าขวางผู้ที่เขาเอ่ยถึงมิให้ได้รับอันตรายจากการสัมผัสโลหะร้อน “เขียนต้นฉบับไม่ทันหรืออย่างไร ถึงจะได้เอามือไปจับกาน้ำร้อนให้เจ็บตัว หาข้ออ้างเลื่อนส่งงาน”

ถึงจะพูดเหมือนดู หากข้าพเจ้าไม่รู้สึกลงถึงสำเนียงต่ำหนักในน้ำเสียงของเขาเลยแม้แต่น้อย คงมีแต่ความโล่งใจเสียมากกว่า ส่วนมร. คอร์ทนีย์ซึ่งยังยืนหน้าซีด ไซ้มือนั้นโตะในห้อยครีวยู่ด้วยยังไม่หายตกใจดีนัก หากยังพวยมือออกบ้าง เมื่อได้ยินคำของอีกฝ่ายหนึ่ง

“ไม่ใช่อย่างนั้นดอก ฉันแค่นึกอะไรออก เลยรีบจดลงกระดาษเสียก่อนที่จะลืม ไม่นึกเลยว่าจะเป็นเรื่องขึ้นมา ขอบใจแกมาก ไม่เช่นนั้นฉันคงจะไม่มีมือไว้เขียนหนังสือไปพักใหญ่” อัลเฟรด คอร์ทนีย์ยิ้มเก๋ๆ ขยับคอเสื้อให้หายใจได้คล่องขึ้น “ขอภัยเกิดนะครับ สารวัตร และต้องขอโทษแกด้วย โทบี้ เกือบทำให้แกต้องเดือดร้อนเสียแล้ว”

“ไม่เป็นไรครับ” ข้าพเจ้าตอบ

“ช่างมันเถิด” นพ. ฟอล์กเนอร์ว่า “ถ้าคว้นกับกลืนไหม้หายไปหมดแล้ว ฉันฝากแกเปิดหน้าต่างห้องครัวที่ ประเดี๋ยวความร้อนในบ้านจะสูญไปหมด”

“สารวัตรกับแกจะไปไหนกันรี” มร. คอร์ทนีย์ถาม เมื่อสังเกตเห็นอีกฝ่ายอาศัยกระทะต่างกระจกเงาสำหรับสำรวจดูตนเอง และจัดเสื้อผ้าให้เรียบร้อย ทั้งยังมีหมวกและไม้เท้าพร้อมสำหรับออกไปข้างนอกเต็มที “แล้วซาของแกเล่า”

“เอาไว้ก่อนเถอะ กาน้ำไหม้ไฟไปเสียแล้วนี่นะ” เขาบอก “สารวัตรกับฉันมีธุระที่โรงพยาบาล ไม่รู้ว่าจะเสร็จเมื่อไหร่ วันนี้แกคงต้องหาอาหารค่ากินเองแล้ว”

“ไม่มีปัญหา แกไปจัดการเรื่องคดีเถอะ” มร. คอร์ทนีย์กล่าวแก่เพื่อนสนิทพร้อมตอบว่าอีกฝ่ายเบา ๆ เป็นการรับรองคำพูดของตน จากนั้นจึงยื่นมือมาสัมผัสมือกับข้าพเจ้า “ยินดีที่ได้รู้จักนะครับ สารวัตร”

“เช่นกัน ขอขอบคุณในความช่วยเหลือด้วยครับ” ข้าพเจ้าตอบ

สีหน้าและท่าทีของเขาข้าพเจ้าทำให้ข้าพเจ้าอดรู้สึกไม่ได้ว่า เขากำลังแสดงความยินดีในความสำเร็จของข้าพเจ้าไปพร้อมกับนึกประหลาดใจว่า ข้าพเจ้าสามารถทำให้เพื่อนของเขากระตือรือร้นจะช่วยเหลือข้าพเจ้าถึงเพียงนี้ได้อย่างไร

นพ. ฟอล์กเนอร์เปิดประตูให้ข้าพเจ้าออกไปก่อน “เชิญครับ สารวัตร”

ทันทีที่เราออกมาข้างนอก เขาก็ร้องเรียกรถม้าโดยสารที่ผ่านมาให้ไปส่งเรายังจุดหมาย คือโรงพยาบาลรอยัลฮอสพิทัลที่ไวท์ชาเพล ซึ่งเป็นที่ทำงานของเขาและที่เก็บศพของเจมส์ พ็อตต์โดยไม่รู้ซ้ำ

ความใจร้อนอยากรู้ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวอย่างกะทันหันของเขาทำให้ข้าพเจ้าอดรนทนไม่ได้ ด้วยสิ่งที่เขาทำนั้นทำให้หนักถึงแม้ที่กำลังไล่ตะครุบกลุ่มไหมพรมอย่างไม่ลดละ จะต่างกันก็ตรงที่เขาไม่ได้ทำด้วยความสนุก หากเป็นเพราะสะอึดใจกับบางสิ่งบางอย่างจนปล่อยผ่านไปไม่ได้เสียมากกว่า

ในการพบกันครั้งนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าในบรรดาผู้ร่วมงานของข้าพเจ้าที่พูดถึง นพ.โทเบียส ฟอล์กเนอร์ได้อย่างเป็นธรรมชาติที่สุดเห็นจะมีแต่นพ.เบนจามิน เวสต์ ซึ่งเป็นผู้ร่วมงานของเขาเท่านั้น ที่กล่าวว่าเขาเป็นคนแปลก แต่ก็เป็นคนเก่งคนหนึ่ง

จากการสนทนากับเขา ข้าพเจ้าไม่กังขาในความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับตำนานและความเชื่อต่าง ๆ ที่เขามี แม้ความสนใจในเรื่องนิยายปรัมปราของเขาจะสวนทางกับความรู้เชิงแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่เขาใช้หาเลี้ยงชีพ แต่เมื่อถึงคราวจำเป็นก็กลับกลายเป็นเรื่องที่มีประโยชน์อย่างน่าอัศจรรย์

อีกสิ่งหนึ่งที่ข้าพเจ้ามองเห็นคือ ความรวดเร็วแต่ไม่ลนลานในการแก้ไขเหตุเฉพาะหน้า และทักษะการใช้ไม้เท้าของเขาที่ข้าพเจ้าประจักษ์แก่ตาตนเอง บ่งชี้ว่าเขาคุ้นเคยกับการรับมือกับสถานการณ์คับขันเป็นอย่างดี และน่าจะมีความสามารถในการต่อสู้อยู่พอตัว ประกอบกับท่วงท่าการเดินและเคลื่อนไหวที่มีลักษณะเฉพาะตัว สอดคล้องกับข้อมูลที่ข้าพเจ้าสืบมาได้ว่า เขาเคยรับราชการเป็นศัลยแพทย์ทหารมาก่อนมากทีเดียว

แม้จะมีท่าทีคล้ายไม่ยี่หระกับสิ่งใด แต่เขาก็ไม่ใช่คนจองหองหรือหยิ่งทะนงในความเก่งกล้าของตนเอง อาจดูเย็นชาไปสักหน่อย แต่ก็ไม่ใช่คนไร้น้ำใจหรือไม่เห็นใครในสายตา สำหรับข้าพเจ้าแล้ว เขาเป็นเพียง

คนที่ไม่ชอบสังคมกับผู้คนโดยไม่จำเป็น ไม่รับปากอย่างขอไปที และไม่สนิทสนมกับใครง่าย ๆ จนกว่าจะวางใจแล้วเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกสองสิ่งเกี่ยวกับเขาที่ข้าพเจ้ายังไม่รู้ชัด คือ ความเชี่ยวชาญสันตติในการชันสูตรศพเพื่อหาสาเหตุการตาย ซึ่งข้าพเจ้าคงได้เห็นเขาสำแดงฝีมือไม่ช้า และจะคอยดูว่า เขามีปฏิสัมพันธ์กับพวกตำรวจและพลตระเวนอื่นๆ อย่างไรแน่ เหตุใดพวกตำรวจในสถานีไวท์ชาเพิลจึงได้เกรงเขากันนัก

แม้กล่าวไปแล้วออกจะแปลกอยู่สักหน่อย แต่ข้าพเจ้ายอมรับว่า ข้าพเจ้าต้องชะตาไปกับศัลยแพทย์หนุ่มผู้นี้ไม่น้อยเลย

The background of the entire page is a dark, textured marbled paper with swirling patterns of black, grey, and white.

*The Man
Who Died Twice*

ทวีมาศ

นี่คือภาพนักบุญเซบาสเตียนของกุยโด... แสงเงาที่แผ่กว้าง
และไฟศาลนาบซิโลมเหนือองคาวพยพสมบุรุษอันแสนผึ่งผายทว่าละมุน
ละไมยิ่งให้โดดเด่นขึ้นเหนือฉากหลังแห่งราตรีมืดสลัว ความแพ้วาย
ไร้ทางช่วยเหลือตนเองได้ของสองแขนที่ถูกพันธนาการ ลูกศรที่ปักจมลงใน
สีข้าง เรียวคิ้วที่เลิกขึ้น ดวงตาที่ลึกล้ำด้วยศรัทธาอันมาดหมายคล้ายจะ
ชิงชัยชนะเหนือความทวนซุกซนและความอภัยสวดสู รีมฝีปากที่
แย้มอยู่ราวกับจะเอ่ยถามอย่างตัดพ้อและกึ่ง ๆ จะจำนน เช่นเดียวกับ
เหล่ามรณสักขีในพระวิวรรณ์ว่า “ข้าแต่พระเป็นเจ้า อีกนานเท่าใดกัน”

Alton Locke, Tailor and Poet (1850)

—Charles Kingsley

บทนำ

พินชิน สตรีท, ลอนดอน,
ปลายเดือนมกราคม 1889

ดินฟ้าอากาศของลอนดอนยังคงเลวร้าย หมอกควันที่ปกคลุมอยู่
ชั่วนาตาปีไม่เคยจางหายไปไหน และดูจะหนักหนาขึ้นเมื่อเข้าฤดูหนาว
แม้หิมะจะเพิ่งหยุดตกไปตั้งแต่วันก่อนจะทำให้ไปไหนมาไหนได้สะดวก
ขึ้น แต่ความอึดอัดและชื้นแฉะอย่างน่ารำคาญที่หลงเหลืออยู่ก็เป็น
อุปสรรคในการทำงานของตำรวจและแพทย์อยู่ไม่น้อย เพราะน้ำจากหิมะ
ละลายชะล้างเลือดจากบาดแผลของผู้เคราะห์ร้ายให้ไหลรินไปตามร่อง
บนพื้นถนน ทำให้แพทย์ที่กำลังตรวจศพไม่สามารถนั่งได้ถนัดนัก

ถึงจะได้รับความไม่สะดวกในการทำงาน หาก นพ.โทเบียส
พอล์กเนอร์ ซึ่งเป็นแพทย์ผู้ตรวจศพก็ไม่แสดงสีหน้าย่นตียินร้ายอย่างเคย
สีหน้าเช่นนี้ทำให้คนส่วนมากไม่อยากเข้าไปใกล้หรือซักถามเขานัก ด้วย

เหตุนี้ ข้าพเจ้าซึ่งดูเหมือนจะทำงานกับเขาได้ราบรื่นกว่าใครเพื่อนจึงถูกส่งออกไปรับหน้าและรับมือกับเขา แต่ข้าพเจ้าก็ไม่ได้ลำบากใจแต่อย่างใดด้วยรู้อยู่แก่ใจตนเองแล้วว่า เขามิได้เป็นอย่างที่ใครคิด

แม้จะอายุน้อยกว่าข้าพเจ้าถึงสิบปี แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า เขาจะอ่อนความรู้หรือประสบการณ์ เพราะหากเขาไม่ช่วย การทำคดีแรกในฐานะสารวัตรสืบสวนสังกัดสก็อตแลนด์ยาร์ดของข้าพเจ้าคงไม่คลี่คลายในเร็ววัน อีกทั้งการทำงานร่วมกับเขาก็ไม่ใช่เรื่องยากเย็นแต่ประการใด เพราะเราต่างเข้าใจกันและทำงานเข้ากันได้ดี ซึ่งข้าพเจ้าต้องขอบคุณ นพ. เบเนจามิน เวสต์ ศัลยแพทย์ตำรวจประจำเขตไวท์ชาเพล และเป็นผู้ที่แนะนำเขาให้ข้าพเจ้าได้รู้จัก

นพ. ฟอล์กเนอร์ที่ข้าพเจ้าได้สัมผัสไม่ใช่คนเย็นชาหรือหยิ่งทะนงอย่างที่ใครว่าสื่อกัน ตรงกันข้าม เขาไม่ใช่คนเจ้ายศเจ้าอย่างหรือยึดถือพิธีกรรมมากนัก ตัวอย่างหนึ่งคือคำเรียกแทนตัวเขา เพราะถ้าต้องเรียกสถานะของเขาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงแล้ว ข้าพเจ้าควรเรียกเขาว่า ‘มิสเตอร์ฟอล์กเนอร์’ ไม่ใช่ ‘ดอกเตอร์ฟอล์กเนอร์’ เพราะคำว่า ‘ดอกเตอร์’ เป็นคำเรียกสำหรับ ‘แพทย์’¹ ที่รักษาผู้ป่วยในสาขาอื่นๆ เช่น อายุรกรรม ส่วน ‘มิสเตอร์’ เป็นคำเรียกสำหรับ ‘ศัลยแพทย์’²

เหตุที่ใช้คำนำหน้านามที่แตกต่างกันนั้น ต้องนับย้อนกลับไปที่เมื่อประมาณกึ่งศตวรรษที่ผ่านมา ในสมัยนั้น งานศัลยแพทย์ไม่ใช่งานของ ‘สุภาพบุรุษ’ เพราะเป็นงานที่ต้องใช้แรงงาน ต้องสัมผัสกับบาดแผลและสิ่งสกปรกต่าง ๆ ดังนั้น ผู้ที่ได้รับเกียรติให้ใช้คำนำหน้านามว่า

1 Physician

2 Surgeon

‘ดอกเตอร์’ จึงจำกัดเฉพาะแพทย์ที่ทำการชันประวัติ ตรวจร่างกาย และจ่ายยาให้ผู้ป่วยเท่านั้น ในขณะที่ศัลยแพทย์ซึ่งเป็นผู้ทำการผ่าตัด ทำแผล และจัดกระดูกถูกแยกออกจากแพทย์ด้วยคำนำหน้านามว่า ‘มิสเตอร์’ แม้สถานะของศัลยแพทย์จะได้รับการยอมรับนับถือและได้รับการยกย่องในสังคมเท่าเทียมกับแพทย์ทั่วไป แต่ธรรมเนียมการเรียกขานด้วยคำนำหน้าชื่อที่แตกต่างกันอย่างแต่ก่อนนั้นก็ยิ่งสืบทอดมาจนถึงบัดนี้

สมาชิกของราชวิทยาลัยศัลยแพทย์ที่ทำหน้าที่ศัลยแพทย์ผู้ชันสูตรศพบางคนที่ข้าพเจ้าเคยพบเคร่งครัดกับเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่งเนื่องจากถือว่าเป็นธรรมเนียมเก่าแก่และต้องการเน้นย้ำให้เห็นความแตกต่างของศัลยแพทย์กับแพทย์ทั่วไป แต่นพ. ฟอล์กเนอร์ ไม่ได้ใส่ใจในเรื่องดังกล่าว คงปล่อยให้ข้าพเจ้าเรียกเขาอย่างที่ข้าพเจ้าถนัดจะเรียกต่อไป โดยไม่มีการแสดงออกทางกิริยาหรือสายตาที่เป็นการดูถูกเลยว่าข้าพเจ้าไม่รู้มารยาท ทว่าศัลยแพทย์บางคนก็ยอมรับเรื่องนี้ไม่ได้

ถึงเขาจะเขายอมรับคำที่ข้าพเจ้าใช้เรียกเขาอย่างถ่อมตน สำหรับข้าพเจ้า คุณสมบัติส่วนตัวของเขาที่ข้าพเจ้ารู้จักมาในช่วงเวลาอันสั้นทำให้ข้าพเจ้าคิดว่า ไม่ว่าเขาจะใช้คำนำหน้าว่า ‘ดอกเตอร์’ หรือ ‘มิสเตอร์’ ก็ล้วนสมควรแก่ความรู้ ความสามารถ ฐานะ และความเป็นสุภาพบุรุษของเขาทั้งสิ้น

อย่างที่เขาคเคยบอกเอาไว้ว่า เราสองคนอาจได้พบกันอีกไม่ช้าก็เร็ว トラบดีที่มหานครลอนดอนยังคงมีอาชญากรรมเป็นความจริงอย่างที่พูด เพราะหลังจากคดีที่บัคเคิลสตรีทเมื่อปลายเดือนธันวาคมปีก่อน เขาและข้าพเจ้าก็ต้องมาพบกันอีกครั้งที่ฟินชินสตรีทแห่งนี้ เพราะคดีฆาตกรรมซึ่งตำรวจท้องที่แจ้งว่าอาจเป็นฝีมือของฆาตรกรร้ายที่มีสมญาว่า ‘แจ็คเดอะริปเปอร์’ ผู้เป็นเสมือนเงาปีศาจร้ายที่ปกคลุมเขตไวท์ชาเพลมานาน

เนื่องจากยังไม่มีใครรู้ว่า เขาเป็นใคร และยังจับตัวมาลงโทษไม่ได้มาจนถึงบัดนี้

แม้คดีฆาตกรรมไม่ใช่เรื่องฆวนอริมย์ แต่การได้ทำงานกับเขาถือเป็นเรื่องน่ายินดีอย่างหนึ่งในบรรดาเรื่องราวที่เกิดขึ้น

ระหว่างจذبันที่กรายละเอียดเกี่ยวกับศพที่พบลงในสมุดตามที นพ. ฟอล์กเนอร์บอก ข้าพเจ้าเห็นเขายกมือขึ้นใช้แขนเสื้อปาดหยาดเหงื่อ ซึ่งหยดรินออกมาข้างแก้ม ทั้งที่อากาศในเวลานั้นเย็นเยือก ซึ่งเป็นเรื่อง ผิดสังเกต เมื่อข้าพเจ้าเดินเข้าไปหา และย่อตัวลงนั่งข้างๆ ก็พบว่า ใบหน้า ของเขาซีดเผือดจนแทบจะไร้สีเลือด

“คุณหมอป่วยอยู่หรือ”

“เปล่า... ผมไม่ได้ป่วย” เขาพยายามลุกขึ้นแต่เสียหลัก ข้าพเจ้า รีบคว้าแขนของเขาไว้ ก่อนที่เขาจะถลาลงไปข้างหน้า

เขากล่าวขอบคุณ เมื่อข้าพเจ้าช่วยประคองเขาให้ลุกขึ้นยืน พอ ยืนได้มันแล้ว เขาก็ขอไม้เท้าที่ฝากไว้กับจำวิลเลียม มัสเกรฟ ผู้ใต้บังคับ บัญชาของข้าพเจ้ามาใช้พยุงตัว

“ถึงหญิงผู้เคราะห์ร้ายจะมีบาดแผลถูกของมีคมแทงที่อกซ้าย และรอยเนือที่ลำคอในแนวระนาบ แต่ลักษณะของเหยื่อ และการ กระทำของคนร้ายไม่ใกล้เคียงกับวิธีการลงมือของแจ็คเดอะริปเปอร์” เขากล่าว “สารวัตรคงคิดเหมือนกัน”

“ใช่ ผมคิดว่าไม่น่าจะเป็นฝีมือของแจ็คเดอะริปเปอร์ แต่น่าจะ เป็นการฆ่าชิงทรัพย์ หรือฆ่าด้วยแรงจูงใจอื่น” ข้าพเจ้าเห็นพ้อง โดยพูด ให้ได้ยินกันเพียงสามคน คือ เขา จำมัสเกรฟ และข้าพเจ้า “แต่ตราบดี ที่เรายังจับเขาไม่ได้ ความหวาดกลัวของคนก็เป็นสิ่งที่เราห้ามกันไม่ได้”

“แล้วสารวัตรคิดจะทำอย่างไรต่อไป” เขาถาม พร้อมส่งสัญญาณมือ

ให้เคลื่อนย้ายศพไปที่โรงพยาบาลได้

“ต้องปรึกษากับทางผู้บังคับบัญชาก่อน เพราะผมก็ได้รับแจ้งให้เข้ามาดูแลคดีนี้เสียแล้ว”

“ผมนึกว่าสารวัตรจะอยากโอนคดีกลับไปให้ตำรวจท้องถิ่นทำ”

“อยากซี ไม่นับรวมคดีนี้ คดีที่อยู่ในแผนกสืบสวนของตำรวจนครบาลก็มีอยู่มากมายจนทำแทบไม่ทันแล้ว” ข้าพเจ้าว่า พลางเหลือบตามองตำรวจท้องถิ่นที่เคลื่อนย้ายศพออกไปจากที่เกิดเหตุ “แต่...”

“ผมว่า สารวัตรไม่ได้กลัวว่าตำรวจท้องถิ่นจะทำคดีได้ไม่เรียบร้อยหรือละเลยไม่สนใจจนหญิงผู้นี้ต้องตายเปล่า” เขาต่อให้ “แต่เพราะรู้สึกตัวเองเข้ามาเกี่ยวข้องตั้งแต่ต้น จึงอยากรับผิดชอบต่อไปให้สุดทางอย่างนั้นมากกว่ากระมัง”

“ถูกของคุณหมอ” ข้าพเจ้ายอมรับ

“คดีทุกคดีมีความสำคัญก็จริง แต่สารวัตรทำทุกคดีที่เข้ามาไม่ได้ดোক” เขาเตือน “ถึงเวลาวางมือ ก็ต้องวาง”

น้ำเสียงของเขาสะท้อนความรู้สึกบางอย่างออกมา และน้ำเสียงนั้นทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกว่ เขากำลังหวนนึกถึงเรื่องในอดีต ซึ่งเป็นเหตุให้เขาต้องวางมือจากบางสิ่งบางอย่างที่เขาเคยรับผิดชอบและจำใจก้าวถอยออกมาจากสิ่งนั้น

ข้าพเจ้าจำได้ว่า มร. อัลเฟรด คอร์ทนีย์อดีตนักข่าวของโพลิติกาแซตต์และเป็นเพื่อนของเขาเคยเล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่าเขาเคยเป็นศิัลยแพทย์ทหาร แต่ลาออกจากราชการเนื่องจากได้รับบาดเจ็บจากสนามรบ กลับมาเป็นแพทย์ที่ลอนดอน แต่งานของศิัลยแพทย์ตำรวจนั้นข้าพเจ้าไม่อาจเรียกได้ว่าเป็นงานสบาย และเป็นงานที่แทบจะไร้ชื่อเสียงหรือค่ายกย่อง เพราะเป็นการทำงานในห้องเก็บศพที่ไม่มีใครปรารถนา

จะเข้ามาดูหรือชื่นชม ซึ่งแตกต่างจากศัลยแพทย์อื่นๆ ที่งานผ่าตัดรักษาคนไข้เป็นหลักจึงมีโอกาสดำรงฝีมือในโรงแสดงการผ่าตัดต่อหน้านักศึกษาและเพื่อนร่วมวิชาชีพ

“คุณหมอเจ็บขาอยู่ใช่ไหม” ข้าพเจ้าถาม ด้วยเห็นสีหน้าของเขาไม่ดีขึ้น และยังไม่กล้าทิ้งน้ำหนักลงที่ขาซ้ายมากนัก ซึ่งข้าพเจ้าจำได้ว่าขาซ้ายของเขามีปัญหาอยู่บ้าง แต่ไม่เคยคิดว่า อาการที่เป็นอยู่นั้นจะสร้างความเจ็บปวดให้เขาได้มากถึงเพียงนี้ เป็นไปได้ว่าบาดแผลจากสงครามนี้ทำให้เขาจำต้องยุติการเป็นแพทย์ทหาร และไม่อาจกลับสู่สมรภูมิได้อีก

“ครับ สารวัตร ผมยังพอทนไหว” เขาฝืนยิ้ม “แต่ลูกปืนที่ฝังอยู่ในขาผม ไม่ค่อยถูกกับความชื้น และอากาศหนาวจัดสักเท่าไร”

1

การรบที่อาบูเคลีย

อาชญากรรมไม่เคยเลือกวัน เวลา และสถานที่ คือสิ่งที่ข้าพเจ้าตระหนักดีมาตลอดระยะเวลาร่วมยี่สิบปี นับแต่เริ่มทำอาชีพตำรวจเป็นต้นมา ไม่ว่าจะเป็นครั้งที่เริ่มเป็นพลตระเวนสังกัดตำรวจภูธรภูมิภาคนอร์ทไทรดิงและยอร์ก จนถึงบัดนี้ที่ข้าพเจ้าเป็นสารวัตรสืบสวนสังกัดกองบัญชาการกลางตำรวจนครบาลหรือ ‘สก๊อตแลนด์ยาร์ด’ ในกรุงลอนดอน

ด้วยการงานของตำรวจที่ยากจะเลือกวันหยุดได้ ทำให้แม้รีกรายาผู้ล่วงลับของข้าพเจ้าต้องไปโบสถ์ตามลำพังในวันอาทิตย์อยู่บ่อยครั้ง หรือร้ายกว่านั้น ข้าพเจ้าอาจถูกตามตัวออกไปจากโบสถ์กลางคัน และปล่อยให้หลอนเดินทางกลับบ้านเพียงคนเดียวโดยที่หลอนก็ไม่วู้ซิดว่า ข้าพเจ้าจะกลับไปรับประทานอาหารกับหลอนได้มือไหน แต่ถึงกระนั้นหลอนก็ยังมีคามอดทนต่อหน้าที่ที่เอาแน่เอาอนอนไม่ได้ของข้าพเจ้าเป็นอย่างมากและส่งเสริมข้าพเจ้าในการทำงานที่ทำอยู่อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งนั่นทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองเป็นผู้ชายที่โชคดีที่สุดที่มีหลอนเป็นคู่ชีวิต

เพราะไม่ค่อยได้อยู่ใช้เวลาร่วมกัน ข้าพเจ้าจึงกระตือรือร้นจะหาเวลาว่างเพื่ออยู่กับแมรีให้มากที่สุดเท่าที่การทำงานจะอำนวย พาหล่อนไปท่องเที่ยวบ้าง พยายามทำหน้าที่ของสามีที่ดีเพื่อตอบแทนความดีของหล่อน แต่เมื่อหล่อนตายจากและข้าพเจ้าย้ายเข้ามาอยู่ในลอนดอน ข้าพเจ้าก็ไม่เหลือเหตุผลในการชวนขวายเป็นเวลาว่างให้ตนเองอีก สิ่งที่ข้าพเจ้าเหลืออยู่มีเพียงงานเท่านั้น แม้จะมีเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาที่สนิทสนมกัน แต่เราต่างก็ยุ่งากมีช่วงเวลาส่วนตัวเป็นของตนเองเสียมากกว่า โดยเฉพาะเมื่อต้องทำคดีฆาตกรรมต่อเนื่องที่ไวท์ชาเพล ภายใต้ความกดดันมาตลอดระยะเวลาครึ่งปีที่ผ่านมาโดยไม่มีแว่วว่าจะคลี่คลายได้เมื่อใด

ในเวลาว่าง หากไม่ไปอ่านหรือยืมหนังสือที่ห้องสมุด ไปเดินเล่นหรือเล่นกีฬา ข้าพเจ้าก็ไม่คิดอยากไปไหน นานครั้งจึงจะออกไปรับประทานอาหารค่ำหรือไปดื่มหรสพกับเพื่อนที่สนิทสนมกันสักคนหนึ่ง พวกสโมสรรักษาสุขภาพบุรุษต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมากมายนั้น ข้าพเจ้าไม่ได้เข้าเป็นสมาชิกและคงยากที่จะเป็นได้ เพราะโดยส่วนใหญ่แล้ว สโมสรเหล่านี้เป็นที่พบปะสังสรรค์ของคนในสังคมชั้นสูงเสียมากกว่าชนชั้นกลางอย่างข้าพเจ้า แต่ดูเหมือนว่า ชีวิตข้าพเจ้าของข้าพเจ้าจะเริ่มเปลี่ยนแปลงไป เมื่อได้รู้จักกับ นพ.โทเบียส ฟอล์กเนอร์นี่เอง

เนื่องจากวันนี้เป็นวันอาทิตย์ และคดีที่ถกกันพินิจไม่ใช่ว่าคดีที่ซับซ้อน การชันสูตรศพของหญิงผู้เคราะห์ร้ายจึงใช้เวลาไม่นานนัก หลังจากตรวจศพและสรุปสาเหตุการตายของหล่อนได้แล้ว จามัสเกรฟก็ขอตัวรีบกลับไปพบคู่หมั้นของเขาทันที ข้าพเจ้าซึ่งเป็นคนตัวเปล่าก็ไม่มีแผนการอะไรอีก แต่แล้ว นพ.ฟอล์กเนอร์ก็ทำให้ข้าพเจ้าประหลาดใจเมื่อเขาถามว่า ข้าพเจ้าว่างอยู่หรือไม่ และชวนข้าพเจ้าไปเดินเล่นใน

สวนสาธารณะสักแห่งหลังรับประทานอาหารกลางวัน

นั่นเป็นเรื่องแปลก เพราะก่อนหน้านี้ ข้าพเจ้าเห็นเขามีอาการเจ็บขาและท่าทางไม่สะดวกกับการยืนหรือเดินนัก แต่เขากลับเลือกที่จะใช้เวลาว่างในวันอาทิตย์ไปกับการเดินเล่นท่ามกลางหิมะที่เริ่มละลาย

แม้จะยังไม่ค่อยเข้าใจนัก หากแต่ข้าพเจ้าก็ตอบรับคำชวนนั้นโดยดี

หลังจากจัดการธุระเกี่ยวกับศพที่โรงพยาบาลในไวท์ชาเพลแล้ว นพ. ฟอล์กเนอร์และข้าพเจ้าก็เดินทางข้ามไปฝั่งเวสต์เอนด์ เรารับประทานอาหารกลางวันด้วยกันที่ร้านอาหารในย่านสแตนด์ ก่อนไปยังสวนสาธารณะเซนต์เจมส์ที่อยู่ไม่ห่างไกลจากที่ทำงานของข้าพเจ้า ซึ่งก็คือกองบัญชาการกลางตำรวจนครบาลที่ไวท์ฮอลล์นั้ และเป็นสถานที่ที่ข้าพเจ้ามักจะมาเดินเล่นเพื่อผ่อนคลายจากการงานเป็นประจำ

เราเดินมาหยุดยืนที่มุมหนึ่งของทะเลสาบกลางสวนฝั่งติดกับฮอร์สการ์ดส์พาราด¹ ซึ่งเป็นมุมที่ข้าพเจ้าชอบที่สุดมุมหนึ่งในสวนเซนต์เจมส์ อีกทั้งยังเป็นมุมที่สามารถมองตรงไปยังพระราชวังบักกิงแฮม พระราชฐานที่ประทับของสมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรียได้ชัดเจนที่สุดมุมหนึ่ง

“คุณหมอไม่เป็นไรแล้วแน่หรือ” ข้าพเจ้าถามเพื่อความแน่ใจ เพราะเราใช้เวลาในการเดินมาที่นี้นานมากพอสมควร แต่ดูเหมือนว่าหลังจากออกจากโรงพยาบาลมาแล้ว เขาแทบจะไม่แสดงความยากลำบากในการเคลื่อนไหวเท่าที่ข้าพเจ้าเห็นก่อนหน้านี้

“ฤทธิ์ของมอร์ฟีนยังอยู่ได้อีกหลายชั่วโมงครับ ไม่เป็นไร” เขาตอบ

ตามตรง

1 ฮอร์สการ์ดส์พาราด (Horse Guards Parade) ลานสวนสนามซึ่งอยู่ด้านหน้าของพาเลซออฟไวท์ฮอลล์ ใช้เป็นสถานที่ในการจัดสวนสนามและพระราชพิธีต่าง ๆ สถานที่สำคัญในบริเวณใกล้เคียง คือ กองบัญชาการตำรวจนครบาลลอนดอนหรือสกอตแลนด์ยาร์ด

นี่เองกระมังคือ สาเหตุที่เขาขอตัวเข้าไปทำธุระในห้องทำงาน และให้ข้าพเจ้ารอเขาข้างนอกสักครู่หนึ่ง ก่อนที่เขาจะตามออกมา แม้จะเข้าใจถึงความจำเป็นของเขา แต่นั่นก็เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าคาดไม่ถึง

นพ. ฟอล์กเนอร์ยิ้มน้อย ๆ ให้ข้าพเจ้า “ไม่ต้องตกใจไป ผมไม่ได้ใช้มันบ่อยนัก”

“ลูกปืนที่อยู่ในขานั่น ฝ่อออกไม่ได้เลยจริงๆ หรือ”

เขาไม่ได้ตอบคำถามที่ข้าพเจ้าหลุดปากออกไป และดูเหมือนคำถามด้วยความสงสัยใคร่รู้ของข้าพเจ้าข้อนั้นจะสะกิดความรู้สึกบางอย่างของเขาเข้าอย่างจัง ด้วยเขานิ่งเงียบไปชั่วขณะ และนั่งมองลมหายใจของตนเองกระทบอากาศหนาวเย็นที่ล้อมรอบตัวเราอยู่จนกลายเป็นไอสีขาวลอยอยู่ในอากาศอยู่อย่างอาการครุ่นคิด

“ขอภัยผมเถอะ คุณหมอ”

“มิได้ครับ สารวัตร ไม่ต้องขอโทษหรอก” เขาบอก “ที่ฝ่อกระสุนออกมาไม่ได้ เนื่องจากทางเข้าของแผลอยู่ด้านหลังเข้า กระสุนฝังอยู่ในตำแหน่งที่ฝ่อออกได้ยาก เสี่ยงที่จะเกิดภาวะแทรกซ้อนได้ง่าย ถ้าพลาดผมอาจเสียเลือดจนตาย พิการ หรือติดเชื้อมันต้องตัดขาทั้งทีหลัง ซึ่งวิธีการที่ง่ายที่สุด คือ ตัดขาข้างซ้ายเหนือเข่าออกเสียให้หมดเรื่องไป แต่ผลก็อาจไม่ต่างกัน เพราะในสนามรบกลางทะเลทรายที่ต่างฝ่ายต่างกำลังซูลมุนต่อสู้ ผมอาจจะเสียเลือดมากและขาดน้ำถึงตายได้ ทางเลือกสุดท้ายที่มีอยู่ คือ ปล่อยไว้อย่างนั้น”

“พระเจ้าช่วย” ข้าพเจ้าอุทานหลังจากได้ทราบคำตอบจากปากเขา แต่คนเล่ากลับเป็นฝ่ายที่ยังใจเย็น และยิ้มปลอบร่ากับว่า สิ่งที่ตนประสบมานั้นไม่ใช่เรื่องหนักหนาอันควรต้องเป็นห่วงแต่อย่างใด

นพ. ฟอล์กเนอร์นั่งลงบนม้านั่งยาว พาดไม้เท้าไว้กับที่วางแขน

และลอบเข้าข้างที่จับด้วยอาการคิดคำนึง “สารวัตรอยู่ลอนดอน คงได้ติดตามข่าวการรบที่อาบูเคลียในซูดานเมื่อสักสี่หรือห้าปีก่อนอยู่บ้าง กระมัง”

ข้าพเจ้าพยักหน้ารับ และนั่งลงข้างเขา “แน่นอน การรบครั้งนั้น เป็นที่กล่าวขวัญกันมาก โดยเฉพาะเรื่องการเดินทางไปช่วยนายพล กอร์ดอนที่กรุงคาทุม และการจัดกองทัพที่ใช้อูฐเป็นพาหนะอย่างที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อน”

การสู้รบที่อาบูเคลียที่เขากล่าวถึง เป็นส่วนหนึ่งของสงคราม มahr dist ซึ่งมีความหมายมาจากความพยายามของชาวซูดาน นำโดย มุฮัมมัด อาห์มัด บิน อับน์ อัลลอฮ์ ผู้มีสมญาว่า ‘มะฮ์ดี’ หรือ ‘ผู้ได้รับการนำทาง’ รวบรวมกำลังผู้ศรัทธาออกทำสงครามศักดิ์สิทธิ์ขับไล่ในการที่จะขับไล่ผู้ปกครองจากรัฐเคดีฟแห่งอียิปต์¹ ซึ่งในเวลานั้นอยู่ภายใต้การปกครองของจักรวรรดิอังกฤษให้ออกไปจากดินแดน แม้นายกรัฐมนตรี วิลเลียม แกลดสโตนคิดจะวางมือจากแทรกแซงกิจการของเคดีฟแห่งอียิปต์และซูดาน แต่เมื่อซังน่าหนักแล้ว เสี่ยงคัดค้านและศักดิ์ศรีของจักรวรรดิอังกฤษในฐานะเจ้าอาณานิคมกลายเป็นเรื่องหนักหนาเกินกว่าจะละวางได้

ถึงรัฐบาลแกลดสโตนจะหลีกเลี่ยงการใช้กำลังเข้าแทรกแซง ปัญหาของอียิปต์และซูดาน โดยบอกผ่านทางเคดีฟหรือประมุขรัฐของ

¹ รัฐเคดีฟแห่งอียิปต์ หรือ Khedivate of Egypt คือ ประเทศอียิปต์ในช่วงปี 1867–1914 เป็นประเทศราชหรือรัฐบรรณาการของจักรวรรดิออตโตมัน และถูกจักรวรรดิอังกฤษเข้ายึดครองในปี 1882 โดยให้เคดีฟอับบาส ประมุขรัฐในขณะนั้นปกครองอียิปต์และดินแดนในปกครองอื่นๆ รวมถึงซูดานต่อไป และท้ายที่สุดแล้ว เคดีฟอับบาสก็ถูกปลดในปี 1914 เมื่อมีพฤติกรรมขัดขวางและไม่ให้ความร่วมมือกับอังกฤษ ถือเป็นการสิ้นสุดของรัฐเคดีฟแห่งอียิปต์

อียิปต์ให้ออกคำสั่งให้ผู้ว่าการชาร์ลส์ กอร์ดอนพาคนของอังกฤษออกไปจากซูดานเสีย แต่นายพลกอร์ดอนกลับเพิกเฉยต่อคำสั่งดังกล่าว รัฐบาลอังกฤษจึงจำต้องยอมให้นายพลกอร์ดอนดำเนินการต่อ และได้แต่หวังว่าเขาจะเข้าถึงกรุงคาทุมและพาคนของอังกฤษออกจากพื้นที่ได้โดยไม่มี ความสูญเสีย แต่เมื่อไปถึงกรุงคาทุมแล้ว เขากลับตกอยู่ในวงล้อมทางเหนือที่เหลืออยู่เพียงทางเดียวคือแม่น้ำไนล์ ก็เชี่ยวชาญและมีอุปสรรคกีดขวางจำนวนมาก ช่องทางการติดต่อสื่อสารกับทางการอังกฤษในอียิปต์เป็นไปด้วยความยากลำบาก เรียกได้ว่าแทบถูกตัดขาดไปเกือบทั้งหมด

ต่อให้นายกรัฐมนตรีแมกกลสตันไม่อยากแทรกแซง แต่ประชาชนที่คอยติดตามข่าววีรกรรมของนายพลกอร์ดอนมาตลอดก็ไม่พอใจกับการไม่เข้าไปช่วยเหลือคนอังกฤษของนายกรัฐมนตรีอยู่ดี ทั้งสมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรียก็ทรงมีพระราชดำริในทำนองเดียวกัน ทำให้เขาจำต้องส่งกองกำลังปฏิบัติการเฉพาะกิจไปยังกรุงคาทุม เพื่อนำตัวนายพลกอร์ดอนออกมาให้ได้ ซึ่งในข้อนี้ ข้าพเจ้าก็มองเห็นความจำเป็นดังกล่าวอยู่ แม้ว่าจะเห็นว่านายพลกอร์ดอนไม่ควรพาตนเองเข้าไปเสี่ยงตั้งแต่แรก แต่ก็ยังมีคนของอังกฤษคนอื่นๆ และชาวต่างชาติอีกมากที่ยังติดค้างอยู่ในนั้นที่ควรได้รับการช่วยเหลือ

ลอร์ดโวลส์ลีย์ซึ่งเป็นผู้ควบคุมกองกำลังปฏิบัติการเฉพาะกิจในพื้นที่ซูดานได้เลือกใช้เส้นทางเข้ายังกรุงคาทุมผ่านแม่น้ำไนล์ เพราะแม้จะไกลกว่า แต่ก็เสี่ยงกับการปะทะน้อยกว่า ถึงกระนั้นก็ยังประสบปัญหาในการเดินทางในเส้นทางดังกล่าว เพราะจำเป็นต้องใช้เรือกลไฟซึ่งต้องต่อขึ้นใหม่ เนื่องจากถูกกีดตันด้วยความคาดหวังของประชาชนชาวอังกฤษที่ต้องการให้เข้าไปช่วยเหลือนายพลกอร์ดอนออกมาให้ได้ ลอร์ดโวลส์ลีย์จึงจัดกองกำลังผสมเคลื่อนที่เร็วให้เข้าไปถึงพื้นที่เป้าหมาย

ไปก่อน โดยจัดตั้งหน่วยทหารซึ่งใช้อูฐเป็นพาหนะขึ้น โดยดึงเอากำลังทหารราบและทหารม้าจากหน่วยต่าง ๆ เข้าปฏิบัติการ ข้าราชการหน่วยทหารที่ใช้อูฐเป็นพาหนะเป็นที่กล่าวขวัญในบรรดาผู้ที่ติดตามข่าวอยู่ในลอนดอนด้วยความตื่นเต้นและอัศจรรย์ใจกันเป็นอันมาก

ระหว่างที่ลอร์ดโวลส์ลีย์ควบคุมการต่อเรือ เซอร์เซอร์เบิร์ต สจ๊วตก็ได้นำกองทหารเดินทางล่วงหน้าไปทางทะเลทราย โดยมีกำลังสนับสนุนจากกองพลน้อยซัสเซ็กซ์และทหารม้าฮุสซาร์หน่วยที่สิบเก้าซึ่งปฏิบัติการในซูดานจนคุ้นเคยกับพื้นที่ตามมาสมทบ

อย่างไรก็ตาม การเข้าช่วยเหลือนายพลกอร์ดอนมีอุปสรรคอย่างต่อเนื่อง เพราะอูฐที่นำมาใช้นั้นลำเลียงอาหารและน้ำไม่เพียงพอกับจำนวนของกำลังพล เซอร์เซอร์เบิร์ตจึงเลือกเดินทางไปยังแหล่งน้ำที่จากตุล ให้กำลังบางส่วนรออยู่ที่นั่น และนำอูฐทั้งหมดเดินทางต่อ แต่เมื่อเดินทางใกล้ถึงอาบูเคลีย กองอูฐและทหารม้าฮุสซาร์หน่วยที่สิบเก้าซึ่งเดินทางล่วงหน้ามาก่อนได้พบกับกองกำลังมาห์ดิสต์ ทางอังกฤษจึงจำต้องตั้งรับอย่างไม่มีทางเลือกด้วยกำลังอีกส่วนหนึ่งอยู่ไกลเกินไปที่จะตามมาสมทบทัน โดยกำลังของอังกฤษในเวลานั้นมีน้อยกว่ากำลังของกลุ่มมาห์ดิสต์กว่าสองเท่า เซอร์เซอร์เบิร์ตจึงให้จัดรูปแบบการเดินทางเป็นรูปสี่เหลี่ยมให้พร้อมตั้งรับได้ทันทั่วทั้งที่หากมีการโจมตี แล้วการต่อสู้ที่หนักหน่วง โหดร้าย และนองเลือดที่สุดครั้งหนึ่งของกองทัพอังกฤษในต่างแดนก็เกิดขึ้นในเช้าวันที่ 17 มกราคม 1885 นั่นเอง

แม้มีเหตุขัดข้องหลายประการ ด้วยม้าพาหนะที่มีอยู่หมดแรงและขาดน้ำ อาวุธยุทธโปกรณ์ที่มีอยู่ถูกใช้อย่างต่อเนื่องยาวนานจนติดขัดและหลายชิ้นไม่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ แต่กองกำลังปฏิบัติการเฉพาะกิจภายใต้การบังคับบัญชาของนายพลสจ๊วตก็ยังสามารถยืนหยัดต่อสู้กับ

ฝ่ายตรงข้ามทั้งที่มีกำลังน้อยกว่าหลายเท่าจนกระทั่งได้รับชัยชนะ

ถึงเกียรติภูมิชายชาติทหารของพวกเขาจะควรค่าแก่การยกย่องในความกล้าหาญและไม่ยอมแพ้แม้จะตกอยู่ในสภาพเสียเปรียบ กระนั้นความสูญเสียที่เกิดขึ้นตามมาก็มากเกินประมาณอยู่ดี ทหารที่มีความสามารถหลายนายสิ้นตัวตาย นายพลสจวร์ตได้รับบาดเจ็บสาหัสจากการปะทะอีกครั้งระหว่างทาง ยิ่งไปกว่านั้น กองทหารของลอร์ดโวลส์ลีย์ที่เดินทางด้วยเรือกลไฟโดยทางแม่น้ำไนล์มาไปถึงช้าเกินไป แม้จะแค่สองวัน แต่นายพลกอร์ดอนก็ถูกกลุ่มมาร์ทิดิสต์สังหารระหว่างการบุกยึดกรุงคาทุมเสียแล้ว

การสู้รบที่ติดพันใจกลางดินแดนของฝ่ายตรงข้ามและเป็นฝ่ายตั้งรับการโจมตี แม้เป็นเป็นระยะเวลาไม่ถึงยี่สิบสี่ชั่วโมง แต่ข้าพเจ้าเชื่อว่าในความรู้สึกของคนที่ตกอยู่ในสถานการณ์บีบคั้นเช่นนั้นคงเหมือนยาวนานนับปี

“ในเวลานั้น ผมเป็นคัลยแพทย์ทหารที่ล่องหน้ามาพร้อมกับกองกำลังภายใต้การนำของเซอร์เซอร์เบิร์ต” เขาบอกข้าพเจ้า

“แล้วมันเกิดขึ้นได้อย่างไร แพทย์น่าจะเป็นฝ่ายที่เสียภัยน้อยกว่าคนอื่นที่ออกรบในด้านหน้าไม่ใช่หรือ”

“ไม่แน่เสมอไปหรอกครับ สารวัตร ในตอนนั้น ชุลมุนกันมาก ทักษะวิสัยไม่ตีจนแทบไม่รู้ว่าใครเป็นใคร ผมทราบแต่ว่าเรามีคนเจ็บเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนรอรับอยู่กับที่ไม่ได้ ต้องไปพาเขาเข้ามาให้เร็วที่สุดก่อนที่จะได้รับอันตรายถึงชีวิต และตอนที่รู้ตัวว่าถูกยิง ผมกำลังพาทหารที่ถูกยิงอีกคนหนึ่งกลับเข้ามารักษาในวงล้อม” เขาเฉลย “ทุกอย่างติดพันจนหยุดพักไม่ได้ ผมไม่มีทางเลือกนอกจากเอาผ้ามัดห้ามเลือด แล้วทำงานต่อ เสนารักษ์ที่ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยบางคนไม่มีเวลาทำแผลให้

ตัวเองด้วยซ้ำไป”

สิ่งที่เขาเล่า ทำให้ข้าพเจ้าเห็นภาพของเขา แพทย์ทหารคนอื่นๆ และทหารเสนารักษ์ซึ่งทำหน้าที่ผู้ช่วยวิ่งไปตามเสียงร้องเรียกว่ามีคนเจ็บสาละวนกับการช่วยชีวิตทหารฝ่ายตนใจกลางแนวตั้งรับคนแล้วคนเล่า ทั้งที่กองกำลังผสมของอังกฤษยังคงเคลื่อนที่ไปข้างหน้าพร้อมกับสู้รบไม่หยุดหย่อน จนในที่สุดแล้ว เขาก็กลายเป็นหนึ่งในผู้บาดเจ็บจากการสู้รบไปด้วย แต่ถึงกระนั้น เขาก็ยังไม่หยุดทำหน้าที่ของตนเอง

“ถึงจะปฐมพยาบาลไปแล้ว แต่มันช่วยอะไรไม่ได้มาก เพราะยิ่งเดินมาก เคลื่อนไหวมาก เลือดก็ยิ่งไหล แต่ในสถานการณ์แบบนั้น ผมทำอะไรกับมันไม่ได้มาก นอกจากปล่อยมันทิ้งไว้อย่างนั้น แต่ถือว่ายังโชคดีที่ผมรักษาขาของตัวเองเอาไว้ได้ เพราะอย่างน้อยผมยังทำงานในช่วงที่การสู้รบยังไม่เสร็จสิ้นต่อไปได้ และแบ่งเบางานของศัลยแพทย์คนอื่นได้ ถึงขาจะเจ็บ ผมก็ยังพอจะเดินไปไหนมาไหนได้ แต่ถ้าขาผมขาดไปข้างหนึ่งแล้ว ผมจะกลายเป็นคนเจ็บที่ทำอะไรไม่ได้เลยไปอีกนาน ตอนนั้นอยู่ใกล้กับม้าที่ใช้ล่าเสียงคนที่เจ็บหนักเริ่มไม่พอเสียแล้ว”

“ถึงผมจะรักษาขาของผมไว้ได้ แต่ผมก็ไม่สามารถทำทุกอย่างที่เคยทำได้อีกต่อไปด้วยเหมือนกัน” เขาอธิบาย “ไม่ว่าจะมียาสลบหรือไม่ การตัดแขนขาก็ต้องทำให้เสร็จสิ้นให้เร็วที่สุด เพราะยิ่งใช้เวลานานเท่าไร คนเจ็บยิ่งมีโอกาสเสียชีวิตมากขึ้น และในกรณีที่ไม่มียาสลบ ยิ่งทำได้เร็วเท่าไร คนเจ็บก็ทรมานน้อยลงเท่านั้น แต่พอเป็นแบบนี้แล้ว ผลกำลังของผมก็มีไม่พอที่จะจัดการทุกอย่างให้เรียบร้อยในเวลาเท่าเดิมได้”

ข้าพเจ้าจับนัยบางอย่างในคำบอกเล่าของเขาได้

“นี่คือเหตุผลที่แท้จริงที่คุณหมอลาออกจากแพทย์ทหารอย่างนั้นหรือ”

“ครับ สารวัตร” เขาพยักหน้ายืนยัน “ไม่ใช่เพราะผมมีอาการบาดเจ็บเรื้อรังถึงได้ลาออก แต่เพราะสภาพร่างกายของผมทำให้ผมไม่สามารถทำหน้าที่แพทย์ประจำกองทหารอย่างมีประสิทธิภาพได้อีก ระหว่างที่ผมกลับมาพักฟื้นอยู่ที่บ้านที่เซอร์รีย์ เพื่อนของผมที่เป็นแพทย์อยู่ในลอนดอนก็เดินทางมาเยี่ยมและบอกผมว่าอาจารย์ของผมทราบเรื่องที่ผมบาดเจ็บกลับมาแล้ว ท่านอยากให้ผมกลับมาเป็นศัลยแพทย์ประจำโรงพยาบาลในลอนดอน และงานศัลยแพทย์ตำรวจก็ยังขาดแคลนคนอยู่ ผมถึงตัดสินใจลาออกจากการเป็นแพทย์ประจำกองทัพ และทำงานในลอนดอนมาจนถึงปัจจุบัน”

“แต่ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ผลสุดท้าย คุณหมอก็ต้องอยู่กับอาการเจ็บขาอย่างนี้...”

“ไปตลอดชีวิต” เขาเติมประโยคให้ข้าพเจ้า “นั่นคือผลลัพธ์ของสิ่งที่ผมเลือกเอง ผมอยู่กับมันมาสี่ปีแล้ว และผมต้องอยู่กับมันต่อไป... ซึ่งก็ไม่ใช่ไร”

หากเขาแสดงความขมขื่นกับสิ่งที่ต้องเผชิญอยู่ออกมาบ้าง ข้าพเจ้าคงพอจะมีคำปลอบใจให้ แต่การยอมรับชะตาของตนเองแต่โดยดี ไม่ต้องการความสงสาร ไม่ต้องการความเห็นใจ ทำให้ข้าพเจ้าอับจนถ้อยคำ และได้แต่มองเขาด้วยความรู้สึกที่อัดแน่นเต็มอกโดยไม่อาจระบายออกมาเป็นคำพูดใดๆ ได้

ตลอดชีวิต... ข้าพเจ้าไม่รู้ว่าชีวิตของคนคนหนึ่งจะยาวนานเท่าใด แต่ในความรู้สึกของข้าพเจ้าแล้ว ความเจ็บปวดที่ติดตัวไปตลอดชีวิตนั้น เป็นความทุกข์อย่างยิ่ง ทุกข์เพราะความเจ็บปวดเป็นเรื่องหนึ่ง แต่ความทุกข์เพราะไม่อาจรู้ได้ว่า ความทรมาณที่ต้องแบกรับนั้นจะสิ้นสุดลงเมื่อใด เป็นความทุกข์ที่สาหัสยิ่งกว่า

อย่างไรก็ดี สิ่งที่เขาเฉลยให้ฟังทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจเหตุผลในการกระทำต่างๆ ของเขาขึ้นอีกมาก โดยที่เขาไม่จำเป็นต้องขยายความเกี่ยวกับตนเองอีก

แม้ประสบการณ์และวีรกรรมของเขาจะทำให้เขากลายเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับนับถือและชื่นชมจากสังคม เพราะในปัจจุบันนี้เป็นช่วงเวลาที่การสำรวจดินแดนใหม่เป็นสิ่งที่คนในสังคมจับตามองด้วยความอยากรู้อยากเห็น แต่เขามองเพียงว่าสิ่งที่เคยผ่านมาเป็นเพียงหน้าที่หนึ่งของชีวิตเท่านั้น และไม่ปรารถนาที่จะผินตอบคำถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า ทั้งที่บางเรื่องไม่ใช่สิ่งที่น่าจดจำ ข้าพเจ้าไม่แปลกใจเลยที่เขาเลือกเก็บตัวและใช้ชีวิตอย่างสันโดษมากกว่าทำตนให้เป็นที่รู้จักทั้งที่เขามีอุปสมบัติและคุณสมบัติเพียบพร้อมมากพอที่จะทำเช่นนั้นได้

“ผมเสียใจด้วยจริงๆ” ข้าพเจ้าบอก แม้จะรู้ว่าสิ่งที่พูดไปนั้นไม่เข้าท่า แต่ข้าพเจ้าก็ไม่อาจหาคำอื่นที่ดีกว่านี้ได้

“ผมต้องขอบคุณสารวัตรที่รับฟัง” นพ. ฟอล์กเนอร์กล่าวพลางลูบขาข้างที่เจ็บของตนเองอย่างไม่รู้ตัว “เพราะผมเองก็ไม่ได้เล่าเรื่องนี้ให้ใครทราบ ยกเว้นคนที่สนิทกันหรือคนที่ผมไว้วางใจ”

“ด้วยความยินดี” ข้าพเจ้าบอกอย่างเต็มใจ “คุณหมอช่วยผมมากมาย หากมีอะไรให้ผมช่วย ขอให้บอกได้โดยไม่ต้องลังเลใจใด ๆ ทั้งสิ้น ถ้าผมช่วยได้ ผมจะช่วยคุณหมอเต็มที่”

เขายิ้มให้ข้าพเจ้า “ขอบคุณอีกครั้งครับ ที่ผมรบกวนให้สารวัตรมาที่นี่ ไม่ใช่เพียงแต่ต้องการให้สารวัตรมาเดินเล่นเป็นเพื่อน หรือเพื่ออธิบายเรื่องอาการบาดเจ็บเก่าแก่ของผมให้ฟังเท่านั้นดอก เพราะผมยังมีเรื่องหนึ่งที่ยากให้สารวัตรช่วยด้วย”

คำกล่าวของเขาทำให้ข้าพเจ้าเผลอจ้องมองเขาด้วยความ
ประหลาดใจอยู่ครู่ใหญ่ เพราะก่อนหน้านี้เขาไม่มีท่าทีว่ามีเรื่องเดือดเนื้อ
ร้อนใจอะไรแม้แต่น้อย หากสีหน้าจริงจังของเขาคือคำยืนยันว่าข้าพเจ้า
ไม่ได้ฟังผิดไป

“ขอโทษด้วยที่ไม่ได้บอกตั้งแต่แรก” เขาบอก ล้วงเอากะดาษ
แผ่นหนึ่งซึ่งพับเอาไว้ออกมาจากกระเป๋าเสื้อโค้ท ยื่นส่งให้ข้าพเจ้าอ่าน
“นี่คือจดหมายที่มีคนจ้างให้เด็กนำมาส่งให้ผมที่โรงพยาบาลก่อนที่จะผมจะ
ออกมา”

ข้าพเจ้ารับกระดาษแผ่นนั้นไว้ คลี่ออกอ่านข้อความที่อยู่ภายใน

2

จดหมาย

20 มกราคม 1889

เรียน มร. ที. เอส. ฟอล์กเนอร์

คุณอาจจำไม่ได้ว่าผมเป็นใคร แต่เราเคยพบกันระหว่างที่อยู่ในกองกำลังปฏิบัติการเฉพาะกิจทั้งที่อียิปต์และซูดาน ในเวลานี้ ผมอยู่ในลอนดอน วันพฤหัสบดีที่ผ่านมา ผมเห็นคุณออกมาจากศาลโคโรเนอร์ เขตเวสต์มินสเตอร์ เมื่อสอบถามคนที่รู้จักกันจึงได้ทราบว่า คุณกลับมาเป็นศิษย์แพทย์ที่ลอนดอน เท่าที่เคยพบ คุณเป็นคนตรงไปตรงมาและน่าเชื่อถือ ผมจึงคิดว่าผมไว้วางคุณได้ และเชื่อว่าคุณสามารถให้คำปรึกษาและช่วยเหลือผมเกี่ยวกับปัญหาที่ผมประสบอยู่ได้ ได้โปรดมาพบผมที่สวนสาธารณะเซนต์เจมส์ ฟิงฮอร์สการ์ดส์พาร์ค ในเวลา 15 นาฬิกาของวันนี้ ขอให้เชื่อว่าผมพูดความจริง และไม่มีเจตนาร้ายในการขอพบในครั้งนี้อะไรอย่างใด

ขอแสดงความนับถือ

เอส. อาร์เชอร์

“สารวัตรมีความเห็นเกี่ยวกับเจ้าของจดหมายอย่างไรบ้าง”
นพ. โทเบียส ฟอล์กเนอร์ถามขึ้น เมื่อเห็นว่าข้าพเจ้าอ่านจดหมายดังกล่าว
จบแล้ว “สิ่งที่ผมบอกได้ คือผมไปเป็นพยานผู้เชี่ยวชาญที่ศาลโคโรเนอร์¹
ในวันดังกล่าวจริง และชื่อกลางของผมคือเชบาสเตียน”

“คุณหมอได้ถามเด็กที่มาส่งจดหมายใหม่ว่า คนที่จ้างเขามา
รูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร”

“ถามครับ” เขาบอก “เด็กบอกว่า เป็นผู้ชายวัยกลางคน มีหนวดเครา
ตัวไม่สูงมากนัก สวมหมวกโบวเลอร์² ผูกผ้าพันคอลายทาง สวมถุงมือ
ปลายนิ้วตัด การแต่งตัวและท่าทางเหมือนคนขับรถม้า ซึ่งผมเชื่อว่า เขา
ไม่ใช่คนเขียนจดหมายฉบับนี้ขึ้น แต่เป็นเพียงคนรับคำสั่งและจดหมาย
มาอีกทอดหนึ่งมากกว่า”

“สิ่งที่คุณหมอสันนิษฐานนั้นถูกต้องแล้ว เพราะเจ้าของจดหมายนี้
ไม่มีทางที่จะเป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะตามที่บรรยายแน่” ดูจะเป็นอีกหนหนึ่ง
ที่ข้าพเจ้าได้รู้พื้นความรู้ของตนเองเมื่อครั้งที่ยังทำงานเป็นเสมียน “กระดาศ
ที่ใช้เขียนจดหมายเหมือนกระดาศเขียนจดหมายที่มีให้ใช้ตามโรงแรม ซึ่ง
แสดงว่าเป็นโรงแรมที่ให้บริการครบครันพอสมควร เสียดยที่บอกไม่ได้
ว่า มาจากโรงแรมไหน แต่อย่างน้อย เราก็พอรู้ว่า บุคคลดังกล่าวไม่ใช่คน
ที่มีที่พักอยู่ในลอนดอน และไม่ใช่คนขับรถม้าที่น่าจดหมายมาส่งแน่”

หมอกยามบ่ายที่เริ่มโรยตัวลงปกคลุมทั่วบริเวณในขณะที่แสงสว่าง
ของวันค่อย ๆ จางหายไป ทำให้ข้าพเจ้าต้องยกกระดาศขึ้นมาพิจารณา

1 ศาลโคโรเนอร์ (Coroner Court) ศาลสำหรับไต่สวนสาเหตุการเสียชีวิตในกรณีที่มีรายงาน
การเสียชีวิตเกิดขึ้น ก่อนที่จะดำเนินการต่อไป

2 หมวกโบวเลอร์ (Bowler hat) เป็นหมวกสำหรับสุภาพบุรุษในยุคนั้น มีลักษณะเป็น
หมวกสักหลาดทรงโดม ปีกกลมแคบ

แต่ดูเหมือนว่าการอ่านตัวหนังสืออยู่ห่างๆ จะทำให้ข้าพเจ้ามองเห็นได้ชัดเจนกว่ามองใกล้ๆ

“ถึงจะเขียนด้วยความรีบร้อน แต่ลายมือก็ยังสวยงาม เป็นระเบียบดี ลายเส้นชัดเจน แบบลายมือของคนมีการศึกษา” ปลายนิ้วของข้าพเจ้าสัมผัสได้ถึงรอยกดปากกาที่ด้านหลังของกระดาษ “ตัวหนังสือของเขอ่านง่าย วิธีการเขียนหนักแน่น ดูท่าแล้วเป็นคนซื่อตรงและเอาจริงเอาจังมากทีเดียว... ถึงจะพูดจาเป็นปริศนาอยู่บ้าง แต่เท่าที่ผมสังเกต มาตั้งแต่การเรียกค่าน้ำเชื้อของคุณหมอว่า ‘มิสเตอร์’ การระบุชื่อย่อทั้งชื่อตัวและชื่อกลาง การระบุเวลาที่เป็นทางการ รูปแบบและจำนวนการเขียน และความมีแบบแผนของจดหมาย ทำให้ผมเดาว่าเขาน่าจะเป็นคนที่เกี่ยวข้องกับงานราชการหรือการทหารอย่างที่กล่าวอ้างในจดหมาย ตามความเห็นผม คำพูดของเขาน่าจะเชื่อถือได้พอสมควร”

ข้อสันนิษฐานของข้าพเจ้าทำให้ชายหนุ่มที่ฟังอยู่อย่างตั้งใจอุทานออกมาอย่างอัศจรรย์ใจ “ผมคิดถูกจริง ๆ ที่มาปรึกษาสารวัตร”

“ไม่ถึงเพียงนั้นหรอก คุณหมอ” ข้าพเจ้าว่ายิ้มๆ รู้สึกชัดเจนกับคำคมนั้นอยู่บ้างเล็กน้อย “คุณหมอคิดถูกที่หาคนมาเป็นเพื่อน เพราะเราเองก็ไม่อาจรู้ได้หรอกว่า บุคคลดังกล่าวน่าเชื่อถือได้มากแค่ไหน โดยเฉพาะเมื่อเขารู้จักเราฝ่ายเดียว ส่วนเรายังไม่แน่ใจด้วยซ้ำว่า เขาเป็นคนที่เรารู้จักจริงหรือไม่”

เขาค้อมศีรษะรับอย่างเห็นพ้องด้วยกับข้าพเจ้า ก่อนลุกยืนขึ้นและหยิบนาฬิกาพกขึ้นมาดูเวลา

“อีกห้านาทีจะถึงเวลานัดแล้วครับ”

ในขณะที่ นพ. ฟอล์กเนอร์กำลังมองหาบุคคลที่น่าจะเป็นเจ้าของจดหมาย และข้าพเจ้ากำลังพับจดหมายเตรียมส่งคืนเขา เราต่างสะดุ้งและหัน

ไปมองยังทิศที่มีเสียงบางสิ่งตกลงไปในทะเลสาบอย่างแรง ตามมาด้วยเสียงหวีดร้องของสุภาพสตรี และเสียงอุทานของคนอื่นๆ ที่เห็นเหตุการณ์เดียวกัน

“มีคนตกน้ำ!!” พนักงานจุดคอมแก๊สซึ่งกำลังป็นบันไดและเห็นเหตุการณ์ชัดเจนกว่าผู้อื่นตะโกนบอก

ก่อนที่จะข้าพเจ้าจะทันลุกขึ้น ข้าพเจ้าก็รู้สึกได้ถึงแรงผลักที่ทำให้ข้าพเจ้ากลับลงไปในน้ำเหมือนเดิม จากนั้นทั้งเสื้อโค้ท ผ้าพันคอ เสื้อพริก ถุงมือ และข้าวของต่างๆ ก็ถูกยัดใส่เข้ามาในมือของข้าพเจ้า เมื่อข้าพเจ้าตั้งสติได้ ข้าพเจ้าก็พบว่า เจ้าของเสื้อผ้าและสิ่งของเหล่านั้นพุ่งตรงไปยังจุดที่มีคนช็อกและลุยลงไปในทะเลสาบถึงครึ่งตัวแล้ว

ข้าพเจ้ายัดจดหมายใส่กระเป๋าเสื้อโค้ทของตัวเอง หอบของทุกอย่างวิ่งตามเขาไปอย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ควาร์องเท้าที่เขาถอดทิ้งเอาไว้ และวิ่งตามไปให้ทัน สมอของข้าพเจ้าในเวลานั้นว่างเปล่าด้วยความตกใจและไม่คาดคิดว่า สหายหนุ่มของข้าพเจ้าจะบ้าบิ่นถึงเพียงนั้น และเมื่อไปถึงจุดที่เขายืนอยู่ ข้าพเจ้าก็วางสิ่งของของเขาฝากไว้กับสุภาพบุรุษคนหนึ่งซึ่งยืนอยู่เหตุการณ์อยู่ ทั้งรองเท้าของเขาที่ถือมาลงกับพื้น และตรงเข้าไปหาเขาที่ข้างทะเลสาบ

แม้น้ำจะตื้นและมีรูปร่างใกล้เคียงกัน แต่การนำร่างของชายหนุ่มอีกคนหนึ่งขึ้นจากน้ำไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะโคลนเลนใต้น้ำนั้นลื่นจนเขาเสียหลักคะมำมาด้านหน้าระหว่างที่พยายามลากตัวของผู้ที่เขาพยายามช่วยเหลือขึ้นมาจากน้ำ แม้จะไม่ล้มลงในน้ำเสียทีเดียว แต่มือที่พาดลงบนผิวน้ำระหว่างที่เขาพยายามทรงตัวไว้ให้ได้ ก็ทำให้หน้าในทะเลสาบกระเซ็นใสจนเขาเปียกไปแทบทั้งตัว

“จับเอาไว้ให้มัน คุณหมอ” ข้าพเจ้าเข้าไปริมตลิ่ง ส่งปลายไม้เท้าด้านหนึ่งให้เขาจับเพื่อรักษาสมดุล และช่วยจุดเขาขึ้นมา ในขณะที่สุภาพบุรุษ

อีกสองคนซึ่งเห็นเหตุการณ์เข้ามาช่วยรับตัวของคนที่เขาช่วยเหลือเอาไว้ และประคองร่างที่ปราศจากความเคลื่อนไหวนั้นให้นอนราบลงกับพื้น

“เขาตายแล้ว”

เป็นคำแรกที่ นพ. ฟอล์กเนอร์กล่าวกับข้าพเจ้าด้วยเสียงแผ่วเบา จนแทบไม่ได้ยิน ก่อนทรุดตัวลงนั่งคุกเข่าอย่างหมดเรี่ยวแรงข้างร่างไร้วิญญาณของชายหนุ่มที่เขาเพิ่งนำตัวขึ้นมาจากน้ำ โดยไม่สนใจว่าพื้นที่เขานั่งอยู่นั้นเปียกชื้นด้วยหิมะที่กำลังละลาย

“ผมคิดว่าเขาตายก่อนที่จะตกลงไปในทะเลสาบเสียอีก”

ข้าพเจ้ากล่าวขอบคุณบุคคลที่ข้าพเจ้าฝากของไว้ รับของเหล่านั้น มาวางบนม้านั่ง ข้าพเจ้าจับต้นแขนของเขา ดึงให้ลุกขึ้น หยิบเอาเสื้อโค้ทมาคลุมร่างของคนที่กำลังถอดดอกตัวสั้นด้วยความหนาวจนพันกระทบกัน แม้จะใส่ถุงมืออยู่ แต่ข้าพเจ้าก็สัมผัสได้ว่าตัวของเขาเย็นเฉียบจนน่าใจหาย

“คุณหมอไม่รู้หรือว่ามันอันตราย อากาศหนาวขนาดนี้ น้ำในแม่น้ำเย็นขนาดนี้ ไนนาจะยังเจ็บอยู่ เกิดเป็นตะคริว จมน้ำตายขึ้นมาอีกคนจะอย่างไร”

เสียงของข้าพเจ้าที่เปล่งออกมาแหบพร่าและแข็งกร้าวจนข้าพเจ้าจำเสียงของตนเองแทบไม่ได้ ข้าพเจ้ายอมรับว่าตนเองกำลังตกใจเสียจนนึกคำพูดใดไม่ออก และทันทีที่มีคำหลุดจากปากมาได้ ข้าพเจ้าก็ผลอพูดออกมาเป็นภาษาถิ่นยอร์กเชียร์ ซึ่งเป็นภาษาบ้านเกิดของข้าพเจ้า ก่อนที่จะนึกคำในภาษาอังกฤษมาตรฐานได้เสียอีก

“ขอโทษครับ สารวัตร” นพ. ฟอล์กเนอร์กล่าวกับข้าพเจ้า “ขอโทษจริง ๆ ที่ทำให้เป็นห่วง”

เสียงที่สั่นเพราะความหนาว คำขอโทษซ้ำ ๆ และสีหน้าสำนึกผิด ทำให้ข้าพเจ้ารู้ตัวว่าทำผิดไป เพราะความจริงแล้ว ข้าพเจ้าควรปลอบใจ

เขาที่คงจะขวัญหนี้อยู่พอตัว แต่ข้าพเจ้าก็ยอมรับว่า ข้าพเจ้าปลั่งปากคุดออกไป เพราะข้าพเจ้าเป็นห่วงเขาอย่างยิ่ง ด้วยข้าพเจ้าไม่นึกเลยว่า เขาจะตัดสินใจได้รวดเร็วถึงเพียงนั้น โดยไม่หวั่นกลัวสวัสดิภาพของตนเองเลย

“เอาเถิด คุณหมอไม่เป็นอะไรก็ดีแล้ว” ข้าพเจ้าว่า ปล่อยมือจากเขา แสดงตนกับทุกคนว่าข้าพเจ้าเป็นตำรวจ พร้อมหันไปร้องขอให้สุภาพบุรุษที่ยืนอยู่ในบริเวณนั้น ช่วยตามพลตระเวนที่ออกตรวจอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกันนั้น หรือจากสก็อตแลนด์ยาร์ด ซึ่งไม่เคยหยุดทำการแม้ในวันหยุด มาให้ข้าพเจ้า ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

ระหว่างนั้น นพ. ฟอล์กเนอร์ถอดถุงเท้าที่เปื้อนโคลนออก เดินเท้าเปล่ากลับไปที่ร่างของชายหนุ่มผู้วายชนม์โดยไม่สนใจสายตาผู้คนที่มองมายังเขาแต่อย่างใด ดูเหมือนเขาจะลืมไปแล้วว่า ตนเองอยู่ในสภาพเปียกปอนไปทั้งตัวและควรจะกลับไปอาบน้ำร้อน เปลี่ยนเสื้อผ้า นั่งข้างเตาผิง จิบชาอุ่นๆ แล้วนอนหลับพักผ่อนเสีย

“คุณหมอ...” ข้าพเจ้าเดินเข้าไปหาเขาเพื่อบอกให้เขาหยุดพักเสียก่อน แล้วให้ศัลยแพทย์ตำรวจจากติวีซันเอ เขตเวสต์มินสเตอร์มารับช่วงแทน แต่แล้วเมื่อเห็นท่าที่ที่เขาแสดงออกเมื่อพิจารณาผู้เสียชีวิตตรงหน้า ข้าพเจ้าก็ต้องชะงักและนึกเอะใจบางอย่างขึ้นมา พอได้เห็นในสิ่งที่เขาเห็น ข้าพเจ้าก็เข้าใจในทันทีว่า เพราะเหตุใดเขาจึงมีปฏิกิริยาอย่างนั้น และกล่าวกับข้าพเจ้าก่อนหน้านั้นว่า ผู้ตายสิ้นใจก่อนที่ร่างของเขาจะตกลงไปในทะเลสาบ

ตั้งแต่ทำคดีมา ไม่เคยมีครั้งใดที่ข้าพเจ้าพบเห็นผู้ตายที่มีลักษณะเช่นเขามาก่อน

แม้จะปราศจากลมหายใจอันเป็นสัญญาณแห่งชีวิต ชายหนุ่มผู้นี้กลับดูเหมือนคนที่กำลังนอนหลับอย่างสงบสุข กล้ามเนื้อทุกส่วนของ

ร่างสูงและแข็งแรงเหมือนชายชาติทหารนั้นดูผ่อนคลาย โคลนที่เประอะเปื่อนอยู่ ไม่อาจบดบังเครื่องหมายที่สมส่วนลงตัวราวกับภาพวาดชั้นเอกของจิตรกรมือดีได้ ดวงตาที่ปิดสนิทและริมฝีปากที่เผยออกเล็กน้อยของเขาไม่บ่งบอกของความทุกข์ทรมานใดๆ ที่ได้รับก่อนตาย ตรงกันข้าม ข้าพเจ้าอดรู้สึกไม่ได้ว่า เขากำลังยิ้มอย่างหมดกังวลและยินดีอย่างที่สุดเมื่อนาทีสุดท้ายของชีวิตมาเยือนด้วยซ้ำไป

เขาไม่ได้ตายเพราะขาดอากาศหายใจจากการจมน้ำ แต่ข้าพเจ้ายังไม่อาจรู้ได้ว่า เขาตายด้วยสาเหตุใด

“เขาเป็นใครกัน” ข้าพเจ้าพึมพำกับตนเอง แต่แล้วก็นึกบางอย่างขึ้นมาได้ ซึ่งในเวลาเดียวกันนั้น นพ. ฟอล์กเนอร์ได้เย็บหน้าขึ้นสบตากับข้าพเจ้าพอดี โดยที่เราต่างรู้ความหมายของกันและกันโดยไม่ต้องเอ่ยปาก

ข้าพเจ้าย่อตัวลง ลองค้นตามกระเป๋าเสื้อโค้ทและเสื้อพริอกของเขาเพื่อหาหลักฐาน หรือเอกสารที่สามารถระบุตัวบุคคลได้ และในกระเป๋าเสื้อพริอกของเขานั้นเองที่ข้าพเจ้าพบหนังสือเดินทางของเขา

กระดาดเปียกน้ำทำให้เปิดออกยากพอๆ และต้องใช้ความระมัดระวังอย่างยิ่งไม่ให้เกิดความเสียหาย แต่เมื่อพลิกไปถึงหน้าที่มีภาพและข้อมูลส่วนบุคคลของเขาได้แล้ว ข้าพเจ้าก็อุทานออกมา และยื่นให้นพ. ฟอล์กเนอร์ดู

“เขาคือเจ้าของจดหมายที่มีคนนำมาให้คุณหมอ” ข้าพเจ้าเอ่ยและอ่านชื่อในเอกสารประจำตัวที่พบในกระเป๋าของเขา “เอส. อาร์.เชอร์... ร้อยโทเซบาสเตียน อาร์.เชอร์”

“เซบาสเตียน อาร์.เชอร์อย่างนั้นหรือ” นพ. ฟอล์กเนอร์ทวนชื่อของเขา พิจารณาใบหน้าของผู้ตายนิดหนึ่ง ก่อนยิ้มออกมา “ช่างตายได้เหมาะกับชื่อดีแท้ เพื่อนยาก”

3 รอยแผลเป็น

“น่าละอายจริง ผมทำให้สาร์วตรต้องเดือดร้อนไม่รู้กี่ครั้งแล้ว”

นพ.โทเบียส ฟอล์กเนอร์นั่งลงบนเก้าอี้ชุดรับแขกข้างกันกับข้าพเจ้าหลังจากมื้ออาหารค่ำ ผมของเขาที่ตกลงปรกเหนือหน้าผาก ผิดจากทุกครั้งที่มักจะหิวเสียขึ้นอย่างเรียบร้อยทำให้เขาดูเหมือนนักศึกษามหาวิทยาลัยมากกว่าศัลยแพทย์ประจำติวีชั่นเอชที่ตำรวจแทบทั้งไวท์ชาเพลหวาดหวั่นที่จะทำงานด้วย และยังเป็นผู้ที่ผ่านประสบการณ์มามากมายทั้งในสนามรบและในมหานคร

นี่เป็นครั้งที่สองภายในไม่กี่วันที่ข้าพเจ้าเห็นเขาอยู่ในสภาพเช่นนั้น และทั้งสองครั้ง ข้าพเจ้ายอมรับว่า เขาทำให้ข้าพเจ้าใจหาย ครั้งแรกข้าพเจ้าใจหายในความมุกทะลุเกินคาดหมายของเขา ส่วนครั้งที่สองข้าพเจ้าใจหายที่เห็นเขาเกือบได้รับอันตรายอยู่ในบ้านของตนเองด้วยเหตุจากความป่วยไข้เรื้อรังของเขาที่ข้าพเจ้าไม่เคยทราบมาก่อน

เมื่อสักสองชั่วโมงก่อนหน้านี้ ข้าพเจ้าแวะมาพบเขาที่บ้านหลังจากเลิกงาน มิสซิสตาร์ดตันผู้ดูแลบ้านของเขาออกมาต้อนรับ และบอกข้าพเจ้าว่า

นพ. ฟอล์กเนอร์กลับมาถึงก่อนหน้าที่ข้าพเจ้าจะมาสักครึ่งชั่วโมงและน่าจะกำลังผลัดเสื้อผ้าอยู่ที่ห้อง เมื่อข้าพเจ้าถามว่า หากข้าพเจ้ารอพบเขาอยู่ที่ห้องอ่านหนังสือจะขัดข้องหรือไม่ ท่าทางของหล่อนดีใจมากกว่าลำบากใจ

มิสซิสตาร์ลตันนำขนมและน้ำชามารับรอง แต่นพ. ฟอล์กเนอร์ก็ยังไม่ออกมาจากห้องส่วนตัว หล่อนบอกข้าพเจ้าว่า นี้ออกจะนานไปสักหน่อย

ในตอนแรก ข้าพเจ้าคาดอยู่แล้วว่า เขาคงอาบน้ำเสียก่อนที่จะผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้า เพราะข้าพเจ้าทราบจากทางศิริราชเอนชัว ในวันนี้เขาทำหน้าที่แพทย์ผู้ชันสูตรศพ และมีศพมากกว่าหนึ่งราย คนที่รักสะอาดอย่างเขาคงทนอยู่ไม่ได้หากไม่ชำระร่างกายเสียให้เรียบร้อยทันทีที่กลับถึงบ้าน ทว่าเวลาที่เขาใช้มาจนถึงเวลาที่ข้าพเจ้ารอนั้น ออกจะนานเกินไป

ท่าทางกระสับกระส่ายของหล่อนทำให้ข้าพเจ้าเดาได้ว่านายจ้างของหล่อนคงไม่มีใครสบายนัก เมื่อข้าพเจ้าอาสาว่าจะขึ้นไปตามดูให้หล่อนจึงค่อยยิ้มออก

หลังรับอาสามาแล้ว ข้าพเจ้าถือวิสาสะเดินไปเคาะประตูห้องของเขา แต่กลับไม่มีเสียงตอบและไม่มีเสียงของความเคลื่อนไหวใดๆ เมื่อลองเปิดประตูเข้าไปก็พบว่า เขาไม่ได้ลงกลอน เสื้อผ้าชุดใหม่สำหรับเปลี่ยนยังวางอยู่บนเตียง ทั้งห้องนั้นเงียบกริบราวกับไม่มีใครอยู่ ซึ่งผิดปกติเกินไป แม้กระทั่งเสียงจากห้องที่ควรเป็นห้องน้ำ และนั่นทำให้ข้าพเจ้าตัดสินใจเสียมารยาทเปิดประตูเข้าไปในห้องดังกล่าว

ภาพที่ข้าพเจ้าเห็นอยู่แก่ตาในเวลานั้นทำให้ข้าพเจ้าใจหายวาบ ร่างเปลือยเปล่าของชายหนุ่มในอ่างอาบน้ำหนึ่ง แขนที่พาดออก

มานอกขอบอ่างปราศจากความเคลื่อนไหว ดวงตาทั้งคู่ปิดสนิท ในขณะที่ศีรษะเอียงตกเอนแนบหน้า น้ำที่ควรถูกจัดเริ่มเย็นลงจนไอน้ำที่ควรลอยอยู่ทั่วไปนั้นจางหายไปมากแล้ว

ข้าพเจ้ายืนนิ่งทำอะไรไม่ถูกอยู่พักใหญ่ แต่ไม่นานนัก ข้าพเจ้าก็สังเกตเห็นว่าทรงอกของเขายังสะท้อนขึ้นลงอยู่อย่างสม่ำเสมอและมีไคววันจากลมหายใจของเขาให้เห็น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสัญญาณที่บ่งบอกว่าเขายังมีชีวิต ข้าพเจ้ารีบเรียกสติของตนเองให้กลับคืนมา เข้าไปหาเขา เขย่าวัดของเขา ร้องเรียกชื่อของเขาเบาๆ เขาจึงค่อยๆ ลืมตาขึ้น มองข้าพเจ้าอย่างงุนงง และยกมือขึ้นลูบใบหน้า

“ผมเพลอหลับไปหรือนี่”

ประโยคแรกที่เขาเอ่ยขึ้นเมื่อคืนสติ ทำให้ข้าพเจ้าถอนใจเสียอกอยากโมโหเขาเหลือเกินที่ทำให้ข้าพเจ้าต้องเผชิญกับความหวาดกลัวว่าจะสูญเสียใครไปต่อหน้าต่อตาอย่างไม่ทันเตรียมใจอีก แต่เมื่อเห็นว่าเขาปลอดภัยดี ความโล่งใจจึงมีน้ำหนักเหนือความโกรธของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าบอกให้เขารับขึ้นจากอ่างอาบน้ำและแต่งตัวให้เรียบร้อย ห่อตัวเขาด้วยเสื้อคลุม แล้วประคองไปที่ห้องนอน ก่อนออกไปรอเขาข้างนอก หลังจากนั้นไม่นานนัก เขาก็ออกมาพบกับข้าพเจ้า ชวนข้าพเจ้าให้อยู่รับประทานอาหารค่ำด้วยกันก่อน จึงย้ายมานั่งสนทนากันในห้องนั่งเล่นอย่างในเวลานี้

“คงน่าสังเวชพิลึก ถ้าศัลยแพทย์ตำรวจต้องกลายเป็นศพให้เพื่อนร่วมวิชาชีพตรวจ เนื่องจากเพลอหลับไประหว่างอาบน้ำจนกระทั่งจมน้ำหรือหนาวตายอยู่ในอ่างน้ำในบ้านของตัวเอง” นพ. ฟอล์กเนอร์กล่าวกลัวหัวเราะ

“คุณหมอ นั่นเป็นเรื่องคอขาดบาดตาย ไม่น่าขันเลย” ข้าพเจ้าว่า

“แต่สารวัตรกำลังหัวเราะ”

อย่างที่เขารู้ว่า ข้าพเจ้าเปลือยหัวเราะตามเขาออกมาจริงๆ เมื่อนึกตามตลกร้ายที่เขากล่าว ทั้งที่ไม่ควรหัวเราะเลย อาจเป็นเพราะสถานการณ์ที่ตึงเครียดมาทั้งวันทำให้ข้าพเจ้าใกล้สติวิปลาสเต็มทนจึงได้เส้นด้าย ผิดปกติธรรมดา แต่ไม่ว่าจะเป็นเพราะเหตุอันใด ข้าพเจ้าก็ห้ามตัวเองเอาไว้ไม่อยู่จริงๆ

“มิสซิสตาร์ดั้นยังไม่ทราบเรื่องนี้ใช่ไหม” เขาถามข้าพเจ้า หลังจากบังคับตนเองให้หยุดหัวเราะได้สำเร็จ

“ยังหรอก” ข้าพเจ้าว่า “หากหล่อนรู้ บ้านของคุณหมอคงไม่เงียบอย่างนี้กระมัง”

“จริงของสารวัตร” นพ. ฟอล์กเนอร์ยิ้ม

ข้าพเจ้าอดสายศีระะให้กับความปากหนักและอดทนเกินเหตุของเขาไม่ได้ “เอาเถิด เห็นคุณหมอพอย่อออกมาได้อย่างนี้ ผมก็เบาใจ”

“ยังไม่เบาใจอย่างที่พูดดอกกระมัง เพราะผมเห็นว่าสารวัตรมีเรื่องที่ยากจะถามผมอยู่หลายเรื่องทีเดียว”

ข้าพเจ้าวางหนังสือลงกับโต๊ะ “สีหน้าของผมดูออกง่ายอย่างนั้น เทียวหรือ คุณหมอ”

“ไม่ง่ายดายถึงเพียงนั้นหรอกครับ” เขาเอนหลังอิงโซฟา “หากสารวัตรไม่มีเรื่องที่ยากคุยกับผม สารวัตรคงไม่แะมาหา และคงไม่อดทนรอจนกระทั่งผมอาบน้ำเสร็จ”

“จริงอย่างที่คุณหมอบอก” ข้าพเจ้ายอมรับ “ผมไม่ได้ต้องการสอบถามเรื่องคดีอย่างเดียวนะครับ ผมอยากรู้ด้วยว่า คุณหมอป่วยไข้ไม่สบายไปหรือไม่จากวานนี้ ผมออกจะรู้สึกผิดอยู่ด้วยซ้ำที่มารบกวนเวลาพักผ่อนของคุณหมออีก”

“อย่าพูดอย่างนั้น” เขาหันมาเอ่ยกับข้าพเจ้า “หากสารวัตรไม่รอและไม่เอะใจเข้าไปเรียกผมถึงในห้อง เราอาจไม่ได้นั่งคุยกันอยู่อย่างนี้”

“คุณหมออาจมีชีวิตรอดจากสงครามในซูดานได้ แต่คุณหมอคิดว่าตนเองมีชีวิตรอดหรือถึงได้ใช้อย่างไม่หวังตัวเองเลย ถึงจะยังหนุ่ม แต่คุณหมอควรนอนมชีวิตและร่างกายของตนเองให้มากกว่านี้” ข้าพเจ้าอดเตือนเขาไม่ได้ หลังจากนึกถึงความรู้สึกแรกที่ได้เห็นเขาจมอยู่ในอ่างอาบน้ำ

เขาก็มีศีรษะรับคำตักเตือนของข้าพเจ้าแต่โดยดี แต่แล้วก็ระบายลมหายใจยาวนาน

“ถูกของสารวัตร เสียหายที่มนุษย์เรามีเพียงชีวิตเดียว หากผมเป็นแมวและแมวตัวนั้นมีเก้าชีวิต ถ้าผมพลัดพลั้งตายไปอีกคราหนึ่ง ผมก็ยังเหลืออีกตั้งเจ็ดชีวิต”

ข้าพเจ้าขมวดคิ้ว “เจ็ดหรือ คุณหมอ”

“เปล่าเลย ผมไม่ได้ลบเลขผิด” นพ. โทเบียส ฟอล์กเนอร์หัวเราะเบาๆ “สารวัตรคงเห็นคำตอบบนตัวของผมแล้วไม่ใช่หรือ”

ถูกแล้ว ในขณะที่พบเขาในห้องน้ำ ข้าพเจ้าเห็นคำตอบของปริศนาที่เขาชี้ให้เห็นจริงๆ เพียงแต่ไม่เคยนึกเลยว่า ผลของมันจะฉกาจจนกระทั่งถึงเพียงนั้น เมื่อเข้าถึงตัวเขา ข้าพเจ้าได้เห็นรอยแผลเป็นอีกแผลหนึ่งบนร่างกายท่อนบนของเขา แผลนั้นคือ แผลเป็นจากกระสุนปืนซึ่งเคยเจาะบ่าซ้ายของเขาจากด้านหลังทะลุออกมาด้านหน้า ข้าพเจ้ายอมรับว่า ข้าพเจ้าไม่อาจจะสายตาไปจากแผลเป็นนั้นได้เลย

“นอกจากกระสุนเจ้ากรรมที่อยู่ในเข้าของผมนั้น แผลที่ใหญ่เป็นอีกสิ่งที่ยุดผมเอาไว้ไม่ให้ทำงานต่อไปได้อีก มันทำให้ผมเสียเลือดมากจนผมไม่แน่ใจว่าตัวเองจะรอด เพราะผมต้องอยู่ในสภาพเหมือนตาย

ไปแล้วมาชั่วเวลาหนึ่ง...”

เขามองข้าพเจ้าเป็นเชิงขออนุญาต ก่อนบรรจยาเส้น จุดไม้ขีดจ่อไฟเข้าที่กล่องยาสูบ สลัดไม้ขีดให้ไฟดับ และโยนซากไม้ขีดเข้าในเตาผิง เขาสูบก้องของตนเองเงียบ ๆ และเหม่อมองควันสีขาวที่พุ่งออกมาอย่างช้า ๆ ด้วยอาการครุ่นคิด

“เสียตายที่ผู้หมวดอาร์เธอร์ไม่สามารถรอดชีวิตจากการเสียเลือดมากเกินไปมาได้ ไม่อย่างนั้น เราคงได้ทราบแล้วว่า สิ่งที่เขาต้องการให้ผมช่วยคืออะไร”

“แต่อย่างน้อย เราก็ได้ทราบว่า เขาตายด้วยสาเหตุใด” ข้าพเจ้าว่าหากเมื่อเวลาผ่านไปครู่หนึ่ง ข้าพเจ้าก็นึกสะกิดใจกับอะไรบางอย่างในคำพูดของเขา

“วันนี้คุณหมอไม่ได้เป็นคนผ่าศพของเขา ไม่ได้อยู่ร่วมการชันสูตร แล้วคุณหมอบรรายได้อย่างไรว่า เขาตายเพราะเสียเลือดมากทั้งที่ในเวลานั้นก็เห็นอยู่กับตาว่า บนร่างกายหรือเสื้อผ้าของเขาไม่มีบาดแผลอะไรภายนอกให้เห็นเลย”